

VETERAN

Fédération Mondiale
des Anciens Combattants
World Veterans Federation

glasilo ZVEZE VETERANOV VOJNE ZA SLOVENIJO ■ oktober (vinotok) 2009 ■ leto XIV ■ št. 40-41

DAN ZVEZE VETERANOV VOJNE ZA SLOVENIJO – GEOSS, 23.maj 2009

**Manifestacija
slovenskega
domoljubja**

**Odkritje spomenika
na Ptuju**

**Dan odprtih vrat vojašnice
generala Maistra**

**Zapisi o
osamosvojitveni vojni
– Pekre slovenskega
domoljubja**

Zaščitna brigada TO

**9. veteranske
ekipne športne igre
Škofije 2009 2009**

**Pohod Ankaran-
Nanos-Triglav 2009**

IZ OBMOČNIH ZDRUŽENJ – ZGODILO SE JE

STE ZA NEPOZABNO JESENSKO DOŽIVETJE?

 Rogla

PODARIMO
NAJEM KOLES
SCOTT

S KOLESOM PO POHORJU

Program vključuje:

- namestitev v bungalovih Rogla***,
- 3x polpenzion,
- razvajanje v "Deželi dobrega počutja"
(kopanje v hotelskem bazenu, 1x vstop v hotelsko savno),
- 1x adrenalinski spust po sankališču Zlodejevo,
- polovično masažo (20 min),
- spoznavanje nordijske hoje (60 min),
- 2x energijski paket,
- kolesarsko turo do vasi Skomarje (120 min),
- kolesarsko turo do Osankarico (180 min),
- hitri tečaj plezanja (60 min).

 Terme Zreče

DOŽIVITE POHORJE PEŠ

Program vključuje:

- namestitev v Vilah Terme Zreče,
- 3x polpenzion,
- kopanje v termalnih bazenih,
- 1x vstop v Savna vas,
- polovično masažo (20 min),
- spoznavanje nordijske hoje (60 min),
- pohodno turo do vasi Skomarje (120 min),
- pohodno turo do Lovrenskih jezer (180 min).

Več o naši pestri in ugodni ponudbi na:

www.unitur.eu
T: 03 757 60 00
T: 01 232 92 64

-10%

Ob predložitvi izkaznice
Kluba Veteran

PETRA MAJDIČ VABI!
 Rogla
open
18.-20. dec.

**FIS CROSS-COUNTRY
WORLD CUP**
18.-20. dec. 2009

**FESTIVAL
ZIMSKEGA
ŠPORTA**
Koncerti, športni sejem,
zabava, drsališče ...

V S E B I N A

4 Uvodnik

SPREMLJAMO

5 Dan ZVVS, GEOSS 23.5.2009

6 Obilje nalog in obveznosti

7 Manifestacija slovenskega domoljubja

7-8 Za zgodovinski spomin

PISMA - ODZIVI

9 Odprto pismo slovenskim medijem

ZGODOVINA

9-12 Zapisi o osamosvojitveni vojni

12-13 Spomini na osamosvojitveno vojno iz drugega zornega kota

NAŠE KORENINE

13-16 Zaščitna brigada T0 - 2. del

STROKOVNE TEME

17 Navodila avtorjem za pripravo prispevkov

za objavo v glasilu Veteran

17-18 Svečana veteranska obleka

REPORTAŽE

19-21 9. veteranske ekipne športne igre Škofije

2009

22-23 Pohod Ankaran -Nanos-Triglav moker kot še nikoli

ZGODILO SE JE

25-48 Prispevki dopisnikov iz območnih združenj

V SPOMIN

49-53

RAZVEDRILLO

54 Nagradna križanka

VETERAN

Glasilo Veteran je informativno glasilo Zveze veteranov vojne za Slovenijo

Elektronski naslov: veteran@zvs.si

Spletna stran: www.zvs.si

Glasilo Veteran je prvič izšlo maja 1996.

Leto XIV, oktober (vinotok) 2009, št. 40 - 41

Izdajatelj:

Predsedstvo Zveze veteranov vojne za Slovenijo, p. p. 2780, Rojčeva ulica 16, 1110 Ljubljana, tel. (01) 524 17 84, (01) 540-20-65, faks (01) 524-26-88, matična št. 1211293, davčna št. 200075715, P.R. NLB - posl. Moste, Ljubljana, št. 02012-0089693246.

Urednik:

dr. Marjan Toš.

Namestnik urednika:

Bogdan Ladinik

Uredniški odbor:

Zdenko Zajc, Srečko Feliks Petric, Mihael Petrovič ml., dr. Tomaž Kladnik in Boris Knific.

Zunanji sodelavec:

Cveto Erman (križanka).

Lektorica:

Tanja Gregorič

Oblikovanje in elektronski prelom:

Studio Luksurja, d. o. o.

Tisk: Korotan d. o. o.

Natisnjeno v septembru 2009 v nakladi 24.000 izvodov.

Fotografije na naslovnici:

arhiv ZVVS

Prispevke za naslednjo številko glasila Veteran pošljite po elektronski pošti na elektronski naslov veteran@zvs.si ali na CD-mediju ali disketi 3,5 v urejevalniku Word for Windows na naslov: Zveza veteranov vojne za Slovenijo, uredništvo glasila Veteran, Rojčeva ulica 16, p. p. 2780, 1001 Ljubljana. Nepodpisanih prispevkov ne objavljamo.

Vse pravice pridržane - Copyright © ZVVS Ljubljana

Dr. Marjan Toš

Urednikov pozdrav

Leto se je krepko nagnilo proti jeseni, ki naj bi bila za mnoge najlepši letni čas. Ne le zaradi tisočerih barv, v katere bo kmalu odeta narava, ampak tudi zaradi obilja plodov in radosti žetve, ki se nam obeta po celoletnem garanju. S takšno prispodobo običajno radi začnimo časopisne in radijske kolumne, s katerimi pogosto napovedujemo prve vmesne ocene in presojo analize našega delovanja na vseh področjih. Zdi se, da bo letos takšnih ocen mnogo manj kot v preteklosti, saj je recesija, v katero je globoko pahnjena tudi Slovenija, opravila svoje. Ne le zgolj na gospodarskem področju, ampak tudi na duhovnem, družbenem, saj se je zaradi izjemno kritičnih gospodarskih razmer, skokovitega porasta brezposelnih in splošne ekonomsko-politične krize povečalo nezaupanje množic v sistem običajnih družbenih vrednot in države kot ene od rešilnih bilk. Zato ne smemo biti presenečeni, da je izjemna kritičnost, občasno prekvašena še z lažno politično in strankarsko demagogijo in »božanskimi« voditelji (ti imajo menda rešitve za vse probleme, le prisluhniti jim nečemo), navzoča v vseh porah našega dela in življenja.

Veteranska organizacija je bila zaradi ekonomskih težav, predvsem pa zaradi vedno globlje luknje v proračunski malhi, letos pred mnogimi resnimi preizkušnjami. A kljub temu (ali celo prav zaradi tega) smo znali stopiti skupaj in včasih tudi na račun hude kritike baze barko krmarili med nevarnimi čermi. Nismo nasledili, znali smo ujeti dovolj vetra v naša jadra in izpolniti večino obveznosti, ki izhajajo iz zakona in naših programskih usmeritev. To je bila dragocena izkušnja več, ki jo bomo najbrž znali dodobra unovčiti, če bomo tudi prihodnje leto pred takšnimi finančnimi dilemami, kot se je to dogajalo letos. Mnogi so mi ob tem glasno oporekali, da smo bili preveč tiho, da smo se potegnili vase, da nismo znali odločno stopiti v bran strateških interesov, skratka, da smo včasih ravnali tudi neodgovorno. Moj odgovor je bil preprost, delali smo po najboljših močeh in zmožnostih, od krovne organizacije do območnih združenj. Rezultati tega dela so vidni tudi na straneh revije, ki jo imate v rokah in ki ne želi biti dnevno-politični tedenski ali mesečni časopis, ampak ogledalo veteranske organizacije od spredaj in zadaj. Ne bomo olepševali naše podobe, ne bomo ustvarjali novih mitov in legend, tudi ne bomo povzdigovali pravih in namišljenih herojev, ampak bomo pošteno, objektivno in dobronamerno opozarjali na težave, probleme, pa tudi na uspehe in izzive časa, v katerem smo kot del civilne družbe soočeni z mnogimi preizkušnjami. Prav čas bo pokazal, da smo po naši polnoletnosti (letos mineva 18 let od osamosvojitvene vojne in razglasitve slovenske neodvisnosti) zreli za doajanje in razumevanje poslanstva, ki nam pripada. Na to prevečkrat pozabimo in mnogokrat sramežljivo prikivamo pravih in namišljenim avtoritetam. Veterani slovenske osamosvojitvene vojne ne želimo in nečemo nobenih neupravičenih privilegijev, nismo častihlepni in večvredni državljani, ki bi zaradi poguma, odločnosti in dejanj (skupaj z drugimi strukturami osamosvojitvenega dogajanja v letih 1990–1991) poleti 1991 zahtevali misijo nemogočega. A hkrati nečemo in ne dovolimo ponižanja in razvrednotenja dejanj, ki so pripomogla, da živimo v lastni svobodni in demokratični državi. V skupnosti, ki mora ceniti preteklost in se spogledovati s prihodnostjo. Zato ne moremo podpirati enostranskih političnih ali še bolj rečeno politikantsko strankarskih demagoških poskusov popolnega razvrednotenja nekaterih zgodovinskih dejstev. V veteranski organizaciji cenimo poštenost in resnicoljubnost, zato zagotovo ne mislimo pritegniti tistim posameznikom, skupinam ali celo političnim strankam, ki poskušajo na prefinjeni način doseči, da bi nam vzeli lastno zgodovino (kakršna koli je že bila) in jo nadomestili z »uvoženim ponaredkom« (dr. Jože Vogrinec, Mladina, 28. 8. 2009, 20). V mislih imam obsežen nabor publicistične in žurnalistične produkcije v zvezi z (ne)praznovanjem 23. avgusta, dneva spomina na žrtve vseh totalitarnih in avtoritarnih režimov, ki ga evropske države zaznamujejo na podlagi aprila letos sprejete Resolucije o evropski zavesti in totalitarizmu v evropskem parlamentu. Mnenja o vlogi in pomenu tega dokumenta se tudi v zgodovinskih stroki strahovito krešejo, a v prvi vrsti so zagnali vik in krik novodobni razlagalci »edine in svete resnice« o slovenskem totalitarizmu – komunizmu. Kot da je bilo vse skupaj tako enostavno, sveto in preprosto. Gre za kompleksna vprašanja in večplastno tematiko, ki terja resno, celovito, argumentirano in znanstveno poglobljeno analizo, brez primesi dnevne politike (in še manj populistične retorike, ki včasih spominja na temačne čase sredi 30-ih let minulega stoletja v Nemčiji) za strankarsko uporabo in prestiž. Naša generacija ni obremenjena z ostanki preteklosti (zlasti ne s potmi in stranpotmi narodne sprave), ki bi jo lahko že zdavnaj dosegli (in morali doseči), če bi le hoteli. Želimo, da se tudi temna plat zgodovine osvetli, zapiše, da dobijo vse žrtve imena in grobove. In da se jih končno pusti v miru počivati ...

Veterani slovenske osamosvojitvene vojne imamo nešteto razlogov, da smo tudi zaradi tovrstnega dogajanja, ki je za mnoge politike pomembnejše od usodnejših eksistenčnih vprašanj slovenskih državljanov, nejevoljni. In da zaradi zakonskih vrzeli in praznine dvignemo glas, ko gre za naše pravice. A tega ne počnemo, ker vemo, da lahko odprta vprašanja rešujemo dialoško. Verjamemo, da bo dozorel čas, ko bomo lahko v slovenskem parlamentu načeli zakonske spremembe in dopolnitve, zlasti o statusu vojnega veterana 1991. O tem je na terenu slišati veliko različnih mnenj in stališč. Veseli bomo, če jih boste sporočili tudi v naše uredništvo, saj bi radi v Veteranu soočili različne poglede na to tematiko. Ko smo letos v Mariboru obujali spomine na pekrske dogodke (bila je lepa svečanost, ki so ji dali pravo vsebinsko svežino dijaki mariborske II. gimnazije in dobesedno navdušili občinstvo), smo v družbi uglednih udeležencev majskih dogodkov leta 1991 prišli tudi do te teme. In na koncu ocenili, da bi morali zadevo enkrat za vselej spraviti z dnevnega reda. Bilo nas je veliko, a kljub temu smo znali poslušati drug drugega. Na to temo smo živahno razpravljali še v Vojaškem muzeju Slovenske vojske v mariborski Kadetnici. Tam nas je nadvse prijazno sprejel direktor muzeja, podpolkovnik dr. Tomaž Kladnik. Bil je zanimiv pogovor, ki je postregel s kopico dobronamernih razmišljanj in predlogov. Tudi o tem, da naj Veteran odpre svoje strani za kritično razmišljanje in pišoče člane, za vse, ki so bili prezrti in pozabljeni, a imajo kaj povedati. Dana beseda obvezuje in revija je za to tematiko odprta. Je naša in predvsem vaša, zato dobrodošli, dragi sodelavci in spoštovani bralci! Pero v roke!

Načelnik Generalštaba Slovenske vojske
generalmajor mag. Alojz Šteiner

Govor ob dnevu Zveze veteranov vojne za Slovenijo Vače, 23. maj 2009

Spoštovani predsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo, gospod Janez Pajer, drage veteranke in veterani, cenjeni gostje.

V čast mi je, da vam lahko spregovorim na slovesnosti, posvečeni dnevu Zveze veteranov vojne za Slovenijo. Ne zato, ker sem tudi sam veteran, ampak ker menim, da je treba ponovno izpostaviti pomembnost veteranskega poslanstva pri ohranjanju spomina in krepitvi vrednot, ki so nas vodile v vojni za samostojno in svobodno Slovenijo.

Zavarovanje plebiscitne odločitve slovenskega naroda in zmaga v vojni za samostojno Slovenijo sta dosežek, ki mu ni primere v slovenski zgodovini. Slovenski narod se je dolgo pripravljala na to dejanje in vsi, ki so v zgodovini prispevali svoj delež k oblikovanju narodovega zavedanja in identitete, si zaslužijo naše priznanje in spoštovanje. Prav posebno mesto v teh prizadevanjih pa imate vi, veteranke in veterani vojne za Slovenijo, ki ste v sklepnem dejanju vzpostavljanja slovenske državnosti prepoznali to poslanstvo ter tako prispevali delež k tisočletnim sanjam, upanju in boju Slovencev za svobodo.

Slovenski veterani, ki so se bili pripravljali žrtvovati za uresničitev hrepenenj po svobodni in samostojni Sloveniji, vedo, kaj pomeni sreča. Sreča je žrtvovati se in preživeti. Vsi pa te sreče niso imeli. Zato verjamem, da so današnji strumni veteranski zbor, veteransko dejanje in pozdrav veteranskih praporov namenjeni tudi padlim v vojni za Slovenijo. Zaradi njih, ki so imeli upanje za prihodnost, je treba skrbeti za naša veteranska dejanja v bodoče.

Svoboda je vrednota, ki ni dana enkrat za vselej in za katero si je treba prizadevati tudi danes, ko imamo svojo državo in smo sami svoj gospodar. Kajti svoboda je spoznanje, da sami krojimo svojo usodo, da je prihodnost naše države, pa tudi vsakega od nas, odvisna predvsem od nas samih. To je spoznanje, ki naj ostane vtkano v poslanstvo Zveze veteranov vojne za Slovenijo in tudi posameznih borcev in veteranov vojne za samostojno Slovenijo.

Čeprav se veteranske organizacije praviloma ukvarjajo s preteklostjo, je njihovo poslanstvo usmerjeno v prihodnost. Zato se je treba navezovati na mlade, ki bodo to prihodnost ustvarjali. Mladi sledijo zgledom iz preteklosti, če se lahko poistovetijo z njihovimi cilji in predvsem če sprejmejo njihov namen. Samo z razumevanjem namena, ki je bil v času osamosvajanja podlaga za težke odločitve in pogumna dejanja, lahko mladi ustvarjalno prispevajo k nadaljevanju izročila.

Želim, da bi takšno razumevanje poslanstva vodilo tudi Zvezo veteranov vojne za Slovenijo. Da bo delovala kot organizacija, ki neguje duh upornišтва, domoljubja, vojaško-zgodovinske tradicije in ki si prizadeva, da te vrednote na času primeren način prenaša na mlade rodove.

Spoštovane in spoštovani, zgodovino-pisci bodo zapisali pomembna dejstva o dogajanjih v prelomnih letih 1990 in 1991. Toda zgolj zgodovinska dejstva prihodnjim rodovom ne morejo prenesti tistega, kar je naredilo osamosvojitveni čas in ljudi tako izjemne. Povejmo jim, da smo imeli vizijo lastne državnosti, voljo in pogum za ure-

sničitev te vizije in da smo bili pripravljeni za svobodo prevzeti nase tudi največje tveganje. Ta zanos in to sporočilo na mladi rod lahko prenesemo mi sami, veterani vojne za Slovenijo. Mladi bodo to sporočilo potrebovali zato, da se bodo znali in zmogli soočati z izzivi prihodnosti.

Prepričan sem, da bo tako razumljena vloga veteranov kazala tudi na pomen enotnosti in sodelovanja med različnimi slovenskimi veteranskimi organizacijami, ki sledijo istim ciljem. Delitve, ki izvirajo iz poudarjanja lastne vloge na račun drugih, so usmerjene izključno v preteklost in ne morejo prispevati k uresničevanju temeljnega poslanstva teh organizacij v prihodnosti. Če smo v letih 1990-91 zmogli modrost, da smo stopili skupaj teritorialci, miličniki in civilisti, potem je danes toliko bolj nerazumljiva delitev veteranskih organizacij. Zato pozivam k spremembam. Ne takšnim, ki bi ukinjale posamezne veteranske prapore, ampak takšnim, ki bi jih združevale. Leta 1991 smo bili močni, ker smo bili kljub različnim nalogam enotni v namenu. Danes moramo biti enotni, da se ne razdrobimo, da ne bi bilo pozabljeno.

Dragi veterani in veteranke. Dan Zveze veteranov vojne za Slovenijo je priložnost, ko se spominjamo pomembnih dejanj. Dolžnost nas, ki smo jih soustvarjali, je, da jih približamo in prenesemo mladim, saj bodo samo tako ostala ohranjena med rodovi, ki prihajajo.

Hvala vam za vse, kar ste storili za samostojno Slovenijo, in prosim vas: ne pozabimo na to, kar je danes in jutri treba narediti za Slovenijo. ■

Obilje nalog in obveznosti

Zveza veteranov vojne za Slovenijo kljub neugodnim finančnim razmeram še vedno aktivno deluje in izpolnjuje naloge, ki so zapisane v njenem statutu

Mitja Jankovič

Največja težava, ki pesti Zvezo veteranov vojne za Slovenijo (ZVVS) že celo letošnje leto, je dinamika financiranja naše organizacije. Ekonomsko-finančna kriza, ki je zajela Slovenijo, se zelo pozna pri zagotavljanju denarja za delovanje organizacije. Sredstva, ki smo jih za prvo polovico leta dobili iz državnega proračuna, niso bila zmanjšana in so bila nakazana v celoti, vendar z veliko zamudo. Prvo nakazilo je prišlo na naš transakcijski račun šele v juniju. Že iz tega podatka lahko razberete, kako težko je bilo izpeljati vse načrtovane naloge. Po sprejetju že drugega rebalansa državnega proračuna pa so bila sredstva za delovanje ZVVS zmanjšana za 10 odstotkov. Posledično to pomeni, da bo treba zmanjšati tudi finančni načrt ZVVS za enak delež (nominalno za 56.000 evrov).

Kljub omenjenim težavam pa je ZVVS organizirala kar nekaj prireditev, ki so namenjene širšemu članstvu, ter zagotavljala normalno delovanje strokovne službe in izvedla sofinanciranje OZVVS za prvo polovico leta 2009.

Kot je to že v dolgoletni navadi, smo 23. maja proslavili dan veteranov pri pomniku pri Geossu na Spodnji Slivni. Slavnostni govornik na prireditvi je bil novi načelnik generalštaba Slovenske vojske generalmajor Anton Štajner. Žal se je našega najpomembnejšega praznika udeležilo dosti manj veteranov kot prejšnja leta. Menim, da se s tem kažemo v dokaj slabi luči pred javnostjo, ob tem, ko sami zahtevamo, da bi bili bolj prepoznavni in spoštovani člani skupnosti. Res je, da je prireditev vsako leto v istem kraju, ki je nekoliko omejen glede možnosti udeležbe večjega števila ljudi, vendar je na Vačah Pomnik slovenskemu rodoljubu, ki ga je postavila naša organizacija in ki na tem simbolnem mestu ponazarja združitev vseh Slovencev v skupno in samostojno državo. S kulturnim programom so prireditev popestrili

Družinsko gledališče Kolenc z Vač, vokalna skupina Aves iz Krškega in kvartet trobil Orkestra slovenske policije. Člani OZVVS Lenart so tudi letos pripravili Maistrov pohod in tudi tu je ZVVS pomagala pri organizaciji. Pohod je bil zelo dobro obiskan, vzdušje je bilo prijetno, kot je vedno, ko se zberemo veterani in si izmenjamo zgodbe in anekdote iz obdobja osamosvajanja. Veteranske športne igre so bile letos organizirane na Primorskem, obsijanem s soncem. Konkretno, na Škofijah smo se pomerili v šestih športnih panogah. Sodelovalo je 760 športnikov članov OZVVS in PVD Sever, seveda skupaj z navijači.

Tekmovanje je bilo organizirano na treh lokacijah: na Škofijah (košarka, orientacijski tek, vlečenje vrvi in šah), v Ankaranu (streljanje) in Kopru (kegljanje).

Načrtovano je bilo, da bomo športne igre izvedli v Sežani, a tam ni bilo mogoče dobiti prostega termina na športnih površinah. Podobno se nam je zgodilo v Divači, zato smo sprejeli salomonsko odločitev, da igre izvedemo v PO Južna Primorska, kraj pa smo določili naknadno. Skupni zmagovalec tekmovanja v letu 2009 je bila ekipa Sever Koroška.

Tudi to skupno tekmovanje potrjuje vedno boljše sodelovanje med organizacijama, ki je bilo v preteklosti nekoliko obremenjeno z nepotrebnim rivalstvom. Tik pred poletnimi počitnicami sta bila izvedena tudi tradicionalni pohod na Triglav in pohod Ankarano-Triglav. Prav slednjim pohodnikom gredo posebne čestitke za vztrajnost in trud.

V počastitev dneva državnosti so se predstavniki ZVVS udeležili proslav in sprejemov, ki so jih pripravile različne državne institucije. Prisotni smo bili na proslavi ob dnevu policije, na sprejemu pri predsedniku vlade za svojce padlih in ranjene v osamosvojitveni vojni ter na državni proslavi ob dnevu državnosti. Na proslavi se je zbralo zavidljivo število

praporjev OZVVS, katerim je bila izkazana čast v mimohodu mimo slavnostne tribune. Sprejem občinstva je bil zelo dober, saj je bil mimohod deležen gromkega aplavza.

Ker ima ZVVS svojega predstavnika tudi v koordinacijskem odboru za državne proslave, skušamo preko njega vplivati na pripravljalce državnih proslav, da praporščakom izkažejo dolžno spoštovanje in jim zagotovijo prisotnost ob takih dogodkih. Pozitivni premiki v to smer so že zaznavni. V veliko podporo nam je tudi predsednik države dr. Danilo Türk, ki se zaveda pomembnosti domoljubnih organizacij za državo.

S 1. julijem 2009 je ZVVS prevzela enoletno predsedovanje Koordinaciji veteranskih in domoljubnih organizacij Slovenije (KVDOS). Koordinacija skrbi za enoten nastop različnih organizacij članic KVDOS pred državnimi organi in institucijami. Ena izmed prvih in velikih prireditev, ki so pred nami, je obeležitev svetovnega dneva miru. Prireditev bo 19. septembra pri spomeniku na Cerju (občina Miren-Kostanjevica), slavnostni govornik pa bo predsednik države. Pričakujemo udeležbo nekaj tisoč ljudi iz vse države. Proslavo bomo pripravili tudi na priporočilo Svetovne veteranske organizacije, ki podobne prireditve organizira drugod po svetu. Kdo drug, če ne veterani, smo najbolj poklicani, da širimo idejo miru in sožitja.

ZVVS deluje tudi na mednarodnem področju. Največ stikov imamo z madžarsko organizacijo BEOSZ ter hrvaškima Zvezo veteranov Hrvaške in Zvezo zagrebških branilcev Vukovarja. Obe organizaciji sta tudi članici Svetovne veteranske organizacije. Sodelovanje poteka predvsem na športnem področju, prav tako tudi izmenjava mnenj, ki so povezana z veteransko zakonodajo in spremljanjem socialnega položaja članov.

Strokovna služba opravi veliko dela tudi z izdajo članskih izkaznic in arhiviranjem dokumentacije. Članstvo se še vedno povečuje in se približuje številki 28.300 članov in članic.

Dela v ZVVS ne bo zmanjkalo in še vedno bomo skrbeli za prepoznavnost organizacije v družbi ter za njeno spoštovanje in spoštovanje vrednost osamosvojitvene vojne za Slovenijo. ■

SLOVENSKE GORICE CENIJO MAISTROVO IZROČILO IN NEGUJEJO SPOMIN NANJ

Manifestacija slovenskega domoljubja

Več kot 400 veteranov slovenske osamosvojitvene vojne na tradicionalnem pohodu Po poteh generala Maistra v Slovenskih goricah vnovič podprlo prizadevanja za dostojen spomin na pomembne zgodovinske dogodke in resnicoljubnost do slovenskega uporništva v 20. stoletju

Dr. Marjan Toš

Lenarško območno združenje veteranov vojne za Slovenijo je prvo junijsko soboto pripravilo tradicionalni pohod slovenskih veteranov Po poteh generala Maistra. Prišlo je preko 400 veteranov in njihovih družinskih članov iz vse Slovenije, ki sta jih pri lenarškem Sokolskem domu pozdravila in nagovorila župan občine Lenart mag. Janez Kramberger in predsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo Janez Pajer. Oba sta se jim zahvalila za odločno držo v času slovenskega osamosvajanja in vojaške obrambe mlade slovenske države leta 1991, ko so brez oklevanja vzeli v roke orožje in zaokrožili tradicijo slovenskega uporništva 20. stoletja. Janez Pajer je pri tem izpostavil mejnike v slovenskem uporništvu in posebej omenil generala Rudolfa Maistra. General Maister s svojimi pogumnimi borci prostovoljci za severno slovensko mejo po razpadu nekdanje monarhije ob koncu krvave prve svetovne vojne je bil, je in bo ostal svetel zgled in izjemna zgodovinska osebnost, vredna trajnega spomina. Prav tako ostaja trajen spomin na slovenske partizane, ki so se v najtežjih časih fašistične in nacistične okupacije in terorja zoper slovenski narod postavili v bran slovenstva in bili odločen boj na strani zmagovite protihitlerjevske koalicije. Vsega tega se moramo vedno znova spominjati in krepite resnicoljubnost, je dejal predsednik slovenske veteranske organizacije Janez Pajer. Poudaril je, da je letošnji Maistrov pohod pri Lenartu hkrati druženje in prijateljevanje veteranov ter svojevrstna manifestacija domoljubja. Tudi lenarški župan mag. Janez Kramberger se je zavzel za spoštljiv odnos do naše zgodovine in še zlasti izpostavil pokončno držo veteranov vojne za Slovenijo v času, ko je bila ogrožena samostojnost naše mlade demokratične države.

Udeleženci pohoda so nato pešachi od Lenarta preko Polene in Lorma-

nja ob jezeru Komarnik do Hrastovca, kjer jih je na grajskem dvorišču pozdravil direktor Zavoda Hrastovec mag. Josip Lukač. Spoznali so zgodovino tega gradu in nato mimo grajskih ribnikov in spomenika žrtvam poveljnih pobojev v zbirnem taborišču Hrastovec krenili na zadnji del poti preko Strme gore do Lenarta. Vmes so se ustavili še ob bunkerju iz Rupnikove obrambne linije ob reki Pesnici in se seznanili s tem delom lenarške polpretekle zgodovine. Po-

hod so sklenili pri lenarški osnovni šoli, kjer je bilo še kratko družabno srečanje veteranov, številnih gostov in gostiteljev. Minilo je v obujanju spominov na čase vojaške obrambe Slovenije leta 1991 in se končalo s skupno željo, da bi takšna oblika druženja in prijateljevanja veteranov ostala trajna. Občina Lenart je vsem udeležencem podarila posebno spominsko razglednico z motivom Lenarta in Zavrha z Maistrovim razglednim stolpom in spominsko ploščo v čast in spomin Rudolfu Maistru, ki je bil v Zavrhu gost prijatelja Frana Štupice in pri njem napisal veliko lepih pesmi. Nekatere so ponarodele in jih znajo vedno znova ubrano zapeti tudi slovenski veterani. Ti so iz središča Slovenskih goric odnesli lepe spomine. ■

SPOMIN NA PEKRSKE DOGODKE SKUPNI PRAZNIK

Dan odprtih vrat vojašnice generala Maistra

Ob spominskem dnevu Mestne občine Maribor, 23. maju, so se v mestu ob Dravi spomnili pekrskih dogodkov leta 1991 – Za javnost odprla vrata vojašnica generala Maistra v Mariboru – Navzoči tudi mnogi veterani slovenske osamosvojitvene vojne in žive priče pekrskih dogodkov

Tekst in foto: nadporočnica Nataša Svetina

Oborožitev in opremo enot SV so predstavili: 14. INŽB, 18. BJRKBO, 45. OKB, 132. GORB, 460. AB, 17. BVP, 20. MOTB, 74. MOTB, 11. BZV, BRZOL, športne enote SV in Vojaški vi-

kariat. V vojašnici so se predstavili tudi Policijska uprava in Poklicna gasilska brigada Maribor, Gorska reševalna služba, Civilna zaščita, veteranske organizacije in Zveza častnikov Sloveni-

je. Brigada zračne obrambe in letalstva je prikazala helikopterja SV, vojašnico pa so preletela tudi letala Pilatus PC. Uprava za obrambo Maribor je pripravila predstavitev možnosti štipendiranja in zaposlitve v SV, pogodbenega sodelovanja v rezervni sestavi in prostovoljnega služenja vojaškega roka. Vikarja SV, Vito Muhič in Aleksander Erniša, sta blagoslovila zbrane motoriste. Poveljnik 72. brigade podpolkovnik Ernest Anželj je sprejel delegacijo Območnega združenja slovenskih častnikov Mislinjska dolina in z njihovim predsednikom Lojzom Kamnikom slovesno podpisal listino o sodelovanju med združenjem in poveljstvom 72. brigade. Za mlajše obiskovalce je bilo

zelo zanimivo »plezanje« na balkon stavbe, ki ga je izvajala Gorska reševalna služba, in tudi otroške delavnice, ki so jih pripravili pripadniki vojašnice generala Maistra.

Ob lepem vremenu si je predstavljeno tehniko in opremo v vojašnici ogledalo okoli 5000 ljudi. Obiskovalci so lahko poskusili vojaški golaž, otroci pa pico, pripravljeno v kuhinji EVOJ Maribor, ter golaž tekmovalcev v kuhanju golaža, ki ga je organiziral 37. VTP. Za veselo vzdušje je skrbela glasbena skupina Rdeči dečki.

Vojašnico generala Maistra je obiskala ministrica za obrambo dr. Ljubica Jelušič in si v spremstvu načelnika GŠ SV generalmajorja mag. Alojza Šteinerja

in podžupana Mestne občine Maribor Andreja Verliča ogledala predstavitevni prostor. Ministrica za obrambo se je pripadnikom 710. učnega centra v Pekrah, zaposlenim v letu 1991, ob njihovem srečanju v sobi generala Maistra zahvalila za trud, pogum in požrtvovalnost pri usposabljanju prve generacije slovenskih vojakov na služenju vojaškega roka v takratni Teritorialni obrambi in jim izročila spominske kovance. Načelnik generalštaba generalmajor mag. Alojz Šteiner se je v spremstvu svojih poveljnikov in vojakov udeležil pohoda od vojašnice do Peker, kjer je potekala slovesnost ob pekrskih dogodkih. ■

Odkritje spomenika na Ptuj

Vlado Žgeč

Ob dnevu državnosti smo v bivši vojašnici na Ptuj odkrili veličasten spomenik vsem borcem in žrtvam za svobodno Slovenijo.

Ta pomnik je bil postavljen na pobudo Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Ptuj in pod pokroviteljstvom Mestne občine Ptuj. Spomenik je oblikoval akademski kipar Viktor Gojkovič, ki je tudi častni občan Mestne občine Ptuj.

Slavnostni govornik na slovesnosti je bil predsednik OZVVS Ptuj Stanko Žitnik, ki je spomenik skupaj z županom Mestne občine Ptuj Štefanom Čelanom tudi odkril.

Po slovesnosti je bila v dvorani ŠC Ptuj veličastna proslava ob dnevu samostojnosti.

Spomenik je visok okrog osem metrov in je izdelan iz granita. Sestavljen je iz dveh delov. Zgornji del je iz tribarvne-

Spomenik vsem borcem in žrtvam za svobodno Slovenijo sta odkrila župan MO Ptuj dr. Štefan Čelan in predsednik OZVVS Ptuj Stane Žitnik.

ga kamna in ponazarja slovensko trobojnico. Spodnji del je votel, po njem je v zgornjega speljana cevna napeljava, po kateri teče voda. Ta se po zunanji strani zgornjega dela zliva v spodnjega in po njegovi notranjosti teče v podstavek. Spomenik dopolnjujejo svetlobni efekti.

Pomnik stoji na mestu, kjer smo 30. 9. 1991 na ptujskem območju prevzeli nadzor nad zadnjim objektom jugoslovanske vojske. Lahko bi rekli, da je ta dan tudi dan zmage v bivši občini Ptuj.

Za postavitve spomenika gre velika zahvala Mestni občini Ptuj, ki je to tudi omogočila. Vse veterane in druge obiskovalce pa vabimo, da si ta spomenik ob obisku Ptuja ogledajo, saj je zaradi svojega namena in podobe vreden ogleda. ■

Odprto pismo slovenskim medijem

Janez Pajer
predsednik

Spoštovani,
v soboto, 23. 5. 2009, je Zveza veteranov vojne za Slovenijo pripravila svojo tradicionalno in vsakoletno prireditve na Geossu, na katero smo tako kot vedno povabili vse osrednje slovenske medije. Osrednji govornik je bil načelnik GŠ SV generalmajor Alojz Štajner, ki je tudi sam veteran vojne za Slovenijo.

Dan veteranov praznujemo 17. maja, saj smo se leta 1990 tega dne v Sloveniji uprli ukazu tedanje JA po predaji orožja.

Zveza veteranov vojne za Slovenijo je skupaj z društvom Geoss na Zgornji Slivni postavila pomnik rodoljubu osamosvojitvene vojne. Pomnik stoji na geometričnem središču Slovenije prav iz razloga, da simbolizira združevanje in sodelovanje vseh prebivalcev Slovenije in ne cepitve in delitve, ki sta vedno bolj del našega vsakdanjika.

Kaže pa, da organizacija, kot je naša, ni zanimiva za medije, saj se jim poročanje s takšne prireditve ni zdelo dovolj zanimivo in spektakularno. Na prireditvi ni bilo niti enega predstavnika javne televizije in ne predstavnikov osrednjih slovenskih časopisnih hiš. Mar so dobre in pozitivne novice res umrle in je zanimivo samo še aferaštvo?

Kaže, da bomo morali postati organizacija, ki bo ustvarjala afere, ki si bo izmišljala laži in podžigala javnost z neresnicami in s čim podobnim. A tega tudi v bodoče ne bomo počeli. Še vedno bomo zagovarjali sodelovanje in solidarnost na vseh nivojih, na katerih delujemo. Boli pa nas ponižujoč odnos medijev do veteranov vojne za Slovenijo, ki smo v osamosvojitveni vojni brezpogojno bili pripravljeni žrtvovati tudi svoje življenje. Brez nas in našega oboroženega odpora takratni JA ne bi imeli tega, kar imamo danes: svobodno in demokratično Slovenijo.

Povsem jasno je, da ne moremo in ne želimo vplivati na uredniško politiko,

ki mora biti samostojna in neodvisna, menimo pa, da si le zaslužimo vsaj delček spoštovanja za dejanja, ki smo jih opravili za dobrobit vseh nas. Res je, da so mediji ta dan spremljali prireditve, ki je bila posvečena pekrskim dogodkom, a to je bil le en dogodek v nizu vseh ostalih, ki so združeni v praznovanju dneva veteranov.

Dan veteranov je osrednji praznik za veterane osamosvojitvene vojne. Praznik, ki zajema vse dogodke; od zavrnitve ukaza o oddaji orožja do odhoda (še bolje izгона) zadnjega vojaka JA z ozemlja Slovenije.

Takšne prireditve so namenjene spominu in opominu generacijam, ki prihajajo za nami. Ubog bo narod, ki se bo sramoval svoje preteklosti in jo zaničeval. Pa se nimamo česa sramovati, še več, lahko smo sila ponosni na tiste čase. S takšnim odnosom naših medijev do veteranov vojne za Slovenijo se ne moremo strinjati in proti njemu odločno protestiramo.

Veteranski pozdrav ■

ZGODOVINA

Zapisi o osamosvojitveni vojni

Piše: Franc Pulko

Ljubljana 1990. Decembrski dnevi so bili megleni in hladni, vendar napeti in dinamični. Dinamika..., napetost ni popuščala, za kar smo poskrbeli tako eni kot drugi, se pravi bivša KOS J(L)A in mi v obveščevalnem sektorju 9 Teritorialna obramba Republike Slovenije (TO RS). Po sprejetju pomembnih aktov v procesu osamosvajanja RS (27. september 1989–31. december 1991) je bilo vse skupaj že tako napeto, da je bilo tik pred vreliščem, vendar še ob-

Pekre, 23. 5. 1991, 1. del

vladljivo.

Že lep čas se je med nami govorilo, da se pripravljata dve lokaciji učnih centrov, kjer bi v začetku aprila 1991 začeli uriti prvo generacijo slovenskih vojakov. Omenjeni sta bili dve možni, in sicer: Ig pri Ljubljani in Pekre pri Mariboru.

Po sprejemu odločbe od republiškega sekretarja TO RS Janeza Janše v februarju 1991, da sem prerazporejen na dela in naloge referenta za varnostno-obveščevalne zadeve v 710. UC Pekre, sem tja odšel z namenom, da se javim Andreju Kocbeku, vodji UC.

Moje mišljenje je, da nisem dobil tako pomembne naloge, kot je kontraobveščevalna zaščita novoizgrajenega vojaškega centra TO RS, samo zato, ker sem tako dober. Ta čast mi je pripadla zato, ker sta med nami v sektorju 9 že nekaj časa vladala napetost in nezaupanje. Vzrok temu je bila totalna nesposobnost Lovšina, saj ni imel pojma, kaj je to obveščevalno delo. Imel pa je voljo in bil je poslušen ter nenazadnje

brezpogojno predan naši stvari, se pravi, z dušo in srcem je bil za samostojno Slovenijo.

V Pekrah me je v UC sprejela gospa Zlatka, računovodkinja, in mi razložila, da razen nje ni nikogar v centru, vsi so v Poljčah pri Begunjah na Gorenjskem na usposabljanju za delo z naborniki.

O Andreju Kocbeku sem že slišal od Lovšina, svojega predpostavljenega, in od drugih v sektorju 9. Niso se motili, ko so ga ocenjevali pozitivno kot velikega diplomata in sposobnega teoretičarja. Trdim, da ne držijo govorice njegovih bivših sodelavcev v pokrajinskem štabu TO Maribor, da so morali v Zagrebu drugi namesto njega opravljati izpite na fakulteti za obramboslovje, predvsem iz angleškega jezika. V tem primeru gre za grdo obrekovanje njegovih sodelavcev, tako menim jaz. Me je pa kasneje pri njem močno prese-netilo, in to negativno, ko smo se jeseni 1991 pozno ponoči vračali s skupne zabave. Bil je precej v ..., tudi jaz takrat nisem bil povsem »nedolžen«.

Pekre obkoljene s pripadniki JLA

Vozil je vozilo Paero in malo pred Mariborom povozil kolesarja, ki je padel po cestišču. Bil je ves paničen, kaj bo s kariero. Ko je prišla prometna policija iz Maribora, je odgovornost za nesrečo prevzel sodelavec Mitja, ki pa je bil svoj čas pri MZNS v policiji v Ljubljani. Morda pa se motim in omenjeni ni bil takrat prisoten, ni vozil. Kar je tudi iz poročila OV UC Pekre, stot. L. H. tudi razvidno, napisano, čeprav sem nasprotoval, saj sem takrat menil, da poročilo ne izkazuje realnega stanja.

Vse svoje prave sposobnosti pa je Andrej Kocbek pokazal 23. 5. 1991. Bil sem zraven njega ob rampi pri vhodu v UC, ko sva sprejela podpolk. Stevilovića, pomočnika načelnika za obveščevalne zadeve J(L)A v Mariboru, in kap. Lovra Radmana, organa varnosti v mejnem odseku Maribor. Kocbek je bil takrat v civilni obleki, jaz pa po ukazih iz Ljubljane v novi slovenski uniformi rjave barve z oznako 1 na levem rokavu. Mislim, da ne grešim, če trdim, da sta si takrat prvič v zgodovini Jugoslavije stali nasproti nasprotni si uniformi po takratnih zveznih predpisih, ki so še veljali. Na glavi sem imel častniško kapo, na kateri je bil znak TO. Menim, da je bil primeren čas za prikaz nove uniforme Slovenske vojske. Lahko si samo predstavljate, kako sta prišla debelo pogledala, ko sta me videla v popolnoma novi preobleki, saj česa takšnega verjetno nista pričakovala. Iz Ljubljane, prav tako od polk. Miloševića, poveljnika PŠTO Maribor, sem dobil namig po telefonu, da omenjena oficirja J(L)A povabim v UC na kavo. Omenjena sta odgovorila, da morda kasneje. Menim, da je bilo moje vabilo zanj višek

arogance.

Kocbek je bil precej miren in hladen, bi lahko rekel, tudi takrat, ko sta Stevilović in Radman zahtevala dokumentacijo in nabornike, ki so bili v UC. Rekel jima je celo: »Gospoda, jaz imam svoje poveljstvo v Ljubljani na sekretariatu TO RS in niti približno se ne spomnim, da bi dobil takšen ukaz.« Ni se veliko zbehal, ko sem ga prijel za rokav suknjiča in ga potegnil od rampe, ko ga je hotel Stevilović obiti in potisniti na cesto. Čudim pa se, da je takrat, ko je bil UC oblegan od enot J(L)A 23. 5. po razgovorih v mariborski občinski zgradbi in ko je vojna policija JA zajela polk. Miloševića in stot. Milka Ozmeča, ostal doma na varnem. Menim, da smo ga v UC takrat prekleto potrebovali, zlasti naborniki. Morda mu delam krivico in mu je takšno njegovo odločitev »požegnal« nekdo iz samega vrha. Bog ve, kaj so takrat »strici« v vrhu generalštaba na čelu z generalom Slaparjem mislili ali sploh niso nič mislili.

Tisti čas, ko sem kot OV JA delal v vojašnici v Kranju, sem od prijatelja v takratni Službi državne varnosti (SDV) pridobil podatek, da je bil general S., takrat še ni bil general, v obdelavi OV J(L)A in da so v nečedne posle vlačili celo njegovo ženo, ki je učila na eni od šol. SDV je imela S. v obdelavi zato, ker je bil v štabu TO Kranj, kar da slutiti, v katero smer je delovala, čigavo orodje je bila in kje so bili doma njeni delodajalci.

SDV, kot se je novembra 1990 še imenovala sedanja Slovenska obveščevalno-varnostna agencija, je bila osvojeva služba. Bila je tisti del državne uprave v Republiki Sloveniji, ki je bil po

padcu berlinskega zidu najpogostejša tarča napadov javnosti. Tak odnos javnosti je razumljiv, saj ljudje niso pozabili strahu, ki jim ga je SDV pognala v kosti v preteklih desetletjih.

SDV v obdobju pred slovensko osamosvojitvijo je močno presegala vlogo zgolj aparata represije prejšnje enopartijske socialistične oblasti. Zveza komunistov Slovenije ni imela le ušes in oči v slovenski SDV, ni je uporabljala le zoper vedno znova nastajajočo opozicijo enopartijskemu režimu, o čemer pričajo mnogi sodni procesi in politične diskreditacije - SDV je bila infrastruktura, orodje njene oblasti. Le tako je namreč moč pojasniti nekakšno dvojno, za mnoge moje politične somišljenike pogosto nerazumljivo vlogo aparata, ki nevarnosti za slovensko komunistično oblast ni videl le doma, pač pa tudi v Beogradu. Celotno slovensko povojno zgodovino je namreč spremljala prikrita razprava o položaju Slovenije v jugoslovanski federaciji; mnogi politični mejniki, kot je npr. odstavitev Staneta Kavčiča, so jo močno zaznamovali. V zvezi s tem je prav SDV odigrala pomembno vlogo. Dvojnost njene vloge je v bistvu posledica protislovnosti položaja, v katerem se je vedno znova znašla slovenska komunistična oblast. Ta je v odločilnem spopadu s federalnimi in pozneje velikosrbskimi ambicijami vedno našla neko vmesno pozicijo, tako da je hkrati ohranila svoj položaj in darovala žrtev na oltar federacije in jugoslovanstva.

V Poljčah so me lepo sprejeli, čeprav so bili svečano zadržani. Veliko jih nisem poznal, sem pa nekatere; z enim sem celo delal v vojašnici Maribor, bil je inženir poročnik Horvat. V enoti v JA ga niso marali zaradi negativnega odnosa do Zveze komunistov Jugoslavije pa tudi odnos nekaterih oficirjev JA do njega mu ni bil povšeči.

Dela sem se lotil z veliko vnemo in tako sem prišel do podatkov, da je v kolektivu nekaj takšnih, katerim bi se bilo treba bolj »posvetiti«. Takrat, ko se izdeluje kontraobveščevalna ocena, je treba zajeti vse zanimive podatke o posamezniku. Po večdnem delu sem prišel do podatkov o osebi, katerih indici so kazali na to, da v kolektivu vladata nezaupanje in strah. Svojim sodelavcem je govoril, da mu je žena rekla, da če pride do vojne, mora domov in da ne sme izpostavljati svojega življenja. Z dognanim sem seznanil Lovšina, ta pa je od mene zahteval, da napišem predlog in da omenjene v mojem poročilu enostavno odslovijo iz TO. Vendar sem Lovšinu predlagal, da se malo počaka in da na zadevi delam naprej. Ka-

sneje mi ni bilo žal in nisem se naro-be odločil za takšno rešitev, saj so se »zanimivi« izkazali in težko bi bilo brez njih v času, ki je še bil pred nami. Na-lašč oseb nisem omenil z imeni, ker bi jim s tem storil krivico, saj so se kasneje izkazali s svojim delom in obnašanjem. Vsi, ki so bili takrat v republiškem cen-tru za obrambno usposabljanje in so se usposabljali za delo z naborniki, in to s prvimi slovenskimi vojaki, so bili v pravem smislu grče in dosti jih je bilo. Kar nekaj pa jih je že imelo določena predznanja kot oficirji in nekateri kot rezervni oficirji J(L)A in TO RS.

Malokateri entuziast ali, če hočete, avanturist bi si takrat upal, kar so si upali prav oni iz 710. UC. Saj po vojni so vsi heroji, tako je tudi v tem prime-ru Pekar, ko najrazličnejši pišejo in se delajo vsevede, zraven pa na vsa usta trdijo, da so bili med prvimi, ki so bili za »našo stvar«, za osamosvojitve, ple-biscitarno odločitev in še kaj. Vendar takrat niso bili zraven in ne vedo, kako je bilo tistim, ki so bili v UC in okoli nje-ga, obramba centra, pri duši, kako jim je bilo pri srcu.

Danes me vse bolj skrbi odnos politi-ke do dogodkov dne 23. 5. 1991 v Pe-krah. Vse skupaj se mi zdi, da to, kar se je takrat zgodilo, nekaterim ni bilo po volji in bi najraje videli, da se sploh ne bi zgodilo, če pa se je že moralo, bi se moralo nekje drugje, na drugem koncu Slovenije in ne na Štajerskem, v Mariboru. Kako si drugače razlagati vsakoletno proslavo, namenjeno prav krajanom Pekar in pripadnikom 710. UC, povabljeni pa so tisti, ki jih takrat ni bilo nikjer ali pa so bili zastopani v zanemarljivem številu. Takšen primer so predstavniki takrat imenovane Ljud-ske milice, ki so imeli takrat v svojih vr-stah celo miličnika, vodjo varnostnega okoliša, ki je sodeloval s Katalino, na-čelnikom OV JA Maribor. To so kasne-je organi MZNZ opravičevali, kot da je bilo organizirano sodelovanje z OV JA zaradi varnosti omenjenega milični-ka, stanujočega v Ribnici na Pohorju, češ, da mu je Katalina pretil, da mu bo ogrozil družino. Resnica je bila malo drugačna. V času po vojni sem v pogo-voru z dobrim prijateljem, v času teh dogodkov zaposlenim v OV JA Mari-bor, izvedel, da je omenjeni miličnik za podatke o UC, posebej še o meni, od podpolk. Kataline zahteval, da se mu zaščiti družina in da se njegov sin za-posli v vrstah vojne policije JA. Mislim pa, da je omenjeni miličnik po vojni presegel samega sebe. Meni osebno je predlagal, da mu pomagam pri za-poslitvi njegovega sina v naših vrstah. Njegovi so ga kaznovali tako, da so ga

premestili na mejni prehod z Republi-ko Avstrijo.

Kako si razlagati 23. 5. 1994 v Pekrah, kjer 710. UC niso postavili niti v po-stroj, kjer je bilo toliko drugih? Mislim pa, da je bil ta dan ravno zaradi njih. Šotor so postavili v kompleksu drugih šotorov, kar še ne bi bilo tako narobe, če ne bi šotora zasedli drugi, tako da je za nas zmanjkalo prostora v njem.

Na te proslave prihaja vedno manj »en-karjev« in mislim, da se ne motim, da še tisti redki v bodoče ne bodo več pri-hajali. Še bolj v nebo vpijajoče vpraša-nje je, kje so vojaki »enkarji«. Nikoli ne pridejo na proslavo, če že, sta le dva ali trije.

Presneto dobro drži pregovor, da je Slovenec Slovencu volk. Kruto spo-znanje resnice, ko nastopi tako imeno-vana klasika, takrat se pozabi na glav-ne akterje neke zgodbe, na tiste, ki so bili pri stvari. Takrat pridejo na površ-je tisti, ki obvladajo sceno »vampiriz-ma«, ki mislijo, da so se rodili zato, da

Znak 1 gneracije SV Pekre 1991

bodo večno na čelu ljudstva, da so od Boga izbrani. Resda se zadnji čas kra-jani Pekar in Limbuša trudijo in želijo, da bi proslave na dan pekrskih dogod-kov dobile mesto, ki jim gre, vendar je zopet zaznati poskuse starih mačkov, da vse skupaj obrnejo sebi, svoji poli-tični opciji v prid, da speljejo celotno zadevo v stare tokove. Še večja ironija pa je, ker nekateri, ki so bili pred agre-sijo na Slovenijo v bivši J(L)A, in neka-teri, ki so bili med agresijo na varnem (sedaj so že vsi v zasluženem pokoju) nekje po svetu - največ jih je bilo v so-sednji Avstriji in so jim njihovi znanci in prijatelji podpisovali pristopne izja-ve - danes zasedajo delovna mesta in

so obravnavani, kot jim po pravici ne bi smelo pripadati.

Spoštujem odločitev nekaterih pripa-dnikov bivše J(L)A, da so se odločili prestopiti na našo stran, čeprav neka-teri niso bili Slovenci. S svojim delom so veliko pripomogli k razvoju naše vojske. Veliko je bilo tudi takšnih, ki so s sodelovanjem z organi varnosti MORS morali ostati v JA prek presto-pnega roka in jih danes po krivici zani-čujemo. Pravim, nekateri so bili takšni primeri, ki so naše kontaktiranje z nji-mi prijavili organom varnosti JA. Da-nes, ko je Slovenija uveljavljena v sve-tu in je dosegla, o čemer smo takrat samo sanjali, pa častniki, podčastniki bivše JA pišejo pisma in zahtevajo ne-mogoče. Kako razumeti pismo nekate-rih častnikov in podčastnikov bivše J(L)A, v katerem od institucij RS zahteva-jo vojaške pokojnine. Se vam ne zdi, da je vse skupaj abotno, nenormalno, skregano z vsemi moralnimi načeli de-lovanja ljudskega razuma? Skratka, vse skupaj je podobno, milo rečeno, »ko-zlanju«, polnem arogance. V pismu se obračajo ravno na te demokratične sile, institucije RS, katerih narod so do nedavnega imeli za izdajalce in razbi-jalce »Juge«. V njem pozivajo na huma-nost in demokratičnost, proti katerima so z vso silo nastopali pred osamosvo-jitveno vojno RS, med njo in po njej. V vojni v RS in kasneje po celotnem ozemlju bivše skupne države, v kateri je pod silo orožja umrlo in bilo razse-ljeno na stotine ljudi. Na svetu verjetno ni države, mislim, da tudi v Afriki ne, ki bi razumela njihovo nerazumno, nehi-gienično pisanje.

Predsednik RS Danilo Türk je s svojo izjavo, kaj si misli o njih, zadel bistvo. Prav jim je povedal. Morda pa so go-spodje mislili, da je narod pozabil in da je prišel njihov čas. Da je prišel čas iz igranega jugoslovanskega filma Vrnitev odpisanih in da so razumeli: »izbri-sanih«, nikoli se ne ve, v glave gospo-dom ne vidiš. Morda pa so gospodje razumeli namig, beri nateg, »od ne-kod«, da so v Vladi RS njihovi ljudje. Morda, pravim, kaj pa jaz vem, človek ni nikoli dovolj pameten, da bi ves ta cirkus razumel. Sprašujem se, kje smo bili potem mi. Predstavniki TO, Ljud-ske milice, Manevrske strukture in ne nazadnje ves slovenski narod z majh-nim številom drugače mislečih, kar pa je tudi človeško, se razume. Pri tem ne mislim omenjenih tovarišev - gospo-dov. Kaj nismo bili na pravi strani, a se nismo borili za nekaj, kar je naše, kar je slovensko, demokratično, kar je evrop-sko?

Ne v imenu mrtvih, padlim za demo-

kratična načela, za svobodno Slovenijo, njim vsa čast. Pieteta do mrtvih ne dovoljuje, da so omenjeni v kontekstu z omenjeno gospodo. V imenu nas živih, ki se prebijamo skozi vsakodnevne težave in smo priča takšnim poskusom, kot je pismo oziroma zahteva tovarišev - gospodov oficirjev in podoficirjev. Vas, gospodje, ki oblačite in vedrite nebo nad našimi glavami, prosimo in opozarjamo, da se resno zamislite, kaj pomeni takšno dejanje, poskus.

Dogodke v Pekrah 23. 5. 1991 bom poskusil opisati v treh nadaljevanjih, po svojem spominu, zapisanih materialih, po pričevanju vpletenih in po pogovorih s poznavalci takratnih razmer. Precej je subjektivizma, gledano s položaja čustvenega pristopa, zato se že vnaprej opravičujem vsem, ki bi jih morda moje pisanje prizadelo na takšen ali drugačen način. Opozarjam pa, da si ne dovolim, da me nekateri, ki sami v tistih časih vojne niso bili nič kaj hrabri in sposobni voditi svoja poveljstva in skupine, še kar razglašajo za čudaka. Z narkotiki so si preganjali strah in se skrivali daleč od ljudi, ki bi jim morali poveljevati. Po vojni so se skrivali po gostilnah, objokovali svojo usodo in mene razglašali za vohuna, ne vem katere obveščevalne službe že. Več let so prejeli osebnih dohodkov, ki mimogrede niso dohodki navadnih vojakov, se obnašali, kot da jih nihče ne more, kot jih tudi ni mogel postaviti oziroma prisiliti, da opravljajo svoje delo, za kar so tudi prejeli plačilo. Doma so opravljali dela, ki so zahtevala precejšen fizični napor in čeprav so imeli status bolnika, so bili z vsemi žilami vpeti v dejavnost materialnega pomena. Priprave v Poljčah so se bližale koncu in vsak dan se je bolj bližala vrnitev v Pekre.

»Zemeljski potek časa je čisti privid – maja. Resničnost je brezčasna celota. Vsak, ki se preda prividom, je kot zavržena žena, ki je mož ne ljubi več. Ko jo spodijo od doma, pohajkuje in blodi naokrog. V zablodi tava po hribih in puščavah, njeno srce pa drhti od zmot. Zaradi samoljubja je oropana vizij, zato neizogibno tava in toči solze. Osnovni pogoj ljubezni je, da se sklepajo prijateljstva med tistimi, ki se imajo radi. Na poti ljubezni leži slava tisoč prestolov. Ne obsojajte zaljubljenec, ker ne poznajo skrivnosti ljubezni. Kako je mogoče nekaj razdružiti, če je večno združeno z Bogom?« Te lepe misli je strnil moj prijatelj Ivan-Hanza v svoji knjigi.

(za vsebino zapisov so odgovorni njihovi avtorji). ■

Spomini na osamosvojitveno vojno iz drugega zornega kota

(Povod za to pisanje spominov na desetdnevno vojno leta 1991 je bilo poslušanje radia Ognjišče.)

Terezija Moljk
Mati padlega v vojni za Slovenijo

Bili smo sredi košnje, dan je bil prijetno sončen in vroč. Z možem sva obračala seno, on s traktorjem, jaz z grabljami. Sinova Marjan in Miro, ki je bil poklicni zidar, sta zidala garažo in pri tem poslušala radio. Ko sem jima prinesla pijačo, sem opazila, da sta bila zelo zamišljena in tiha. Ni jima bilo do smeha, čeprav sta se običajno rada pošalila z mano. Kot bi slutila, da se bo zgodilo nekaj hudega.

Zvečer istega dne je Slovenija razglasila svojo samostojnost. Z možem sva šla na bližnji grič, kjer smo prižgali kres, po vrnitvi domov pa sva sedla pred televizor. Ker sem hotela ta večer malo proslaviti, sem prinesla liter vina, da bi nazdravili pravkar rojeni samostojni Sloveniji. A ni bilo pravega vzdušja, nekaj tesnobe je viselo v zraku. Srknili smo le nekaj požirkov, preostalo vino pa smo pustili. Vsi smo poslušali zdaj že zgodovinski govor takratnega predsednika Milana Kučana, v katerem je izrekel tudi tisti znameniti stavek, da so danes dovoljene sanje, jutri pa je nov dan, katerega pomen smo nato tudi vsak po svoje komentirali.

Naslednji dan je šel sin Marjan po službeni dolžnosti v Ljubljano. Bilo je okrog poldneva, ko me je poklical po telefonu in mi povedal, da ne ve, kdaj se bo vrnil. Rekel je: »V Ljubljani so barikade, tanki so na cesti. Mami, tukaj je vojna!«

Ker je bilo vreme še vedno lepo, smo kljub tej novici tudi tistega dne sušili seno, zvečer pa gledali televizijo.

Prišlo je nedeljsko jutro - 30. junija. Naradil se je lep dan. Ravno sem se odpravljala v hlev, da bi pomolzla krave in nakrmila živino, ko sem zaslišala, da se je nekdo z motorjem pripeljal pred hišo. Šla sem pogledat, kdo je. Ko sem odprla vrata, je bilo prvo vprašanje prišleka, kje je Miro. Dobil je poziv, da mora v Teritorialno obrambo. Takoj sem šla iskat še spečega sina. V hlevu

sem postorila le najnujnejše, da sem mu lahko pripravila vse potrebno. Vsi smo jokali, ko je odhajal.

Sredi dopoldneva istega dne je bil najavljen letalski napad. Sirene so tulile in hitro smo se odpravili v zaklonišče, pravzaprav bunker iz druge svetovne vojne, nedaleč od hiše. S seboj smo vzeli le najnujnejše: vodo, nekaj oblačil in hrano. Bili smo zelo živčni in zaskrbljeni, saj nismo vedeli, kaj natančno se dogaja. Ko so se stvari umirile, smo lačni in pretreseni drug za drugim odhajali nazaj v hišo, kjer smo tihi, mrki in žalostni spremljali novice po televiziji.

Ponedeljek je bil običajen delovni dan, vendar smo, kadar smo le utegnili, prisluhnili novicam in gledali televizijska poročila, kjer so med drugim poročali tudi o tem, kaj se dogaja v Krakovskem gozdu in na Medvedjeku, naši bližnji okolici. Tudi v torek, 2. julija, se Miro še vedno ni nič oglasil. Nihče ni vedel, kje je. Kasneje istega dne sva z možem obračala seno, ko sva zaslišala prelet letal in nato bobnenje. Napadli so Nanos. Popoldan se je mož odpravil v službo, ostali pa smo vozili seno domov. Spet so nas preletela letala, tokrat je bila napadena Vrhnika. Letala so v nizkem letu krožila nad našo dolino. Najmlajši sin, takrat je bil star trinajst let, ni slutil velike nevarnosti. Ves vesel je klical - mami, mami, pogledj rdečo zvezdo na letalu. Mož se je vrnil domov po drugi poti kot običajno, saj niso delali v tovarni. Zvečer smo bili vsi močno utrujeni, vendar nismo mogli spati. Ponoči so nas preletavala letala, osvetljevala so Logatec in okolico. Bilo je grozno. Zgrabila me je panika, vsa v strahu sem jokala, saj nisem vedela, kje sta sinova Miro in Jože. Sin Jože je bil namreč takrat v službi v Ljubljani. Vsa nemirna sem vstala, se oblekla in kar hodila ter jokala, pravzaprav nisem niti vedela, kaj počenjam. Tudi hčerka je vstala in me tolažila.

Naslednji dan nas je Miro vendarle poklical po telefonu in povedal, da je v Li-

gojni. Prosil je, naj ga pridejo z avtom iskat, da se bo lahko doma preoblekel in umil. Ponj so šli čez Rovte in Smrečje, da so prišli do Ligojne od zadaj, po drugi strani, saj čez Vrhniko ni bilo moč. Ko smo popoldan skupaj gledali televizijo, je Miro ob prizorih vojne dogajanja postal ves nemiren in je raje odšel iz sobe. Zvečer se je vrnil v Ligojno.

Boji so se sicer končali, a so vojaki kljub temu morali biti oz. ostati na položajih. Čez nekaj dni so se iz Ligojne preselili na drugo lokacijo, bliže domu – v okolič Logatca, na Cesarski vrh.

Ker je bilo vojne konec, sem komaj čakala, da se sin vrne domov. Še vedno je bilo veliko dela s sušenjem sena, zato sem nanj malo manj mislila in si nisem delala prevelikih skrbi. Nekateri so se že vračali, zato sem bila v pričakovanju tudi jaz. Ko sem šla v Logatec v trgovino, sem srečala nekaj njegovih kolegov in povedali so mi, da se bodo v petek, 12. 7., vsi vrnili domov. Vsa srečna sem komaj čakala njegovo vrnitev. Končno je prišel petek, dan njegovega prihoda. Večerilo se je že, njega pa še vedno ni bilo. Vsa dela v hlevu smo že postorili, tudi povečerjali, kljub hudi utrujenosti pa smo še vedno vztrajali pokonci.

Pozno zvečer je končno pripeljal avto. Potrkalo je na vrata. Vsa vesela sem šla odpirat. Pred vrati pa so stali - teritorialci. Ne vem, koliko jih je bilo, morda trije ali več. Vprašali so, če je tukaj doma Miro, in ali sem jaz njegova mama. Še sedaj slišim besede: Miro se je smrtno ponesrečil.

Moje življenje se je v trenutku sesulo. Tudi vreme, ki je bilo ves čas lepo, se je na dan njegovega pogreba pokvarilo, nastala je huda nevihta. Hudo je treskalo in grmelo, kot da bi se tudi narava poslavljala od njega.

Dnevi so tekli dalje, moja žalost pa je bila vsak dan večja, nisem in nisem si mogla priznati, da sina ni več. Vsako jutro, ko sem se zbudila, nisem vedela, ali sem sanjala ali je se je vse v resnici zgodilo. Tudi številne tolažilne in vzpodbudne besede mi niso pomagale, saj vsak ve ali pa vsaj slutiti, kako huda je izguba otroka.

Zavesa je padla in moje življenje se je za vedno spremenilo. Miro je bil dober sin, vedno je bil pripravljen pomagati, naučil se je različnih del, tudi molže in kuhanja ... In vsega tega ni bilo več. Vsak dan, kot bi res šel po stopnicah v svojo sobo, sem slišala njegove korake.

Toda njegova soba je in bo ostala prazna za vekomaj. ■

Zaščitna brigada TO (2.del)

B. Bolfek

Formacija

Zaščitna enota je bila na začetku velikosti voda, vanjo so bili razporejeni le najbolj zanesljivi občani, po večini iz Kočevske Reke¹. Leta 1973 se je v SR Sloveniji začela vzpostavljati brigada teritorialne obrambe. Tako je tudi zaščitna enota v začetku sedemdesetih prerasla v brigado TO, vendar je zaradi svoje specifičnosti že v miru imela predvideno stalno sestavo, kar je bila njena posebnost med brigadami TO. V njej so bile zastopane vse funkcije za priprave brigade po vojni formaciji, poleg tega je bilo že vzpostavljeno mini poveljstvo – jedro za vodenje in poveljevanje, tako da je lahko izvajala vse naloge, ki bi bile pred njo v primeru vojne, izrednih razmer, namenjena pa je bila tudi za protispecialno delovanje. Mirnodobna stalna sestava brigade² je štela 11 delavcev (po formaciji 12), ki so opravljali večino del. Brigada je bila sestavljena iz poveljstva, prištavnih enot in pehotnih bataljonov. Zaradi namembnosti nalog pa vsega ni mogla reševati le s pehotnimi enotami, zato so bili v njeni sestavi še drugi rodovi (inženirski, tankovski, protiletalski, atomsko-biološko-kemijski (ABKO) in za zveze). To je povečalo njeno ognjeno moč in po navedbah tedanjega poveljnika enote Milana Zabukovca – Miloša³ bi bila brigada

po strukturi lahko celo zametek divizije. Sestavljena je bila iz poveljstva, prištavnih enot, štirih pehotnih bataljonov, inženirske čete, čete za zveze, tankovske, čete ABKO, logistične čete in voda protizračne obrambe – skupno 2500 ljudi. Takšna je bila sestava enote vse do leta 1985, ko so jo z reorganizacijo zmanjšali na 1566 ljudi⁴.

Popolnjevanje brigade

Brigado so popolnjevali z najboljšim in posebej preverjenim kadrom. Ves čas nastajanja je imela prednost pri popolnjevanju z vojaškimi obvezniki, starešinami in z MTS iz popisa. Merila za razporeditev v enoto so bila strožji kot za druge enote TO in JLA, zlasti glede moralno-političnih odlik pripadnikov, njihove strokovne vojaške usposobljenosti in starosti. Še posebej so jih upoštevali pri kadrovanju starešin, saj so veliko pozornost namenjali moralno-političnim odlikam in družbenim dejavnostim, pogoj za imenovanje starešine na posamezno dolžnost pa je bila vojaško-evidenčna specialna usposobljenost (VES), ki so jo dosledno upoštevali⁵.

Kadrovske so brigado popolnjevali iz 12 občin, tj.⁶ ljubljanskih⁶ ter Domžal,

poveljnik zaščitne brigade TO vojaškega in političnega vodstva SRS. Enciklopedija Slovenije, 15, 2001, str. 13.

⁴ AS 1589, fond Komisija za SLO in DS, tehnična enota 1473, str. 4.

⁵ AS 1589, fond Komisija za SLO in DS, tehnična enota 1445, str. 4.

⁶ Pet ljubljanskih občin je bilo: Ljubljana – Bežigrad, Ljubljana – Center, Ljubljana – Moste Polje, Ljubljana – Šiška in Ljubljana – Vič-Rudnik.

¹ Albin, Mikulič, MSNZ, Uporniki z razlogom, Ljubljana 2005, str. 129.

² Stalno sestavo (v začetku osemdesetih imenovano tudi 30. razvojna skupina) so v različnih obdobjih brigade sestavljali Milan Zabukovec – Miloš kot prvi poveljnik brigade od leta 1968 do leta 1988. Od leta 1988 do leta 1990 ga je zamenjal Franc Carl, Anton Krkovič je opravljal delo operativca v brigadi do leta 1988. Oktobra 1990 je prevzel poveljevanje brigade, Cvetko Zorko je opravljal delo operativca v brigadi, Jože Polovič je bil načelnik štaba v brigadi, Štefan Cimer pomočnik za zaledje, Miran Loparec referent za tehniko, organizacijsko-mobilizacijske in kadrovske zadeve, Ivan Oberstar je opravljal idejnopolitično delo v brigadi do leta 1980, zamenjal ga je Albin Mikulič, Branko Obrenovič je bil vzdrževalec oborožitve in materialno-tehničnih sredstev (MTS), Stanka Kep tajnica v brigadi, Pavle Krapež in Blaž Štimac skladiščnika, Jože Purgelj vodja žrebetišča Briga in Mirko Škoda oskrbnik v njem. Poleg stalne sestave so v poveljstvu opravljali pomembne dolžnosti še pripadniki rezervne sestave: Ivan Hvala kot politični komisar, Andrej Bremec kot partijski sekretar in Miha Brejc kot načelnik varnosti v brigadi (po ustnem pričevanju Albina Mikuliča).

³ Milan Zabukovec – Miloš, rojen leta 1923 v Spodnji Zadobrovi, častnik, narodni heroj. Izučil se je za strojnega ključavničarja in sodeloval v levičarskem delavskem gibanju. Avgusta 1941 je postal partizan Mokrske čete. Septembra 1942 so ga dodelili zaščitni patrulji Glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet, kjer je v zaščitni enoti ostal do konca vojne. Po vojni je služboval v Knoju, od leta 1968 do 1988 je bil

Popolnjenost brigade v drugem srednjeročnem obdobju do leta 19901:

OBČINA	RAZDELILNIK	POPOLNJENO	% POPOLNJENOSTI
LJUBLJANA	1016	1047	103
DOMŽALE	90	104	115,55
KOČEVJE	369	341	92,4
RIBNICA	80	93	103,3
SKUPAJ	1565	1566	100,06

1 AS 1589, fond Komisija za SLO in DS, tehnična enota 1473, str. 4.

Grosuplja, Kamnika, Kočevja, Kranja, Litije in Ribnice. Z reorganizacijo enote leta 1979 se je brigada zelo povečala, potrebovala je 700 vojakov, 50 nižjih častnikov in 80 častnikov. Za pomoč je vodstvo brigade zaprosilo območne odbore ZK, kjer so se dogovorili za obojestransko pripravljenost za kadrovske krepitve brigade. Odbori so pri tem izrazili polno podporo in upoštevanje prednosti pri popolnjevanju brigade. Na podlagi stališč in sklepov iz Kočevja 11. 9. 1979 med sekretarji odborov občinskih konferenc in enote je bilo treba doseči 110-odstotno popolnitev enote po razrezu do leta 1981. Od leta 1980 je bilo uveljavljeno popolnjevanje enote po ozemeljskem – občinskem principu. Nastale so nove možnosti za načrtno kadrovske politike, za kadrovanje pripadnikov enote, vojakov in starešin, kot za imenovanje najodgovornejših starešin, dogovorjen odstotek članstva zveze komunistov in posebej tudi vojaških obveznic. Popolnjenost enote je bila leta 1980 le 91,9-odstotna, pri čemer je bilo 20,4 odstotka pripadnikov enote starih več kot 40 let in 40 odstotkov nad 35 let. Najbolj neugodna starostna

struktura pripadnikov je bila v občinah Kočevje in Ribnica⁷. Ker pa so bili ključni problemi pri pomanjkanju starešin in vojakov obveznikov poleg starosti še specialnosti, so se dogovorili, da bodo odbori posredovali enoti sezname starešin, ki bi jih lahko razporedili v brigado. Skladno s tem so pripravili sezname s predlogi 163 starešin, ki bi ustrezali za popolnitev, vendar so jih v enoto prerazporedili le 23 ali 14,11

⁷ AS 1589, fond Komisija za SLO in DS, tehnična enota 1445, str. 3.

OBČINA	PO RAZDELILNIKU	VKLJUČENIH	NEIZPOLNJENO
LJUBLJANA	137	21	116
KRANJ	14	6	8
LITIJA	10	2	8
KAMNIK	25	4	21
DOMŽALE	26	9	17
RIBNICA	13	5	8
KOČEVJE	35	6	29
GROSUPLJE	9	3	6
SKUPAJ	269	56	213

odstotka, kar je bilo malo ob upoštevanju potreb brigade. Tako je bilo predvsem zaradi strogih meril, zlasti o specialnosti in članstvu v ZK. Kljub temu pa so upali na uspeh predvsem zaradi vzpostavljanja samostojnih enot po posameznih občinah. Od njih so pričakovali pomoč pri kadrovanju v šolo rezervnih častnikov, katerih del naj bi po končanem šolanju prerazporedili v brigado. Od leta 1982 se je zamenjalo 10 odstotkov kadra na leto. Izmed novincev je moralo biti 30 odstotkov članov ZK. Z zamenjavo starešinskega kadra starejših letnikov pa so se pojavile zahteve, naj bodo novi častniki vsi člani ZK. Med vojaki in nižjimi častniki, ki so jih kadrovali v enoto, je bila prav tako zahteva po večjem številu članov ZK,⁸ kot je bil njihov delež v enoti. Brigadi ni uspelo izpolniti v prvem petletnem ciklusu dogovorjene 110-odstotne popolnjenosti. Ta je bila leta 1984 še vedno 96,2-odstotna. Najobčutljivejša je bila vrzel pri vključevanju vojaških obveznikov in rezervnih častnikov v okviru posameznih specialnih nalog (PZO, merilci na minometih itn.) Med pripadniki enote iz posameznih občin je od sprejetih meril občutnejše odstopala starostna struktura. Problemi pa niso bili samo v zagotavljanju števila kadrov za enoto, temveč tudi v kakovosti kandidatov (zlasti v Ljubljani). Kadrovanje v enoti Ljubljana je bilo zaradi velikih obveznosti, pa tudi zaradi stalno večjega števila upravičeno odsotnih z vaj, še posebej zahtevno. Zato so se dogovorili za morebitno ustanovitev posebnega koordinacijskega telesa, ki bi olajševal izvajanje teh in drugih nalog⁹. Kljub vsemu pa so v brigadi v prvem petletnem ciklusu popravili starostno strukturo kadrov¹⁰. Reorganizacija

⁸ Delež članov ZK med nižjimi častniki naj bi se povečal z 20 na 50 odstotkov, med vojaki pa s 17 na 44 odstotkov.

⁹ AS 1589, fond Komisija za SLO in DS, tehnična enota 1445, str. 3.

¹⁰ Leta 1981 je bilo 40 odstotkov obveznikov

enote leta 1986 je zahtevala njeno kadrovsko zmanjševanje. Brigada se je v drugem petletnem ciklusu (1986–90) popolnjevala iz osmih občin, poleg mesta Ljubljana še iz Kočevja, Domžal in Ribnice.

Vojaške obveznice

Od leta 1980 so v enoto vključevali tudi vojaške obveznice. Tako so jih leta 1980 vključili 8, leta 1981 pa še 18. Na podlagi dogovorov z družbenopolitičnimi skupnostmi naj bi v enoto vključili 5 odstotkov obveznic, leta 1981 pa so se na skupni seji poveljstva enote in sekretarjev OK ZKS občin, ki so popolnjevale enoto, dogovorili, da jih vanjo vključijo 10 odstotkov, od teh naj bi bilo 20 odstotkov članic ZK. Razporejali so jih na različne dolžnosti glede na njihovo usposobljenost in želje ter strokovno izobrazbo. Upoštevanje teh meril je oviralo vključevanje obveznic v enoto po sprejetih programih. Namesto dogovorjenih 10 odstotkov so imeli tako le 2,1 odstotka obveznic. Razlika med opravljenim iz leta 1981 in dopolnjenim je bila prevelika, saj je bila naloga preveč ambiciozno zastavljena. Da bi se občutneje približali sprejemu cilju, so morale vse družbenopolitične organizacije v občinah v okviru petletnega načrta vključiti v enoto toliko obveznic (upoštevanih je največji odstotek, 10)¹¹:

Popolnjenost z MTS in konji

Orožje, vojaško opremo in druga materialna sredstva je brigada hranila v odrejenih skladiščih, ki so bila solidno grajena in urejena¹². Brigada je bila različno popolnjena s sredstvi. Prednost pri opremljanju so imela bojna sredstva. S tehničnimi sredstvi (osebni in skupni orožjem ter pripadajočim strelivom) je bila enota popolnjena 100-odstotno, kar je zagotavljalo uspešno opravljanje nalog.

Popolnjenost enote z orožjem¹³:

Pištola 7,62 mm M 57	290
Pištola 7,65 mm ČZ	100
Pištola 9 mm Ingram	50
Pištola signalna 26 mm	54

starih več kot 35 let, leta 1984 pa le še 6,4 odstotka.

¹¹ AS 1589, fond Komisija za SLO in DS, tehnična enota 1445.

¹² Skladišča orožja: Polovica orožja je bila v ožjem varovanem območju Gorenice. Minsko-eksplozivna sredstva in intendantska oprema pa so bili v širšem območju varovanja v kraju Borovce. Do teh skladišč JLA ni imela dostopa. Druga polovica orožja je bila v Vojašnici bratstva in jedinstva (Ljubljana – Moste). Enota je imela tudi priročna skladišča v Povšetovi ulici v Ljubljani. (ustno pričevanje Albina Mikuliča).

¹³ AS 1589, fond Komisija za SLO in DS, tehnična enota 533, popisna enota 5356–5383.

Avtomat 9 mm MP 40	134
AP	497
PAP	379
Puška 7,9 mm M.48	861
PMtr 7,9 mm	56
PMtr 7,62 mm	73
RM	87
M M 60 mm	24
M M 82 mm	19
N T 82 mm	12
N T 75 mm	8
Mtr 12,7 mm Browning	12
PLT	20mm 4
Protiletalski lansirni mehanizem	4
Zaboj lansirni in rakete	6

Za omenjeno orožje je bilo na voljo dovolj streliva (2 bojna kompleta in pol). Odnos do bojnih sredstev in opreme je bil v enoti zadovoljiv. Primerov odtujitve ali izgube orožja in opreme ni bilo, z izjemo nekaj manjših delov opreme, ki so se izgubili med usposabljanjem, kar pa je bilo glede na njihovo vrednost in obsežnost usposabljanja skoraj zanemarljivo. Večji del MTS je enota vzdrževala sama, le zahtevnejša dela so izvedli v specializiranih ustanovah oz. delovnih organizacijah. Drugače pa je bilo s popolnitvijo z drugimi sredstvi MTS. To je veljalo predvsem za popolnitev enote z manjkajočimi tovarnjaki, inženirskimi stroji in konji, zato je bilo treba končati dogovore z DPS, ki so popolnjevale eno-

to. Z motornimi vozili so jo popolnjevali iz štirih občin in iz ene občine s konji. Formacijsko enota ni bila popolnjena z vprežnimi živalmi¹⁴ in inženirskimi sredstvi¹⁵. Tudi sicer je bil ta segment neustrezno obravnavan¹⁶. Za usposabljanje na terenu, pa tudi predvidene dejavnosti v neposredni vojni nevarnosti in vojni, je bila enota skoraj povsem brez ustrezne opreme za taborjenje (šotori, spalne vreče, blazine in druga oprema). Pomanjkljiva je bila tudi oprema za izvajanje sodobnejših andragoških in pedagoških metod (videooprema, grafoskop, episkop). Vse to je bilo posledica pomanjkanja finančnih sredstev v obdobju gospodarske krize¹⁷. Težave je pomagal reševati poveljnik TO SRS. Kljub vsemu je bila opremljenost brigade, tako z bojnimi kot nebojnimi sredstvi, vsako leto boljša. Popolnjevanje z drugimi gmotnimi sredstvi (preostale vrste kolektivnega orožja, nove uniforme in nujna rezerva oblačil in obutve) so uredili s petletnim programom RŠTO Slovenije, ki so ga izvajali z vzajemnim združevanjem sredstev.

Pouk in vzgoja

Pri načrtovanju vsebin usposabljanja so izhajali predvsem iz zahtev in ciljev Ukaza poveljnika TO SR Slovenije, namena enote, dosežene stopnje usposobljenosti vojaških obveznikov in enot, gmotnih možnosti ter kraja oz. zemljišča za izvedbo naloge. Usposabljali so po srednjeročnem načrtu enot teritorialne obrambe, pripravljenem za pet let. Cilj enote je bil za stopnjo boljša usposobljenost po vseh merilih vsako leto izvajanja programa. V petletnem ciklusu so izvajali temeljno usposabljanje in najmanj eno mobilizacijsko vajo.

¹⁴ Opremljenost s konji je bila številčno zadovoljiva samo v občini Ribnica, vendar so bili konji v veliki meri neustrezni. Iz Ljubljane sta bila razporejena samo dva konja, potrebovali bi jih 20.

¹⁵ Zlasti je to veljalo za Ljubljano, ki je edina imela inženirske stroje.

¹⁶ Razporejeni konji niso bili vajeni sedla, vleke orožja in jahanja, zato je bil podan predlog, da se lastniki konj zadolžijo z opremo (samarji, sedla).

¹⁷ AS 1589, fond Komisija za SLO in DS, tehnična enota 1473, str. 6.

Temeljno usposabljanje za vse bataljone je bilo v Svetlem Potoku pri Kočevju¹⁸. Raznolikosti enot v brigadi je bilo prilagojeno usposabljanje njihovih pripadnikov. Urjenje so na začetku izvajali njihovi rezervni starešine, kar je bilo sprva težko, na koncu pa so dosegli pričakovane rezultate. Vzpostavili so tudi aktiv predavateljev za izvajanje programov v enoti, in sicer iz borcev zaščitne enote, vodstev družbenopolitičnih organizacij v občinah, ki so sestavljale enoto, ter iz republiških vodstev družbenopolitičnih skupnosti. Z JLA so sodelovali pri usposabljanju starešinskega kadra in določenih specialnosti, enota pa je ves čas sodelovala tudi z RSNZ¹⁹.

Zaradi precejšnjih kadrovske sprememb, povezanih s posodabljanjem in povečevanjem enote, so posebno pozornost namenjali vodenju in poveljevanju oz. sposobnosti štaba in stalne sestave, da v najkrajšem času uveljavi vojni sistem vodenja in poveljevanja. Tako so leta 1980 in 1981 izvedli vaje, s katerimi so po predhodni reorganizaciji utrdili delovanje štaba brigade in poveljstev bataljonov. Enote pa so izvajale usposabljanje tudi v razmerah začasno zasedenega območja (ZZO) na območju verjetne uporabe enot. Tesno sodelovanje z vsemi subjekti na terenu je izboljšalo kakovost usposabljanja, moralnopolitične razmere in bojno sposobnost poveljstev in enot. Poleg samostojnih vaj so izvajali različne vaje v sodelovanju z JLA, milico in DPS, ki so se končevale s streljanjem z osebnim in skupnim orožjem. Vzgojo in pouk enot so si ogledali tudi organi glavne inšpekcije zveznega sekretariata za narodno

obrambo (ZSNO), Republiškega štaba za teritorialno obrambo (RŠTO), najvišji predstavniki političnega vodstva SRS in predstavniki JLA – IX. armade ter Edvard Kardelj – Krištof²⁰. Navzoči so bili tudi na različnih oglednih vajah in na koncu enoti priznali tudi najvišjo oceno, saj je bila brigada v letih od 1976 do 1978 najboljša enota v SR Sloveniji, leta 1982 pa je od zveznega sekretarja za ljudsko obrambo kot najbolje ocenjena enota v TO prejela veliko plaketo oboroženih sil SFRJ. Istega leta je dobila tudi odlikovanje »Red za vojne zasluge z veliko zvezdo«²¹.

Težke gospodarske razmere v družbi konec osemdesetih so se odražale tudi pri odmerjanju finančnih sredstev tako za popolnjevanje z OVO, vzdrževanje in obnavljanje teh kot tudi za usposabljanje. Gospodarske razmere so prisilile enoto k skrajšanju razpoložljivega časa za usposabljanje na 5 do 10 dni. Zato so bile priprave temeljitejše, s po-

²⁰ Predsedstvo SFRJ je 29. maja 1982 poimenovalo zaščitno brigado TO po Edvardu Kardelju – Krištofu.

²¹ AS 1589, fond Komisija za SLO in DS, tehnična enota 1445, str. 1.

udarkom na posamičnem in intenzivnejšem usposabljanju²².

Politična vzgoja

Zelo velik poudarek so namenjali politični vzgoji²³. Poleg rednega programa ideološko-politične vzgoje so potekale tudi druge oblike političnega dela, kot so predavanja, obveščanje, kulturno, zabavno in športno življenje. Enota je upoštevala zahtevo, da je vsak njen pripadnik kar najbolje vojaško in strokovno usposobljen ter da se tudi nenehno idejnopolično vzgaja.

Sklep

Od nastanka in ves čas razvoja je imela enota zaradi specifičnosti prednost pri popolnjevanju in izboru kadrov. V poveljstvu je imela stalno sestavo kot edina brigada teritorialne obrambe. Veliko pozornost so namenjali vojaško-strokovnemu usposabljanju in visoki moralno-politični zavesti vsakega posameznika. To dokazujejo dobri rezultati ter številna priznanja in pohvale, ki jih je prejela enota. Ves čas ji je veliko pozornosti namenjal Edvard Kardelj – Krištof, ki je bil tesno povezan z njo in po katerem je bila poimenovana.

Viri in literatura

Viri

Arhiv Slovenije:

Fond Komisije za SLO in DS z oznako 1589:

440, 441, 531, 533, 1437, 1445, 1473

Ustni viri

Albin, Mikulič: *ustno poročilo*, 24. 6. 2008

Milan, Lapanja: *ustno poročilo*, 26. 6. 2008

Literatura

Albin, Mikulič: *MSNZ, Uporniki z razlogom*, Ljubljana 2005

Božo, Repe: *Jutri je nov dan*, Modrijan, Ljubljana 2002

Enciklopedija Slovenije, 6, 1992

Enciklopedija Slovenije, 15, 2001

Janez, Slapar: *Izkušnje razvoja TO in priprave na osamosvojitve ter vojna za samostojno Slovenijo*, V: *Vojstvo 5, MORS*, Ljubljana 1999

Kazimir, Rapoša: (ur.), *Stoletje svetovnih vojn*, Cankarjeva založba, Ljubljana 1981

Naša Obramba, letnik 15, št. 2, 1983

²² Prav tam, str. 5.

²³ Ideološko-politično vzgojo so imeli najmanj eno uro na dan. Poleg krajših dnevnih informacij so bili to komentariji pomembnejših aktualnih dogodkov. Izvajalec je bil tisti pripadnik enote, ki je najbolj poznal dogodek, ne glede na položaj in čin.

¹⁸ V Svetlem Potoku, kjer so usposabljali na podlagi petletnega ciklusa, je bilo v prvih treh letih 111 dni usposabljanja, ki se ga je udeležilo 3.684 starešin in vojakov.

¹⁹ AS 1589, fond Komisija za SLO in DS, tehnična enota 1445, str. 2.

Svečana veteranska obleka

Predsedstvo Zveze veteranov vojne za Slovenijo je na svoji 4. seji 22. 2. 2001 sprejelo Pravilnik o svečani veteranski obleki, ki velja od 1. 3. 2001 dalje. S tem pravilnikom se urejajo kraj, kakovost, barva in nošenje svečane veteranske obleke.

Zdenko ZAajc

Sestava svečane veteranske obleke

Svečano veteransko obleko sestavljajo:

- kapa,
- suknjič ali jopič,
- dežni plašč s podlogo,
- hlače,
- srajca,
- kravata,
- nizki čevlji in nogavice v črni barvi,
- bele rokavice.

Kroj, barva in kvaliteta blaga svečane veteranske obleke

Kroj, barvo in kvaliteto blaga določa lista kakovosti, ki je sestavni del Pravilnika o svečani veteranski obleki. Lista kakovosti ima veljavnost zaščitnega znaka ZVVS.

Nošenje oznak in simbolov

Veterani nosijo veteranske oznake in simbole:

- izvezen veteranski znak, ki se nosi na kapi in kravati. Na suknjiču, na sredini

levega zgornjega žepa, se nosi kovinski znak članstva ZVVS,

- okrasna vrstica v beli, rdeči in modri barvi je spletena v pramen, pripeta na desno ramensko epoletlo in pritrjena na desni žep jopiča,

- na levem rokavu, 10 cm pod ramenskim šivom, se nosi grb Republike Slovenije z napisom Veteran,

- na desnem rokavu, 10 cm pod ramenskim šivom, se nosi oznaka Svetovne veteranske federacije,

- na ovratniku se nosi mednarodna okrajšava Republike Slovenije SVN v zlati barvi,

- na epoletah se nosi izvezen znak ZVVS,

- na desnem rokavu, pod ramenskim šivom, se nosi oznaka Svetovne veteranske federacije.

NAVODILA

AVTORJEM ZA PRIPRAVO PRISPEVKOV ZA OBJAVO V GLASILU VETERAN

Vse avtorje prispevkov, sodelavce in dopisnike Veterana vljudno prosimo, da pri pripravi prispevkov (člankov, poročil, reportaž, spominskih utrinkov) upoštevajo značaj glasila, ki praviloma izide štirikrat letno. Temu primerna naj bo struktura prispevkov, ti ne morejo temeljiti na dnevnih ali tedenskih dogodkih, ampak naj bodo odsev dogajanja v naših območnih združenjih, kronološko pregledni in vsebinsko jasni, čimmanj vezani na dan in kraj dogodka. Seveda lahko po svoji presoji marsikateri dogodek predstavite z večjimi poudarki, zlasti kadar gre za manifestacije, ki predstavljajo del celovite dejavnosti naše veteranske organizacije, opozarjate na organizacijske slabosti, težave širšega značaja in koristne dolgoročne rešitve. To prepuščamo vaši presoji, v skladu z uredniškimi standardi in kriteriji, ki veljajo v slovenskem medijskem prostoru nasploh, pa bomo opravili primerno redakcijo tudi v uredništvu. Vljudno vas prosimo, da tehtno presodite, kateri dogodki so vredni medijske pozornosti in so zanimivi za širši krog, in temu primerno zastavite sodelovanje z nami.

Za lažje sodelovanje vam dajemo vsebinska in tehnična navodila, ki jih poskušajte čimbolj dosledno upoštevati pri svojem bodočem delu:

I. Vsak članek mora imeti nadnaslov, glavni naslov in podnaslov (dovolj sta že naslov in podnaslov), in sicer naj bodo nadnaslovi in podnaslovi pisani z velikimi tiskanimi črkami, naslovi pa z malimi, seveda v skladu s slovničnimi pravili. Glavni naslov naj bo po možnosti poudarjen, torej v krepkem tisku. Poročila o manjših kulturnih in športnih dogodkih naj ne presegajo 1500 znakov; ostala poročila 2500 znakov; problemski zapisi in članki pa naj ne bodo daljši od 4500 znakov. Med vrsticami naj bo presledek 1,5.

II. Vsaka fotografija mora imeti vsebinski podnapis, jasno mora biti navedeno avtorstvo. Fotografije naj bodo sporočilno vezane na vsebino članka in dovolj kvalitetne.

S številom fotografij ne pretiravati, razen ko gre za reportažne zapise ali klasične fotozapise.

III. Vsi prispevki naj bodo podpisani s polnim imenom avtorjev (lahko tudi kratice, npr. I. S. ali J. Novak), vendar brez funkcij, razen ko gre za uradna sporočila, popravke ali dopolnitve.

IV. Morebitne preglednice in karte naj bodo prav tako označene oziroma podpisane, biti pa morajo dovolj razločne, da jih je mogoče brati.

V. Pri spominskih zapisih naj bodo navedeni viri, ki so uporabljeni, če pa gre zgolj za memoarski zapis, naj bo to razvidno. Pri vseh ostalih zapisih, ki se nanašajo na dogodke iz pretekle ali polpretekle zgodovine, mora biti predložen seznam uporabljenih virov in literature, priložena morajo biti tudi vsa soglasja, ki jih morebiti terja objava tovrstnih zapisov. Za vsebino tovrstnih prispevkov odgovarjajo izključno njihovi avtorji. Pri publiciranju znanstvenih tekstov zahtevamo še kratke reference avtorjev. Daljše

(feljtonske) strokovne ali memoarske zapise predhodno najavite uredništvu Veterana.

VI. Za članke v glasilu Veteran bodo izplačani avtorski honorarji, razen za članke (poročila) o dogajanju v območnih združenjih veteranske organizacije, za oglasna in marketinška sporočila, vabila in osmrtnice. Avtorski honorarji se ne izplačujejo za pisma bralcev, mnenja in kritike. Avtorski honorarji se bodo izplačevali po ceniku, ki ga določi predsedstvo Zveze veteranov vojne za Slovenijo. Predsedstvo bo določilo izhodiščno vsoto za posamezne zvrsti prispevkov, ki se uporabi pri izračunu avtorskega honorarja za vsako številko glasila Veteran.

VII. Avtorji prispevkov, ki niso člani veteranske organizacije, dobijo brezplačno izvod glasila, v katerem je objavljen njihov prispevek.

VIII. Grafična podoba Veterana ostaja na osnovi tiskane izdaje 39. številke iz aprila oziroma maja 2009.

**Glavni in odgovorni urednik
dr. Marjan Toš**

VETERANI PREPLAVILI ŠKOFIJE

9. veteranske ekipne športne igre

Navsezgodaj je na Škofijah v sobotnem jutru, 13. junija, završalo. Pred športno dvorano, kjer so doma ženski rokomet in drugi športi, se je razlegala glasba ansambla Ni panike in Gorana, starega rokerja s harmoniko in dovtipi. Zbralo se je 134 moštev s 579 tekmovalci in 90 nadomestnimi tekmovalci iz 34 območnih združenj ZVVS in 8 policijskih veteranskih društev Sever.

Danijel Božič

Otvoritvena slovesnost je bila v športni dvorani. V svečanem postroju so vkorakali praporščaki in ob Goranovi spremljavi je veteranski kvintet pohodnikov Ankar-
an-Triglav zapel Zdravljico. Zapeli smo še nekaj radoživih slovenskih pesmi in po otvoritvenem nagovoru Janeza Pajerja, predsednika ZVVS, so se moštva ob zvokih glasbe podala na tekmovališča. Kegljači so začeli tekmovanje že dan prej v koprski športni dvorani Bonifika in ga nadaljevali v soboto. Strelci so se z avtobusom odpeljali na sodobno strelišče v Ankaran, ostala moštva pa so se pomerila na Škofijah. Tekmovalci v orientacijskem teku so se odpravili do Tinjana in nazaj, šahisti so se pomerili v osnovni šoli, košarkarji so ostali v dvorani otvoritvene slovesnosti, silaki pa so vrv vlekli na zunanjem igrišču za šolo. Tekmovanja so potekala, kot bi šlo za svetovno prvenstvo. Vsi so se trudili po najboljših močeh. Najbolj bučno je bilo pri vlečenju vrvi, kjer so Martini Krpani na vso moč napenjali težke ladijske vrvi. Gledalcev je bilo več sto in iz trenutka v trenutek je grozilo, da se bodo zgrnili na tekmovališče, da bi bolje in od bližje spremljali zagrizene boje. Tudi košarkarji so bili deležni hrupnega navijanja in spodbujanja, velika tribuna pa je bila dovolj udobna, da ni bilo treba siliti do črt igrišča.

In kako so se igre iztekale?

V kegljanju so bili najuspešnejši veterani OZVVS Tržič, na drugo mesto so se uvrstili tekmovalci OZVVS Kočevje in tretje mesto je pripadlo Severu Maribor.

Z zračno puško so zmagali veterani OZVVS Dolenjska-Novo mesto, drugo in tretje mesto pa sta pripadli Severu Ljubljana in Koroška.

V košarki so se na prvih

treh mestih zvrstila moštva OZVVS Zgornja Gorenjska, Litija-Šmartno in Postojna.

V šahu so zmagali tekmovalci OZVVS Dolenjska-Novo mesto, sledili pa sta jim moštvi OZVVS Spodnja Savinjska dolina in Slovenska Bistrica.

V vlečenju vrvi so bili najboljši iz Severa-Koroška, drugo in tretje mesto pa sta

osvojili moštvi OZVVS Ruše in Slovenska Bistrica.

V orientacijskem teku so si zmago pritekli člani OZVVS Logatec, drugo mesto OZVVS Zgornja Gorenjska in tretje Sever - Koroška.

Skupni zmagovalec 9. veteranskih ekipnih športnih iger na Škofijah je postalo Policijsko veteransko društvo Sever - Koroška, drugo mesto je pripadlo OZVVS Gorenjske in tretje OZVVS Slovenska Bistrica.

Kuharice Osnovne šole Oskarja Kovačiča Škofije so se zelo potrudile, da so lahko v šolski kuhinji pripravile 900 okusnih obrokov, ansambel Ni panike pa je ustvaril vzdušje, da mnogi nikakor niso mogli kreni-

ti proti domu. Škofjoti so se izkazali kot zelo dobri in prijazni gostitelji in več kot 800 tekmovalcev in spremljevalcev je topel sprejem in veselo vzdušje vrnilo s srčnostjo in veselim razpoloženjem. Hvala Škofjotom in vsem, ki so pripomogli k uspešni izvedbi tekmovanja, ki so nam ga v Istro namenili šele dobrih dvajset dni pred dogodkom. In sledilo je po slabem mesecu od 6. mednarodnega tekmovanja v vojaških veščinah, ki je terjalo več mesecev priprav. V silno kratkem času smo veteranske igre spravili pod streho in zahvala za

to gre tudi več kot petdesetim članom OZVVS Slovenska Istra, ki so kljub časovni stiski postorili vse potrebno za izvedbo. Priprave je vodil Vlado Ličen, predsednik območnega združenja, in dokazal, da se z veliko dobre volje in požrtvovalnosti zmore ogromno. Svoj del nalog pa je dosledno opravila tudi Komisija za šport ZVVS z Adijem Vidmajerjem na čelu.

Veteranske ekipne športne igre smo pripravili ZVVS, Združenje policijskih veteranskih društev Sever in OZVVS Slovenska Istra v sodelovanju s Strelskim društvom Ankaran, Šahovskim klubom Koper, Kegljaškim klubom Koper in Osnovno šolo Oskarja Kovačiča Škofije. ■

9. VETERANSKE EKIPNE ŠPORTNE IGRE

REZULTATI SKUPNO

MESTO	ORGAN.	EKIPA	KEGLJANJE	KOŠARKA	ORIENTACIJSKI TEK	STRELJANJE	ŠAH	VLEČENJE VRVI
1	SEVER	Koroška	75	59	110	110	63	150
2	OZVVS	Zgornja Gorenjska	100	150	130	35	90	47
3	OZVVS	Slovenska Bistrica	80	51	75	75	110	110
4	OZVVS	Kočevje	130	53	65	70	100	70
5	OZVVS	Spodnja Savinjska dolina - Zalec	45	100	63	53	130	75
6	OZVVS	Ruše	59	57	90	27	70	130
7	OZVVS	Dolenjska - Novo mesto	65			150	150	
8	OZVVS	Logatec	51	75	150	41	41	
9	SEVER	Ljubljana	63	90		130	45	
10	OZVVS	Velenje	43	61	57	59	57	49
11	OZVVS	Smarje pri Jelšah	38		55	100	65	65
12	OZVVS	Bela Krajina	57	65	59	25	51	61
13	SEVER	Primorska in Notranjska	61	55		100	80	
14	OZVVS	Postojna	90	110		80		
15	OZVVS	Laško	41	80		61	38	53
16	OZVVS	Ribnica		63	61	32		100
17	OZVVS	Grosuplje	39	47	70	36		55
18	OZVVS	Domžale	47		100	29	47	
19	OZVVS	Krško				59	49	90
20	OZVVS	Trzin	150			47		
21	OZVVS	Velike Lašče	55	45		34		57
22	OZVVS	Litija Smartno		130		57		
23	SEVER	Maribor	110			28		45
24	OZVVS	Kanal				31	75	63
25	OZVVS	Ptuj	49			26	37	43
26	OZVVS	Celje				55	39	59
27	SEVER	Zasavje	70			63		
28	OZVVS	Kras - Brkini Sezana		70				51
29	OZVVS	Slovenske Konjice				30	80	
30	SEVER	Posavje				65	43	
31	OZVVS	Idrija-Cerkno				38	59	
32	OZVVS	Mislinjska dolina				37	55	
32	SEVER	Dolenjska - Bela Krajina				39	53	
34	OZVVS	Slovenska Istra			80			
35	OZVVS	Veteran Nova Gorica					61	
36	OZVVS	Store				57		
37	SEVER	Dolenjska - Bela krajina	53					
38	OZVVS	Mežiška dolina				51		
39	OZVVS	Ljutomer				49		
39	OZVVS	Murska sobota		49				
41	OZVVS	Ajdovščina-Vipava				34		
42	OZVVS	Zasavje				33		
DNS	OZVVS	Kranj						
DNS	OZVVS	Pomurje						
DNS	SEVER	Celje						

POKLON SLOVENSKEMU OČAKU IN OSAMOSVOJITELJEM

Pohod Ankaran-Triglav moker kot še nikoli

Danijel Božič

Fotografije: Delko Šavron

Letošnji enajsti pohod Ankaran-Triglav je vodil predsednik OZVVS Slovenska Istra Vlado Ličen. Trmast kot vedno je šele tik pred odhodom popustil in dovolil, da nas krene osemnajst. Dva več, kot je veljalo doslej. Nekateri čakajo leta, da se lahko pridružijo. Glede na starost veteranov osamosvojitvene vojne se lahko zato zgodi, da bi dočakali preprosto mesto, ko bodo prestari, bolni. Zakaj bi bilo danes mest premalo, ko jih bo kmalu preveč?

Povečana četica je krenila iz Ankaranu v soboto, 4. julija, in ob petih zjutraj je bilo prav prijetno. Na Škofijah so nam domačinke pripravile pecivo in kavo in naslednji postanek je bil na turistični kmetiji na Kastelcu pri Vladu Andrejašiču. Sponzorski krofi, kava, sadje. Nato

smo jo mahnili čez planoto in v dolino Glinščice do Mihel, kjer so fantje iz logistike pripravili razkošen golaž iz divjačine. V logistiki so bili Zvezdan Šuber, Vlado Sluga, Sandi Bečaj in Vlado Andrejašič in velja jih pohvaliti, saj nam poleg obvezne vode zagotovijo odlično hrano in pijačo. Namesto čez Kokoš smo jo na Kravem Potoku mahnili čez mejo in mimo Bazovice po stari cesarski cesti pripešali v Sežano. Spravili smo se v gasilski

dom, se preoblekli in pričakali ministrico dr. Ljubico Jelusič, ki si je vzela čas posebej za nas. Pod lipami je pokramljala s slehernim pohodnikom in pohodnicama Slavico Mrakovčič in Ano Miler, preverjala, ali bi bil kateri ali katera od nas, nekdanjih teritorialcev in miličnikov še uporaben za delo v vojski ali policiji, in verjetno prišla do zaključka, da smo si nabrali preveč let. Nato smo na nekdanjem mejnem prehodu Fernetiči, tako kot vsako leto, ob

spominski plošči osamosvojitvene vojne pripravili kratko slovesnost. Predsednik ZVVS in obenem pohodnik Janez Pajer in ministrica sta spomnila na dni vojne, pohodniški kvintet je zapel in nato je ministrica za krajši čas odšla. Po večerji je bila znova z nami in beseda je tekla dolgo v noč. Z direktorjem gasilske brigade si je temeljito ogledala tudi prostore in gasilska vozila. Neuradne in sproščene ure z dr. Ljubico Jelusič so bile za pohodnike veliko doživetje, njena prijaznost, neposrednost in duhovitost pa nekaj nepričakovanega in neobičajnega, saj so politiki po navadi formalni in visoko nad običajnimi ljudmi.

Iz Sežane do Predmeje je bilo kot vedno: zelo naporno, vroče. Vsak se na drugi dan pohoda vpraša, kaj mu je tega treba. Ko smo rinili od Stomaža proti plazu Slano blato, je začelo liti vse naokoli, doseglo pa le nekaj kapelj. Tako zmagovalno smo se počutili, kot bi premagali naravo. Gostili so nas veterani Predmeje in kot vsa leta so nam skupaj z g. Batičem pripravili obilo dobrega in prijetnega. Tudi naš nekdanji pohodnik Peter Žmavc se nam je pridružil in prinesel pladenj kremnih rezin.

Proti Tolminu nas je že pralo in tam smo prenočevali pri Polupču v Tolminskih koritih. Kar na vojaških ležalnikih v gostilni. Ležalnike nam je priskrbela Slovenska vojska kot še marsikaj drugega (spremljevalno vozilo, avtobus s Pokljuke ...). Hvala prijaznim gostincem, ki so se nas usmili. Tolmin je bil poln mladeži, ki je ob glasbenem festivalu zapolnila vse prenočitvene zmogljivosti in jih rezervirala tudi za prihodnje leto. Z večerjo nas je pogostil tolminski župan, umivali pa smo se v tolminskem gasilskem domu in na policijski postaji. Tolminci in tolminski veterani so se zelo potrudili in nam pomagali po najboljših močeh. V torek smo jo mahnili v

gore in z nami tolminski veteran Metod Leban. Na planini Razor smo veliko lenarili in se sušili. Drugi dan zapored nas je pralo. Čez Globoko smo se odpravili proti Komni in manjša skupina se nas je podala čez planino Govnač do Koče pod Bogatinom. Premoče ni do kože smo se pričeli v koči preoblačiti, in ravno ko sem nag stal na klopi ob peči, so se odprla vrata. Vipavski veterani in veteranke, ki so krenili z Nanosa, so vstopili. Ženske so se bolj smejale kot čudile, niso pa ponovile naše vaje. Morda pa niso bile tako premočene. Posušiti v uri ne moreš ničesar in nahrbtniki so bili iz dneva v dan težji za mokra in smrdljiva, lepo bi se reklo preznojena oblačila. Odtlej smo nadaljevali skupaj. Na Sedmerih jezerih sta Vlado Ličen in vodja pohoda z Nanosa Valter Likar ob botrstvu predsednika ZVVS Janeza Pajerja izvedla pobratenje s prapori. Vipavci so bili na petem pohodu in zato so imeli s sabo novi pohodni prapor. Tudi mi smo ga prvič razvili na našem petem pohodu leta 2003. Pralo nas je tudi v četrtek in čez Hribarice je šlo za nohte. Veliko je bilo snega. Še pogled na podrto Tržaško kočo na Doliču in pranje do Planike. Nekateri so se kljub negotovemu vremenu odpravili k Aljaževemu stolpu in imeli so prav. Naslednji dan vzpon ni bil več mogoč. Petkovo jutro nas je do-

čakalo s sneženjem in med hojo do Kredarice je zapadlo kakšnih deset centimetrov snega. Helikopter ni letel, naš odojek, drugi pršut, kruh, pijača in še kaj je ostalo na Pokljuki. K sreči je tudi letos, enajstič, Bojan Rovšek prinesel pršut v nahrbtniku in na Kredarici je bil res dragocen. Do večerne proslave se je vreme vsaj nekoliko uneslo, tako da se je lahko odvila pred kočo. Kljub slabemu vremenu je slavnostni govornik, načelnik generalštaba Slovenske vojske generalmajor Anton Steiner, pravočasno zmošel do Kredarice. V soboto nas je razveselilo jutranje sonce. Ko smo prišli

na Pokljuko, nas je dočakal predsednik Republike Slovenije dr. Danilo Türk in to je bilo ob ministrici že drugo prijetno presenečenje in priznanje. Sredi proslave na Pokljuki, med govorom dr. Türka, se je tako močno zli- lo, da nas je z godbo, nastopajočimi in udeleženci proslave vred skoraj odplaknilo. Še zadnja oblačila, svečana, ki smo jih v plastičnih ovojih hranili skrbno spravljena ves pohod do Pokljuke, so bila mokra. In mokri smo šli na avtobus skupaj z Vipavci. Naslednjih enajst pohodov nas zagotovo ne bo več pralo. Kvoto smo izpolnili za naprej in nazaj. Poklonili smo se prvim partizan-

skim obhodnicam, ki so leta 1944 razvile slovensko trobojnico na našem očaku Triglavu, poklonili smo se osamosvojiteljem Slovenije in skupini veteranov, ki je ob razglasitvi neodvisnosti Slovenije razvila na Triglavu slovensko trobojnico s ščitom. Suhi ali mokri nosimo s seboj zahvalo in poklon vsem, ki so se borili za to, da je danes slovenski narod svoboden in samostojen.

Od Koče pod Bogatinom do Pokljuke s pohodniki Nanos-Triglav – Z veterani tudi obrambna ministrica dr. Ljubica Jelušič

Ne prezrite
jesenskih
počitnic, božiča
in novoletne
ponudbe!

Vabljeni v Thermano
Laško z ZDRAVILIŠKIM
AVTOBUSOM in
brezplačnim prevozom
v obe smeri.

- Dolenjska 12.10.–17.10.,
- Severna Primorska 26.10.–31.10.,
- Južna Primorska 22.11.–29.11.,
- Gorenjska 29.11.–6.12.,
- S. Primorska+Dolenjska
6.12.–11.12. 2009.

Thermana Laško

*nudi vsem članov veteranov vojne za Slovenijo,
vašim družinskim članom in prijateljem:*

20% popust

na vstopnice za bazen, savno+bazen, fitnes, solarij
in kombinacijo teh storitev v Zdravilišču Laško
in Wellness Parku Laško.

10% popust

na vse programe bivanja v hotelih
družbe Thermana; na vse ostale wellness storitve
v Wellnes Parku Laško in wellness in zdravstvene storitve
ter vstopnice za kopanje+kosilo ali večerjo, kopanje+pizza
in kopanje+savna+kosilo ali večerja v Zdravilišču Laško.

5 dni že od
229 €

7 dni že od
297 €

ZGORNJA GORENJSKA

Dan državnosti 2009 na Gorenjskem

V počastitev dneva državnosti se je na Gorenjskem zvrstilo več srečanj veteranov vojne za Slovenijo. 19. junija je bila slovesnost na Brniku, 20. junija v Ratečah, 24. junija so kresovali na Suhrni na Jelovici, 25. junija je bil pohod po poteh Teritorialne obrambe Tržiča, 26. junija je bilo spominsko srečanje na platoju Karavanke, 27. junija pa ob drugi obletnici otvoritve veteranskega doma še v Radovljici.

Mejni plato Karavanke Hrušica: 18. spominsko srečanje v jeseniški občini

Prvega julija leta 1991 se je ob pol štirih popoldne začel umik pripadnikov JLA in zvezne milice s platoja Karavanke na Hrušici, ki so ga tako kot ostale mednarodne mejne prehode in tedanji jeseniški občini, razen mejnega prehoda Jesenice, zasedli 27. junija leta 1991. 30. junija so se na občini Jesenice začela pogajanja o umiku JLA in zveznih miličnikov z mejnih prehodov in iz stražnic v občini. Umik z mednarodnih mejnih prehodov v tedanji občini Jesenice 1. julija leta 1991 je bil posledica podpisanega jeseniškega dogovora o umiku tega dne nekaj pred eno uro zjutraj. Dan kasneje so se zvezni vojaki in miličniki tudi dokončno umaknili iz stražnic in osamosvojitvena vojna se je v tem delu Gorenjske »končala«.

V petek, 26. junija letos, so se na platoju Karavanke na Hrušici v spomin na tiste dogodke zbrali že na 18. spominskem srečanju veterani in veteranke, predstavniki carine, policije, Slovenske vojske, zgornjegorenjskih občin in drugi. Slavnostni govornik, načelnik generalštaba Slovenske vojske generalmajor Alojz Šteiner, je svoj govor sklenil z besedami: »Vsem aktivnim udeležencem vojne za samostojno Slovenijo na Gorenjskem, posebej pa tistim na karavanškem predoru, je treba izreči: 'Hvala, teritorialci, hvala, miličniki, hvala, gasilci in drugi reševalci, hvala, takratna oblastna struktura. Hvala vam, da ohranjate spomin na dogodke iz časa vojne

in prenašate vrednote prizadevanj za samostojnost na mlajše. Vaša dejanja bodo najboljše shranjena v spominu mladih, ko se bodo po njih zgledovali.«

Zbrane sta pozdravila tudi podžupan občine Jesenice Boris Bregant in predsednik območnega veteranskega združenja Zgornja Gorenjska Janez Koselj, ki je izročil predsedniku občinskega odbora veteranov Jesenice Leopoldu Bizalju bronasto plaketo Zveze veteranov vojne za Slovenijo.

V kulturnem programu so sodelovali: Pihalni orkester Jesenice-Kranjska Gora, mešani pevski zbor Nagelj s Hrušice, citrarka Andreja Ažman in Veteranski pevski zbor Zgornja Gorenjska, program pa je povezovala Branka Smole.

Pred srečanjem na Hrušici pa je načelnika generalštaba Slovenske vojske generalmajorja Alojza Šteinerja v prostorih občine sprejel podžupan Boris Bregant s sodelavci in sodelavkami ter predstavniki veteranskih organizacij ter mu predstavil zgodovino in načrte občine Jesenice.

R. K.

Ob petju slovenske himne

4. spominski pohod na Triglav

Prvi spominski pohod borcev, veteranov in slovenskih častnikov na Triglav je organizirala leta 1985 Skupnost Prešernove brigade, leta 1991 so se jim prvič pridružili veterani. Ti so skupaj pripravili tudi letošnji 24. spominski pohod v petek in soboto, 10. in 11. julija, ter sobotno zaključno prireditev na Rudnem polju na Pokljuki. V 24 letih je bilo na pohodih več kot 8000 pohodnikov in pohodnic. Predsednik organizacijskega odbora je bil tudi letos Janez Smole, vodja pohoda pa Janez Kunstelj, oba iz območnega veteranskega združenja Zgornja Gorenjska. Slavnostni govornik je bil predsednik Republike Slovenije dr. Danilo Türk, zbrane pa je nagovoril tudi bohinjski podžupan in poslanec Anton Urh. Za letošnji pohod se je prijavilo 687 pohodnikov, med njimi največ veteranov vojne za Slovenijo. Slabo vreme je v petek večini preprečilo pohod na vrh Triglava. Med pohodniki so bili letos že enajstič veterani iz slovenske Istre, ki so na pot krenili 4. julija iz Ankarana, med njimi sta bila tudi Ana Miler z Bleda in predsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo Janez Pajer.

Na Rudnem polju so bili tudi nekdanji predsednik republike Milan Kučan, Angelca Vidic –Vlasta, edina še živa izmed sedmih, ki so se leta 1944 povzpeli na Triglav, ter 90-letni Ivo Miklavčič iz Skupnosti Prešernove brigade, eden od pobudnikov pohoda. Slavnostni govornik je bil predsednik Republike Slovenije dr. Danilo Türk, ki je o Triglavu in pohodu dejal:

»Prav Triglav je naš pomembni kulturni simbol in je še več -

Alojz Šteiner na Hrušici med govorom

simbol naše vere v prihodnost in tudi ta simbol je v naši zavesti že dolgo. To vero v prihodnost so izkazali udeleženci v partizanskih patrolah, ki so se leta 1944 povzpeli na Triglav in na njegovem vrhu simbolično razvili slovensko zastavo. To vero v prihodnost so ponovno izkazali udeleženci tistega zgodovinskega vzpona na Triglav junija 1991, ko je na zasneženem vrhu Triglava, na Aljaževem stolpu, ponovno zaplapolala slovenska zastava, zastava nove samostojne slovenske države, obsijana s sojem plamenic.”

Predsednik republike se je dotaknil tudi aktualnih razmer, odnosa do dela, okolja, ljudi, države, odgovornosti menedžerjev, temeljnih vrednot in med drugim dejal: “Danes je jasno, da je obdobje hitrih in nezasluženih dobičkov minilo. Za napredek pa se bo treba potruditi. Delati bo treba bolje in predvsem drugače. Delavnosti imamo seveda dovolj. Toda to ne zadošča več. Predvsem moramo več in bolje misliti. Delo mora vsebovati vse več znanja. Razvijati moramo ustvarjalnost in krepiti podjetnost. V našem času je delo lahko uspešno le, če vsebuje tudi dobro in pravo znanje. Mi vse te sposobnosti imamo. Sedaj pa gre za to, da jim damo pravo mesto za uveljavitev in pravo priznanje in nagrado.”

R. K.

Rateče

Na Zgornjem Gorenjskem so bili med osamosvojitveno vojno leta 1991 na območju tedanje jeseniške občine od Planice do Rodin štirje mednarodni mejni prehodi: Rateče, Korensko sedlo, Karavanke in železniški mejni prehod Jesenice, to je prehod na jeseniški železniški postaji.

Na tem območju je bilo leta 1991 sedem stražnic oziroma karav, kot so jim tedaj rekli: Slatina, Tromeja, Koren, Belca, Planina pod Golico, Javorniški Rovt in Moste.

Na območju sedanje kranjskogorske občine so leta 1991 v času osamosvojitvene vojne delovali: 22. samostojna jeseniška četa TO, 22. alpski izvidniški vod, jurišni odred 3344/1, 23. samostojna kranjskogorska četa in 21. alpski jeseniški izvidniški vod TO. Zaradi mednarodnega cestnega mejnega prehoda Rateče in stražnic je bilo med osamosvojitveno vojno na tem območju napeto. Tu so bili pripadniki JLA, okrog njih teritorialci, miličniki. Tudi letos so se spomnili dogodkov iz obdobja osamosvajanja na območju sedanje občine Kranjska Gora na mejnem prehodu Rateče. Zbranim je govoril državni sekretar v ministrstvu za obrambo mag. Uroš Krek. Srečanje je pripravil Občinski odbor veteranov Kranjska Gora, v mrzlem in deževnem vremenu pa sta zbrane pozdravila predsednika kranjskogorskih veteranskih organizacij, ki sta organizirala srečanje, Andrej Žemva vodi odbor Severja, veteranski odbor pa Tomaž Lavtižar.

Na srečanju so podelili priznanja. Spominsko plaketo Zveze veteranov vojne za Slovenijo je prejelo Gasilsko društvo Kranjska Gora, veteranski priznanji pa Angelca Lupša in Franci Novak. Angelca Lupša je med osamosvojitveno vojno delala v trgovini Emone Merkurja v Kranjski Gori.

Franc Vidovič je dobil bronasti znak osamosvojitve Združenja Sever, ki mu ga je podelil predsednik Združenja Sever Gorenjska Stanislav Ficko.

V kulturnem programu so nastopili učenci kranjskogorske osnovne šole: Ana Marija, Luka, Peter, Dušan in Melisa ter veteranski pevski zbor. Občinski odbor veteranov vojne za Slovenijo Kranjska Gora je razvil svoj prapor, pri tem so mu priskočili na pomoč: Robert Stranig, Alpski smučarski klub Kranjska Gora, Bogomir Košir in Rudi Kopina.

R. K.

Srečanje na Vodiški planini na Jelovici

Od leve: Janko S. Stušek, radovljiški župan, mag. Blaž Kavčič, predsednik državnega sveta, Anton Kapus, predsednik območne borčevske organizacije Radovljica, in Mirjam Jan Blažič, podžupanja občine Škofja Loka

Peti avgust je eden od dveh praznikov občine Radovljica. Kot vsako leto so se tudi letos ob tem prazniku zbrali na spominskem srečanju na Vodiški planini na Jelovici, kjer je pred 68 leti iz Jeseniške in Jelovške čete nastal Cankarjev bataljon. Cankarjev bataljon je ustanovil član glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet Stane Žagar. Ob ustanovitvi je štel 120 borcev, decembra 1941 pa je mobiliziral več kot 400 moških iz okolice Jesenic, Bohinja in Poljanske doline. V imenu petih še živih borcev Cankarjevega bataljona je zbrane na Vodiški planini pozdravil Tine Zaletel - Tilen, ki je med drugim dejal, da ga veseli, da je med navzočimi tudi veliko mladih.

Slavnostni govornik je bil predsednik državnega sveta Blaž Kavčič, ki je dejal, da je čustveno povezan z izročilom Cankarjevega bataljona, v njem so se bojevali njegov oče in očetovi bratje. Spomnil je na vrednote, ki smo si jih izborili Slovenci in si jih ne pustimo vzeti, to sta predvsem upornost in ponos.

V kulturnem programu je zapel Veteranski pevski zbor Zgornja Gorenjska, delegacija območnega združenja borcev za vrednote NOB pa je položila venec k spominskemu obeležju.

Po slavnostnem delu je več kot 2000 zbranih, med njimi so bili tudi radovljiški župan, predsednika območne borčevske in veteranske organizacije in številni udeleženci NOB, nadaljevalo druženje ob prijetnih zvokih na Vodiški planini.

R. K.

Fotografije: Rina Klinar

RADOVOLJICA V ZVOKU OPERNIH ARIJ

Dobrodelni koncert opernih arij in zborov VPZ

Veteranski pevski zbor (VPZ) je 15. marca letos v nabito polni Baročni dvorani v Radovljici izvedel Dobrodelni koncert opernih arij in zborov, 22. marca pa je koncert doživel še ponovitev v Gledališču Toneta Tomšiča na Jesenicah. Poslušalci so lahko prisluhnili Zboru ciganov iz Trubadurja, Zbo-

ru sužnjem iz Nabucca, Toreadorjevi pesmi iz Carmen in še mnogim znanim, lepim melodijam, pevce pa je spremljal za to priložnost zbrani harmonikarski orkester Ad hoc. Da je bil program še bolj pester, so na koncertu v Radovljici zapeli priznani operni solisti Olga Gracelj, Jurij Reja in Jaka Jeraša, na Jesenicah pa Jaka Jeraša in Darko Peterman. S klavirjem jih je spremljal Klemen Golnar. Program je povezovala za zbor že nepogrešljiva Branka Smole.

Naj ob tem zapišemo, da so na obeh koncertih organizatorji zbirali prostovoljne prispevke za nakup defibrilatorja za potrebe veteranskih združenj. Vsem darovalcem se lepo zahvaljujejo za radodarnost.

Veteranski pevski zbor iz Radovljice deluje pod okriljem OZ VVS Zgornja Gorenjska. Štiriindvajset pevk in pevcev z dirigentom Francem Podjedom vsak ponedeljek že deveto leto brez prekinitev vadi za priložnostne nastope in samostojne koncerte. Poseben zven zboru daje spremljava s harmoniko, trobento in bobni. Čeprav repertoar zbora sestavljajo predvsem narodne in narodno zavedne pesmi in prav zaradi takega izbora pesmi pogosto nastopa na proslavah in spominskih slovesnostih, prireja tudi koncerte. Kot posladek na svojih letnih koncertih vedno zapoje tudi katero od znanih melodij iz opernega sveta. Ideja, da bi te melodije predstavili na samostojnem Dobrodelnem koncertu opernih arij in zborov, je v neumornem dirigentu zbora Francu Podjedu že dolgo zorela. K sodelovanju je pritegnil še svoje prijaja-

V Radovljici so kot gostje solisti ob spremljavi pianista Klemena Golnarja peli tenorist Jurij Reja, sopranistka Olga Gracelj in baritonist Jurij Reja. Med poslušalci je bil tudi radovljiški župan in podpredsednik VVS Janko S. Stušek

telje glasbenike in nastal je spremljevalni harmonikarski orkester Ad hoc. Sestavljajo ga priznani in uspešni glasbeniki vseh generacij in priprave na koncert so jim bile v veselje in izziv.

V letu dni je tako zbor pripravil štiri tematsko ločene koncerte. Partizanske pesmi so bile odpete v Radovljici in na Jesenicah v maju 2008, ljudske na Blejskem otoku v avgustu 2008, domoljubne in Maistrove pesmi na Blejski Dobravi v oktobru 2008, s koncertom opernih arij in zborov pa je VPZ uspešno zaključil maja lani začeti cikel.

A.Miler

VRANSKO

Veteransko srečanje spodnjesavinjskih občin

Zveza veteranov vojne za Slovenijo – Območno združenje veteranov za Spodnjo Savinjsko dolino Žalec, Veteransko društvo Sever, Združenje borcev za vrednote NOB Žalec,

Kulturni program na letnem srečanju veteranskih organizacij spodnjesavinjskih občin

Slovenska vojska, AMZS in Občina Vransko so pripravili letno srečanje, ki je tokrat bilo na prostoru Centra varne vožnje Vransko. Srečanja so se poleg velikega števila veteranov udeležili župani spodnjesavinjskih občin. Uvodoma je zbrane pozdravil gostitelj srečanja, župan občine Vransko Franc Sušnik. Veteranom je čestital za praznik, 17. maj, to je dan zavrnitve ukaza o oddaji orožja iz skladišč Teritorialne obrambe jugoslovanske vojske. »S tem, ko ste se uprli ukazu, ste postavili temelj in ustvarili pogoje za uspešno obrambo pred napadom JLA,« je poudaril Franc Sušnik. V imenu vseh treh veteranskih organizacij je nato govoril predsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo – Območnega združenja veteranov za Spodnjo Savinjsko dolino Adi Vidmajer. Izrekel je zahvalo Občini Vransko za gostoljubje ob letošnjem srečanju in na kratko obudil spomine na tiste težke dni leta 1990, ko je prav Adi Vidmajer, tedaj komandant TO v Žalcu, zavrnil ukaz za predajo orožja JLA..

Srečanje se je nadaljevalo s kulturnim programom. Nastopili so člani Folklornega društva Vransko in Dekliški sekstet Vransko. Popestrili so ga s prikazom vožnje po poligonu z motorji, avtomobili, gokartom, predstavila se je tudi Slovenska vojska z novo opremo.

T. T.

10 let Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Murska Sobota

Pomurski veterani vojne za Slovenijo so se tudi letos zbrali v soboški vojašnici na rednem letnem zboru veteranov Murske Sobotice. Letošnje srečanje je bilo še posebno pomembno, saj je bilo zaznamovano z jubilejno 10. obletnico OZVVS Murska Sobota. Na tokratnem srečanju se je od 560 članov zbralo približno 140 veteranov. Obravnavali so realizacijo plana dela za minulo leto in ugotovili, da je načrt celo presežen. Ob jubileju so opozorili predvsem na mačehovski odnos države in tudi lokalnega okolja do veteranov vojne za Slovenijo, kajti mnogokrat ostajajo pozabljeni in na socialnem dnu. Po besedah Valterja Baldaša, predsednika soboškega območnega združenja, sami na svoje člane ne pozabljajo in jim pomagajo po svojih močeh.

Ob 10. obletnici je območno združenje podelilo za uspešno sodelovanje zahvalne listine Mestni občini Murska Sobota, Občinam Hodoš, Šalovci, Gornji Petrovci, Puconci, Tišina in Moravske Toplice.

Poveljnik 37. VTP Maribor Miran Fišer prejema Zahvalno listino.

Zahvalno listino za dolgoletno uspešno sodelovanje pa so prejeli 37. VTP Maribor, Vojašnica Murska Sobota, Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Ljutomer, Lendava in Gornja Radgona, Veteranska organizacija Beos iz Madžarske, Policijsko veteransko društvo Sever za Pomurje in Zveza borcev za vrednote NOB Murska Sobota. Znak praporščaka sta dobila praporščaka Milan Zorko in Drago Fartek. Zahvalo in spominski kovanec pa Drago Jureš za pomoč ob proslavi pri pomniku v Gederovcih v letu 2008. Zahvalo za pomoč pri razvitju prapora so podelili Občinama Grad in Rogašovci. Posebno priznanje, spominsko plaketo, sta ob tej priložnosti prejela prvi član OZVVS Murska Sobota Ivan Smodiš in prvi predsednik Ludvik Jonaš.

Kot se spodobi ob praznovanju obletnice, sta prvi predsednik in prvi član združenja ob zvokih pevske skupine Prekmurci zarezala v torto. Pridružujemo se čestitkam in želimo veliko uspeha, saj si je predsedstvo OZVVS Murska Sobota zadalo smelega načrta tudi za leto 2009.

UR.

KRVODAJALSKA AKCIJA

Prekmurški veterani darujejo kri

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Murska Sobota je že drugo leto zapored organiziralo dobrodelno krvodajalsko akcijo v bolnišnici Rakičan. Upamo, da bo taka humana akcija postala naša stalna praksa in da bomo veterani pokazali, kako smo tudi v mirnodobnem času aktivni.

ni. Veseli nas, da je bolnišnica v Rakičanu med tistimi, ki jim uspe zadostiti potrebam po krvi. Verjamem in prepričan sem, da so veterani vedno pripravljeni priskočiti na pomoč, če se pokaže potreba po krvi ob nesrečah ali naravnih katastrofah. Prav zaradi naše akcije so nekateri kri darovali prvič in verjetno ne zadnjič. Zahvaljujemo se osebju bolnišnice za topel in priskrben sprejem. Želimo vam, da bo potreba po življenjski tekočini čim manjša, mi pa se vidimo spet prihodnje leto.

UR.

Člani OZVVS Murska Sobota v slovenskem parlamentu

Člani OZVVS Murska Sobota smo tudi letos organizirali ekskurzijo po naši lepi Sloveniji. Odločili smo se, da tokrat obiščemo slovenski hram demokracije – naš parlament, in znamenitosti naše dežele, kot sta arboretum v Volčjem Potoku in Sadnikarjev muzej v Kamniku.

Veselo je bilo že na postajališču v Murski Soboti ob 5. uri zjutraj, ko smo udeležencem razdelili jutranjo malico in pijačo. Seveda je za vzdušje poskrbel tudi harmonikar. Pot nas je vodila s krajšimi postanki za kavo do bele Ljubljane, natočnejše do parlamenta, kjer so nas takoj po prihodu prevzela različna čustva. Ob dogovorjenem času smo po pregledu vstopili v prelepo urejeno predverje parlamenta, kjer

Člani OZVVS Murska Sobota obiskali slovenski parlament

v prelepih prostorih poslanci odločajo o naši usodi. Kmalu zatem se nam je pridružil in nas kljub obveznostim pozdravil podpredsednik državnega zbora Miran Potrč. Hvaležni smo, da si je utrgal toliko časa. Še zlasti smo hvaležni za izrečene besede o priznanju prispevka nas veteranov v osamosvojitveni vojni 1991. Vsekakor smo mu želeli postaviti nekaj vprašanj, ki zadevajo nas veterane in naše delovanje. Podpredsednik Potrč nam je obljubil, da se bo zavzel za popravilo nekaterih krivic oziroma da bodo o naših predlogih razpravljali. Ob tej priložnosti smo veterani izročili Miranu Potrču naš veteranski grb, ki naj ponosno krasi parlamentarni prostor.

Vesela družina je svojo pot nadaljevala do arboretuma Volčji Potok. Žal smo zamudili čas, ko je cvetje bujno cvetelo, lahko pa smo videli ostale stvari, kako so urejene. Po ogledu smo si zaželeli mrzle pijače in dobrega obroka v neposredni bližini arboretuma pri Starem vozu, kamor smo prispeli nekaj minut pred dogovorjenim časom. Veselje ob spremljavi glasbe se je nadaljevalo vse do zasluženega kosila. Žal nas je tukaj čakalo razočaranje kljub predhodnim drugačnim obljubam. Nismo imeli velikih pričakovanj, nismo se pa mogli sprizniti z dejstvom, da smo prišli nekaj minut pred 13. uro, zadnjemu pa je bila postrežena glavna jed šele ob 15. uri. Poudarjam, da je bilo kosilo predhodno dogovorjeno in ob tem poudarjen pomen hitre postrežbe, saj smo bili časovno vezani glede naslednjega obiska. Sodbo prepuščam vam, veterani pa jim za to podeljujemo bodečo nežo.

Nadaljevanje poti je prineslo malo pomirjenja in nove zanimivosti – obisk Sadnikarjevega muzeja v Kamniku, ki je najstarejša, najbogatejša in najbolj pomembna zasebna muzejska zbirka pri nas. Ustanovil in za javnost odprl jo je leta 1893 kamniški veterinar dr. Josip Nikolaj Sadnikar, od leta 1973 častni občan mesta Kamnika.

UR.

S PREKMURSKE RAVNICE

Murska Sobota: Sodelovanje z osnovnimi šolami

Tekmovalci so budno spremljali predstavitev pravil tekmovanja

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Murska Sobota je sredi maja v sodelovanju s 37. VTP Maribor in Vojašnico Murska Sobota organiziralo tekmovanje šol v znanju o osamosvojitvi Slovenije '91. Tekmovanje je potekalo v učilnici Vojašnice Murska Sobota ob dnevu odprtih vrat. S tem tekmovanjem smo zaznamovali dan veteranov, ki ga praznujemo 17. maja. Tekmovalce so pozdravili poveljnik 37. VTP Miran Fišer, poveljnik vojašnice Bratkovič in predsednik veteranov Valter Baldaš. Tekmovanja se je udeležilo 30 tekmovalk in tekmovalcev, kar je za prvo tako prireditev spodbudno število in hkrati zaveza veteranom, da to tekmovanje nadaljujemo. Ne glede na dejstvo, da smo šolam, ki so se na tekmovanje prijavile, posredovali video in pisno gradivo, smo nad rezultati znanja učencev bili prijetno presenečeni.

Učenci so po končanem tekmovanju do razglasitve rezultatov bili seznanjeni s poklicem vojaka in nato so si lahko ogledali oborožitev kot tudi ostale tehnike Slovenske vojske. Nestrpno čakanje na rezultate je nekatere prijetno razveselilo, saj smo za prve tri ekipe pripravili lepe praktične nagrade. Vse ekipe (trije tekmovalci) so dobile spominke Slovenske vojske in veteranske organizacije kot tudi priznanje za doseg. Prve tri ekipe pa še:

1. mesto: OŠ Bogojina – LCD-monitor
2. mesto: DOŠ Lendava – DVD-predvajalnik
3. mesto: OŠ Šalovci – tiskalnik

Vsi tekmovalci prvih treh ekip so dobili še plaketo za doseženo uvrstitev. Čestitamo.

Tako so po pogostitvi mladi tekmovalci eni bolj, drugi manj veselo zapuščali vojašnico, kjer upam, da smo jim popestrili dan.

OZVVS Murska Sobota se zahvaljuje vsem, ki so kakor koli pomagali pri uspešni izvedbi tega tekmovanja.

UR.

VETERAN NOVA GORICA S POLNIMI JADRI

Še en uspeli izlet v neznano

Preveč je lepih spominov, da bi bila negotova udeležba na že drugem izletu v neznano, ki smo ga v letošnjem načrtu dela planirali v aprilu. Kot po navadi se v aprilu sliši ukaz predsednika: »Ti poskrbi za obveščanje, ti priskrbi avtobus, ti prigrizek ob drugem postanku avtobusa, ti pijačo, vse

ostalo s kosilom in programom je moja skrb, akontacije ni, zbor ob 7. uri pred sedežem organizacije. To je vse.« In tako smo se zainteresirani članice in člani OZVVS Veteran Nova Gorica 25. aprila odpravili v neznano.

Kljub majhnemu izpadu je družčina prinesla s seboj precej dobre volje, ob tem pa je za nekatere bil presenečenje že voznik avtobusa – naš zelo aktivni član Mačeta, ki si je v sedanjih časih recesije pridobil še eno kvalifikacijo in iz katrce predsedal kar na avtobus. Strah, da ne bomo sproščeno in udobno potovali, je kmalu izpuhtel.

Vse do Ljubljane in mimo Trojan ugibanja in šale, a po izvozu z avtoceste se nekaterim že svita, kam nas predsednik pelje – na Vransko, v muzej motociklov. Prvi zadetek v polno. Večina je vedela, da je tu muzej, a si niso nikoli vzeli časa za ogled. Je kaj videti: izredno zanimiva zbirka svetovno redkih eksponatov in ob odlični predstavitvi razvoja motociklov skozi zgodovino nam je ura minila, kot bi trenil.

Naslednja točka je bila Rimska nekropola v Šempetru. Tudi ogled nekropole je bil zelo zanimiv s pomočjo simpatične, temperamentne in dobro podkovane z znanjem iz tega obdobja v tem kraju vodičke Martine, ki nas je kar se da pristno popeljala v rimsko obdobje na tem koncu Slovenije. Celo vprašanja so se vrstila.

Od tu nas usmerijo v štajersko kraško jamo Pekel, za katero večina nas prvič sliši. Lepa naravna kraška jama, v kateri se pretaka podzemni tok potoka Ponikvica, je dolga dober kilometer in v nadstropjih s svojimi posebnimi kapniki očara obiskovalce. Vredna ogleda.

Predsednik nekaj telefonari in ukaže premik proti Celju. Tu nas že čakata predsednik OZVVS Celje Dare in njegov se-

Udeleženci OZVVS Veteran Nova Gorica na drugem izletu v neznano.

kretar Franc, ki, kot opazimo, sta soustvarjala program izleta. Popeljala sta nas na Trg svobode, kjer smo si ogledali skulpturo Vojna in mir in spomenik obranitvi samostojne in neodvisne države Slovenije 1991. Tako kot mi sta bila tudi sama v zadregi zaradi neurejenosti našega spomenika, ki takšen ne more biti v ponos turistično zanimivemu in čudovitemu mestu Celju, še manj pa Celjanom in vsem veteranom.

Skok v avtobus in že nam napovejo, da se peljemo na Štajersko morje. Kaj pa je zdaj to? Glej ga, zlomka, res nas čaka ladja na Šmartinskem jezeru. Takoj se slišijo komentarji: »Hudiča, Štajerci so preventivno že poskrbeli zase. Če politika zafura naše slano morje, imajo svoje, rezervno. Dobra ura čudovite vožnje ob dobri tekoči postrežbi in enkratnem razgledu na obalo je minila, kot bi pihnil.

Bil je že skrajni čas za pozno kosilo. Posamezniki smo bili že lačni, vendar si nobeden ni upal tega reči preveč na glas, čeprav je bilo v prtljažniku avtobusa rezerve dovolj za vse.

Čas nam je tekел hitreje, kot je bilo načrtovano, a to se zgodi, če je v enem dnevu toliko zanimivega.

»Nič iz prtljažnika, gremo na kosilo!« se oglasi predsednik in odpeljemo na turistično kmetijo. Tako urejenih, s toliko glavami živine, raznovrstno mehanizacijo, celo žago za les ... na našem koncu poznamo bolj malo. Pravo malo podjetje. Gospodar s sinovi in vnuki, vsi so navajeni tako rekoč celodnevne dela, nam kljub temu prijazno odgovarja na vprašanja. Gospodinja pa nam je pripravila okusno kmečko hrano, ki smo jo zalili z njihovim odličnim vinom.

Vsi zelo zadovoljni in podprti smo se poslovili od prijaznih domačinov in soustvarjalcev izleta in se v poznih večernih urah vrnili v Novo Gorico.

JUG

Z NOVOGORIŠKEGA KONCA

OZVVS Veteran Nova Gorica je uvedlo lastna priznanja

Predsedstvo OZVVS je v januarju sprejelo Pravilnik o priznanjih OZVVS Veteran Nova Gorica, s katerim določa vrste, oblike, merila, postopke in pristojnosti podeljevanja priznanj. Razlog za uresničitev te pobude se je porodil iz potrebe v naši veliki organizaciji, saj šteje preko 1300 članic in članov.

Da se naša organizacija tako uspešno uveljavlja v vseh okolišjih območja delovanja, je zasluga tudi velikega števila posameznikov, ne samo vodstva, ki z raznimi aktivnostmi pripomorejo k ugledu OZVVS in posredno tudi ZVVS. Nočemo pozabiti tudi na tiste majhne sponzorje, donatorje in društva, ki nam pomagajo na razne načine izpeljati naše programe.

Plaketo OZVVS (zlata, srebrna, bronasta) bomo namenili za zasluge pri izgrajevanju in krepitvi OZVVS, za uspešno izvrševanje nalog, prizadevno in dolgoletno delo v organih OZVVS pa tudi zunanjim organizacijam in institucijam, ki zagotavljajo nesebično pomoč in za podporo pri ohranjanju in krepitvi vloge in pomena OZVVS.

Plaketo OZVVS predstavlja okrogla osnova premera 70 mm. Ob robu je ploskev širine 8 mm z napisom OZVVS VETERAN NOVA GORICA. V osrednjem delu osnove je upodobljen znak OZVVS velikosti 42 x 25 mm, v njegovem ozadju pa se od spodnjega oglišča znaka širijo žarki. V zgornjem delu osnove je upodobljen znak ZVVS premera 18 mm.

Plakete so nameščene v zeleni škatlici, kjer je tudi ustrezen nadomestni trak. Poleg plakete se podeli tudi listina.

Spominska plaketa OZVVS je podobno zasnovana in nima nadomestnega traka ter je namenjena organizacijam, institucijam, lokalnim skupnostim in društvom doma in v tujini ob obiskih, srečanjih in protokolarnih aktivnostih.

Medalja OZVVS, ki je razvr-

ščena v tri stopnje (zlata, srebrna, bronasta), je namenjena članicam in članom za prizadevno in uspešno delo v organizaciji in sekcijah tudi za tista dela, ki so manj opazna, manj priljubljena, so pa pomembna za uspešno končno oceno opravljenih naloge.

Predstavlja jo okrogla osnova premera 33 mm. Ob robu osnove je ploskev širine 4 mm z napisom OZVVS VETERAN NOVA GORICA. V osrednjem delu osnove je upodobljen znak OZVVS velikosti 11 x 19 mm, v ozadju se od spodnjega oglišča znaka širijo proti robu osnove žarki. V zgornjem delu osnove je upodobljen znak ZVVS premera 10 mm. Vsaka medalja je na zadnji strani oštevilčena. Osnova je gibljivo povezana z nosilnim enakostraničnim trikotnikom zelene barve in stranicami dolžine 35 mm. Medalja je v škatlici zelene barve velikosti 110 x 90 mm. Medalji pripada nadomestni trak odvisno od stopnje medalje.

Idejno zasnovano priznanje in njihove oblike je pripravil naš predsednik Srečko Lisjak. Razvoj in izdelavo priznanj pa sta realizirala nadobudni Marjan Ojstršek in solidna delovna organizacija Heledis Celje.

jug

Rožna Dolina osemnajst let kasneje

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Veteran Nova Gorica je kot nosilec organizacije v sodelovanju z Mestno občino Nova Gorica in veteranskim društvom Sever letos pripravilo spominsko svečanost ob osemnajsti obletnici osvoboditve mednarodnega mejnega prehoda Rožna Dolina.

Že v pripravi na organizacijo svečanosti smo sledili cilju, kako bi standardni pristop in ukalupljenost teh prireditev popestrili, da bi privabili na slovesnost čim več neposrednih udeležencev in tudi občanov, ki so pred osemnajstimi leti že ob zasedbi mejnega prehoda 27. junija 1991 s strani JLA in 28. junija 1991 ob napadu bojne skupine 6. PŠTO neposredno protestirali pred pripadniki JLA proti zasedbi mejnega prehoda.

Po svečanem veteranskem dejanju in pozdravnem govoru župana Mestne občine Nova Gorica sta v kulturnem programu sodelovala moški pevski zbor Soča in pihalni orkester Mestne občine Nova Gorica.

Tokrat se je odzval na povabilo in sprejel vlogo slavnostnega govornika načelnik generalštaba generalmajor Alojz Štajner. V svojem govoru je med drugim poudaril, da je bila leta 1991 vojna za samostojno Slovenijo prva v vrsti vojn, ki so se zgodile ob razpadanju Jugoslavije. Poleg tega je bila bolj humana, čeprav vojne po naravi to niso, ter drugačna v tem, ker si nismo želeli medsebojnega pobijanja iz sovraštva ali maščevanja. Tudi ravnanje z ujetimi in ranjenimi je bilo drugačno. V naših zdravstvenih domovih in bolnišnicah so bili oskrbljeni ranjeni z obeh strani enako in učinkovito. Poudaril je, da obžalujemo vse mrtve, kjer koli in na kateri strani. Ob tem smo bili takrat veseli vsakega zaključka bojnih akcij, zlasti uspešnih za našo stran in tistih, kjer ni bilo mrtvih. Takrat se nismo ukvarjali s preštevanjem zaslug, s statistiko, na katerem območju ali v kateri strukturi je bilo več spopadov, ob tem pa moramo to dostojanstvenost in zrelost ohranjati tudi v času, ko obujamo spomine na takratne dogodke. To velja tudi za dogodke v Rožni Dolini. O tem, kdo je bolj zaslužen za uspeh v Rožni Dolini, bodo sodili zgodovina

Spominska svečanost ob osemnajsti obletnici osvoboditve mednarodnega mejnega prehoda Rožna Dolina

in ljudje s svojim prepričanjem. Govornik je poudaril dobro načrtovanje in izvedbo bojne akcije, kar je izjemen taktični uspeh, ki jih v zgodovinskih virih ni prav veliko.

Po govoru načelnika generalštaba je enota gardnega bataljona Slovenske vojske navdušila udeležence prireditve s svojim programom.

Posebne pozornosti so bili deležni praporščaki sekcij, ko so jim na praporje sekcij župani ali njihovi pooblaščenici vseh petih občin, kjer delujemo, svečano pripeli trakove z imeni sekcij.

Ob tej priliki je predsednik Lisjak izročil priznanja OZVVS Veteran Nova Gorica, ki jih je predsedstvo podelilo za prispevek, prizadevnost in zasluge pri uresničevanju vloge in pomena OZVVS v družbi. Dobitnik srebrne plakete OZVVS je Anton Glešič, bronasti plaketi OZVVS sta dobila moški pevski zbor Soča in Dušan Martinuč, zlato medaljo OZVVS Boris Jug, srebrni medalji pa Benjamin Mervi in Stanko Žgavc.

Z dosegom skoraj načrtovane udeležbe smo zadovoljni nadaljevali druženje pozno v noč.

Jug

Dvig slovenske zastave z mašo za domovino

Tokrat smo dan državnosti s tradicionalnim dvigom zastave v Parku miru na Sabotinu s programom bolj popestrili. Za to sta poskrbeli sekcija Solkan-Kromberk-Loke in sekcija Brda v OZVVS Veteran Nova Gorica.

Zgodaj zjutraj smo se v lepem vremenu odpravili na Sabotinu, da bomo pravočasno z vsemi potrebnimi rekviziti (zastava, prapor, penina, kozarci, trobenta za himno) pri drogu pripravljeni, da se točno ob 8. uri s slovensko himno prične dvig zastave.

Tradicionalni dvig zastave v Parku miru na Sabotinu na dan državnosti.

Po dvigu zastave nas je nagovoril s lepimi besedami predsednik sekcije Solkan-Kromberk-Loke, veteran Alojz Hvala. Na kratko je opisal zgodovinsko upornost in željo v zgodovini Slovencev po samostojnosti s poudarkom na Primorski ter poudaril, da so pogledi Ivana Cankarja na vprašanje slovenskega naroda še danes aktualni. Dotaknil se je tudi veteranske organizacije in poudaril, da neposredni udeleženci vojne za samostojno Slovenijo 1990-91 prejemajo delovne knjižice, organizacija sama pa ne reagira na nobeden način. Prepričan je, da moramo v OZVVS pritiskati na zvezo in ta naprej, saj v sredstvih javnega obveščanja ni nobenega prispevka ne nastopa, da bi kot organizacija oziroma zveza reagirali na vedno večje število prizadetih veteranov.

Razmišljanje nam je popestrila Zofija Nanut, ko nam je predstavila Kurenta, delo Ivana Cankarja.

Tudi tokrat smo zastavi nazdravili s penino, rahel vetrič pa jo je razprostrl v vsej njeni veličini, tako da je vidna skoraj tja do Krasa in slovenskih vasi v Italiji.

Nato je pri cerkvi sv. Valentina sledila maša za domovino, ki so jo opravili duhovniki iz briških župnij. Maša je zamisel veteranov sekcije Brda, ki so se lani udeležili prve maše za domovino v Biljani, in dogovorili so se, da bi bilo lepo, če bi ta obred organizirali pri sv. Valentinu na Sabotinu.

Nato so udeleženci odšli do veteranskega doma, kjer je bila osrednja svečanost ob dnevu samostojnosti. Slovesnosti so dajali ton veteransko dejanje, praporščaki OZVVS, društva Sever, borcev za vrednote NOB in gasilcev PGD Brda.

Kulturni program sta oblikovala pevski zbor Srečka Kumara iz Kojškega in Zofija Nanut z recitalom Mateja Bora. Pozdravil nas je predsednik sekcije Brda, veteran Aleš Simčič. Tokrat je glavno besedo imel župan občine Brda Franc Mužič, ki nas je popeljal v dogodke iz obdobja 1991 na območju Brd na način, kot on to zna, ter poudaril, kaj vse so Brda in Slovenci tu in onstran meje pridobili s samostojno Slovenijo in vstopom v Evropsko unijo.

Ob koncu svečanosti je predsednik Lisjak izročil priznanja OZVVS Veteran Nova Gorica posameznikom za prispevek, prizadevnost in zasluge pri uresničevanju vloge in pomena OZVVS v družbi. Srebrno plaketo je prejelo OZVVS Kanal, bronasto plaketo OZVVS sta dobila Aleš Simčič in Ivan Tell, bronasto medaljo OZVVS pa Bojan Prosen, Danilo Fabčič, Joško Mavrič, Oton Drašček in Zlatko Lipicer.

Jug

Tudi na našem koncu prvič veteransko tekmovanje v ribolovu

Na pobudo sekcije Renče-Vogrsko v OZVVS Veteran Nova Gorica je bilo v letošnji program dela uvrščeno tudi tekmovanje v ribolovu. Večina nas je bila do pobude precej skeptična. A glej ga, vraga, tudi veterani na tem koncu Primorske so zainteresirani za to obliko druženja. Vztrajnost predsednika sekcije Renče-Vogrsko Aleksandra Piščanca s svojim odborom se je obrestovala.

Že zjutraj ob prijavah so bila presenečenja velika, ko so prišli veterani z idrijskega, goriškega pa tja do vipavskega konca. Enkratno, to pa bo za začetek. Presenečenje za nekatere, ki še nikoli v življenju nismo lovili rib, je bila ribiška oprema. Naša sposojena je bila muzejska nasproti profesionalnim 7- do 8-metrskim karbonskim palicam s stolčki in kaj vem s čim še vse. A to ni edino. Sem so prišli poznani ve-

terani, za katere sploh nismo vedeli, da se ukvarjajo z ribolovom. Še večja atrakcija je bil naš predsednik s sposojeno opremo, s katero je mislil prvič v življenju resno loviti ribe. A se je zasmilil veteranom združenja Sever in mu je Ivan Ambrožič posodil eno od profesionalnih dolgih karbonskih palic in s tem rešil čast OZVVS Veteran Nova Gorica. Po predpisnem času se oglasi sirena, konec tekmovanja. Sledi sodnik s tehtnico. Ne boste verjeli, predsednik je ulovil sedem rib (ribic). A kaj, ko se ulov tehta, ne pa šteje. Kljub temu, kakšno veselje! Samo še pavje pero mu je manjkalo. A ko ulov tehtajo ta pravim tekmovalcem, ne moreš verjeti svojim očem. Saj ni mogoče, da je pred mano v vodi plaval toliko rib, pa nisem nobene ujel.

V enem od lokalov sledi razglasitev zmagovalcev, katerim je predsednik Lisjak podelil medalje za posamezen dosežek (v kilogramih) in pokal za ekipno zmago. Tu slišim, da je bilo v konkurenci devet ekip. Ekipni zmagovalec prvega ribiškega tekmovanja na našem koncu je društvo Sever severnoprimorske regije, drugo mesto je osvojilo OZVVS Ajdovščina–Vipava in tretje OZVVS Cerklje–Idrija.

Sodelovanje s posebno enoto specialne taktike iz bataljona vojaške policije SV se pogloblja

V začetku druge polovice junija smo se ponovno srečali s pripadniki posebne enote specialne taktike in tako nadaljevali lansko prvo srečanje, ki ga je organiziralo OZVVS Veteran Nova Gorica s sekcijo Sempeter-Vrtojba. Srečanje je bilo že skozi program usposabljanja enote usklajeno z vodstvom bataljona vojaške policije. Letos smo ponovili lanski scenarij predstavitve enote, le da smo tokrat organizacijo dopoldan zaupali sekciji Solkan-Kromberk-Loke, ki je z Osnovno šolo Solkan pripravila vse potrebno, da je enota ob dogovorjenem prihodu lahko hitro razmestila vso svojo specialno opremo, posebno oborožitev in literaturo, ki predstavlja delo v Slovenski vojski, ter pripravila poligon za praktični prikaz usposobljenosti enote. Učenke in učenci vseh razredov so z učitelji pa tudi s kar velikim številom naključnih mimoidočih z velikim zanimanjem opazovali profesionalno usposobljenost in izurjenost naše vojske. Seveda sta največ pozornosti bila deležna pes, ki je izurjen za iskanje eksploziva, in robot na daljinsko upravljanje, katerega naloga je onesposobljenje podtaknjenih min presenečanja. Dogovorjen čas je prehitro minil in že se je bilo treba pripraviti za premik v Brda na Dobrovo, kajti popoldan so fantje morali tam ves program ponoviti.

jug

AJDOVŠČINA-VIPAVA

Sami moramo poskrbeti, da se dogodki ne pozabijo

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Ajdovščina-Vipava in Društvo veteranov Sever Severne Primorske sta postavili in 26. junija letos slovesno odkrili spominsko znamenje na mostu čez Hubelj v Ajdovščini. Postavljeno je

Odkritje spominskega znamenja na mostu čez Hubelj v Ajdovščini

v spomin na dogodke v osamosvojitveni vojni leta 1991. V času osamosvojitvene vojne je bila že 26. junija 1991 na mostu čez reko Hubelj postavljena cestna barikada, ki je preprečila pohod tankov Jugoslovanske armade (JA) proti mejnim prehodom z Republiko Italijo. Postavili so jo miličniki Postaje milice Ajdovščina, v njej pa so bili tovornjaki in delovni stroji različnih podjetij in zasebnikov. Kako pomembna je bila barikada, govori tudi podatek, da so že 26. junija 1991 zvečer pripadniki JA grozili z napadom in uničenjem barikade, prav tako z letalskimi napadi na podjetja Fructal, Mlinotest in druge, če ne bo odstranjena. Kljub grožnjam so jo miličniki tudi naslednji dan branili, zato so se tanki JA proti italijanski meji napotili mimo Slapa pri Vipavi, Dolenj, Malih Žabelj in Batuj. Na mejna prehoda Rožna Dolina in Vrtojba so tako prišli z enodnevnim zamudo. V naslednjih dneh je varovanje barikade na hubeljskem mostu prevzela enota Teritorialne obrambe.

Foto. J. Člekovič

BELOKRANJSKI VETERANI V VOJAŠNICI NOVO MESTO

Uspešno sodelovanje s SV

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Bela krajina je tudi letos dobilo povabilo Vojašnice Novo mesto, da jo obiščemo za dan odprtih vrat. Letos nismo organizirali skupinskega obiska, kljub temu pa se nas je tam v soboto, 16. maja, zbralo kar nekaj članov. Lepo so nas sprejeli in se potrudili, da nam je bilo prijetno v njihovi sredini. Ogledali smo si prikazano orožje in tehniko ter tudi dinamično predstavitve nekaterih enot. Prikazane so bile tudi možnosti za vojaško šolanje in zaposlitev v Slovenski vojski. Pogostili so nas s tradicionalno vojaško malico. Belokranjski veterani se za vse iskreno zahvaljujemo 32. VTP iz Vojašnice Novo mesto in si želimo dobrega sodelovanja še naprej.

S. Malešič

Udeleženci OZVVS Bela krajina na obisku v vojašnici Novo mesto

Uspel prvi balinarski turnir

OZVVS Veteran Nova Gorica je v oktobru skladno z letnim načrtom uspelo izpeljati prvi balinarski turnir med OZVVS. Na prvi turnir so se odzvali veterani OZVVS Cerčno-Idrija, Ajdovščina-Vipava, Krasa in Brkinov (dve ekipi), Postojna in seveda gostitelj Veteran Nova Gorica (tri ekipe). Tekmovanje je potekalo na pokritem balinišču v Renčah po pravilih Balinarske zveze Slovenije. Da je bilo vse, kot je treba, je poskrbelo športno balinarsko društvo Šampionka Renče s sodnikom Volkom. Za dobro športno vzdušje je poskrbelo logistika, za rezultate pa balinarsko znanje in mogoče malo športne sreče. Pokale in medalje so si priigrali: 1. OZVVS Cerčno-Idrija, 2. OZVVS Postojna, 3. OZVVS Krasa in Brkinov, druga ekipa. V druženju po tekmi so udeleženci zatrjevali, da se vidimo tudi naslednje leto, z upanjem, da nam bo uspelo na drugi turnir privabiti še več OZVVS. To je tudi naš cilj.

DOMŽALE

Delovno letno srečanje veteranov

OZVVS Domžale je stanovska organizacija, ki združuje veterane vojne za Slovenijo na območju UE Domžale (Domžale, Mengeš, Trzin in Lukovica) ne glede na politično ali drugo nazorsko prepričanje. Letos smo se na letnem zboru zbrali v kulturnem domu v Ihanu. Najprej so nas pozdravili mladi pevci Mešanega pevskega zbora Slamnik iz Ihana in nas s pesmijo popeljali od Zdravljice pa vse do planin. S svojo prisotnostjo so nam letni zbor oplemenitili: predsednik ZVVS Janez Pajer, predsednik veteranske organizacije Sever, PO Ljubljana Emerik Peterka in delegacija OZVVS Kočevje. Iz poročila predsednika OZVVS Domžale Janeza Gregoriča je bilo razbrati pestrost dogodkov: »V svojih aktivih imamo opredeljen cilj in namen našega delovanja, to je krepitev domoljubja in pripadnosti narodu ter skrb za svoje člane. Ukvarjamo se izključno z nepridobitno dejavnostjo. Glavni vir prihodkov je članarina, katero plačuje večina članov, poleg tega pa še dotacije občin ZVVS in razne donacije. Pri vseh naših akcijah upoštevamo načelo samoudeležbe. Vse zadolžitve se opravljajo na ljubiteljski ravni, kar terja veliko prostega časa in ne nazadnje materialnega odrekovanja. Naše združenje dobro sodeluje z ostalimi veteranskimi in domoljubnimi organizacijami, še posebno z OZŠC Domžale. Uresničili smo skoraj vse zastavljene naloge (preko štirideset). Bili smo na pohodu spomina in prijateljstva v Vrbi na praznik slovenske kulture, na borčevski proslavi na Oklem, pri našem osrednjem pomniku braniteljem slovenske samostojnosti se zberemo ob državnih praznikih in drugih prilikah. Udeležujemo se praznovanj in slovesnosti, na katere smo povabljeni tudi zunaj naših upravnih meja. Na pohodu na Triglav nikoli ne manjkamo. Redno se udeležujemo športnih tekmovanj in veteranskih športnih iger. Naš sedemnajsti tradicionalni pohod po poteh vojne za Slovenijo je lepo uspel, iz česar sledi, da izkoristimo skoraj vsako priložnost tudi za prijateljsko druženje. Po vseh osnovnih šolah naše upravne enote vsako leto organiziramo predavanja s področja osamosvojitvene vojne in domovinske vzgoje. S tem ima največ dela Jože Kosmač. Predavanja so tudi v občinah Dol pri Ljubljani in Komenda. Da celo z izletom na-

jug

Veterani OZVVS Domžale na letnem zboru v kulturnem domu v Ihanu.

ših članov utrjujemo duh slovenstva, smo dokazali s potepanjem po Furlaniji in Rezijanski dolini. Svojim članom nudimo stalno pomoč v pravni, moralni in tudi denarni obliki.« Slavnostno smo izročili veteranske izkaznice petnajstim našim novim članom. Podelili smo tudi priznanja našim najzaslužnejšim članom. Bronasto priznanje OZVVS Domžale so dobili: Marjan Galien, Brane Hafner, Slavko Pevec, Stanislav Smerkolj in Tone Kosec. Srebrno priznanje OZVVS Domžale: Ladislav Skok, Marjan Kveder in Danilo Kastelic. Zlato priznanje OZVVS Domžale: Janez Kušar in Marko Trampuž. Plakete ZVVS je podelil predsednik zveze Janez Pajer, in sicer bronaste so prejeli: Bine Kladnik, Roman Ropotar, Anton Žnidaršič, srebrni plaketi ZVVS pa Jože Kosmač in Janez Gregorič.

J. Gregorič

Strelsko tekmovanje ob dnevu državnosti

V počastitev dneva državnosti je OZVVS Bela krajina organiziralo že tretje tekmovanje v streljanju z vojaško pištolo. Povabilu sta se odzvali tudi ekipi iz prijateljskih združenj OZVVS Kočevje in OZVVS Dolenjska. Najboljši rezultat je dosegel Albin Balkovec iz OZVVS Bela krajina, drugo mesto je osvojil Mirko Bele iz OZVVS Dolenjska, tretje pa Branko Polimac, član OZVVS Bela krajina. Srečanje ni imelo zgolj tekmovalnega značaja, ampak je bilo to tudi tovariško in družabno srečanje predstavnikov treh veteranskih organizacij. Organizator in udeleženci ocenjujejo, da je bil namen srečanja v celoti dosežen.

S. Malešič

Udeleženci tretjega tekmovanja v streljanju z vojaško pištolo

SPOMINSKE PLOŠČE NA DOLENJSKEM

Da ne bo pozabljeno ...

Odkritje spominske plošče na domačiji Franca Jeniča na Ljubnu

Da še vedno živi spomin na osamosvojitvena leta in dogodke, ki so se v letih 1990/91 zgodili na Dolenjskem, smo dokazali veterani Dolenjske v sodelovanju s Krajevno skupnostjo Birčna vas z odkritjem spominske plošče na domačiji Franca Jeniča na Ljubnu 160. V tej hiši je namreč lastnik skril val orožje tedanje Teritorialne obrambe Republike Slovenije, ne glede na to, da bi dejanje lahko imelo hude posledice zanj in za njegovo družino. Zbrane na slovesnosti je pozdravil predsednik Krajevne skupnosti Birčna vas, z zanimanjem pa so udeleženci poslušali govor Franca Medleta, člana 21. OŠTO, v katerem je obujal spomine na tedanje čase, ki ne bodo in ne smejo biti pozabljeni. Slovesnost so popestrili učenci Osnovne šole Birčna vas. Po končani prireditvi je bilo poskrbljeno za pogostitev in druženje.

Tudi v prihodnje bomo člani OZVVS Dolenjska izvajali obveznosti in dolžnosti do posameznikov, ki so bili pripravljene, ne glede na posledice, dati na razpolago svoje imetje, da bi prispevali k ustanovitvi slovenske države. Spominske plošče bomo postavili na vse objekte, v katerih so bila skladiščena sredstva Teritorialne obrambe Republike Slovenije, vendar postopoma, »DA NE BO POZABLJENO«.

S. F. P.

RADGONSKI VETERANI SO ZBOROVALI

Vedno več članov

Predsednik OZVVS Gornja Radgona Jožef Makovec je na zboru članov v avli Osnovne šole Gornja Radgona v poročilu dejal, da je v združenje včlanjenih vedno več članov, skupaj že 840 (član je lahko tisti, ki je kakorkoli sodeloval v osamosvojitveni vojni leta 1991). Izvedene so bile različne aktivnosti (enodnevni izlet v Trbovlje, sodelovanje na tradicionalnem pohodu ob meji med Gornjo Radgono in Radenci v spomin na konec desetdnevne vojne v Sloveniji, nabava veteranskih uniform za člane predsedstva, ureditev poslovnih prostorov, udeležba vzpona na Triglav, srečanja v Radovljici, Logatcu in Lenartu). Tudi letos bo poleg lanskih aktivnosti še večji poudarek namenjen zbiranju, urejanju in dokumentiranju arhivskega gradiva, sodelovanju na kresovanju na Tratah ob prvomajskih praznikih, na državni proslavi ob dnevu ZVVS, na sejmju Sodobna vojska, na proslavi ob odhodu zadnjega vojaka iz Slovenije. Še večja skrb

bo posvečena socialni pomoči nekaterim članom, pomoči pri pridobitvi statusa vojnega veterana ... Člani združenja si bomo še naprej prizadevali sodelovati z občinami in upam, da bodo tako kot doslej solidarne z ZSČ, Območnim združenjem Sever, Združenjem borcev za vrednote NOB, poleg tega bomo skrbeli za spoštovanje prelomnih zgodovinskih dogodkov - ohranjanje domoljubja.

Sekretarka Silva Kuzma, ki se je po 30 letih dela na Upravi za obrambo Murska Sobota na novo zaposlila na Upravi za zaščito in reševanje Ptuj, je v izčrpnem finančnem poročilu prikazala za preteklo leto pozitivno stanje, ki po bo v letošnjem planu glede na številne zastavljene programe izčrpano.

Na zboru prisotni član predsedstva ZVVS in predsednik PO Pomurje, častnik Marko Milič, je spregovoril o aktualni temi - financiranju, ki je s strani občin zelo slabo. Predsednik pomurskih veteranov, stotnik Valter Baldoš, je pohvalil sodelovanje med združenji in dejal, da smo veterani premalo cenjeni, zato predlaga, da se moramo ceniti sami, potem nas bodo mogoče tudi drugi. Ob desetletnem obstoju je bila OZVVS Gornja Radgona podeljena zahvalna listina.

Milena Marovič, tajnica Združenja borcev za vrednote NOB Slovenije, je pohvalila svoje člane, ki jih je vedno več -

Delovno predsedstvo na zboru veteranov OZVVS Gornja Radgona v avli Osnovne šole Gornja Radgona.

član je lahko vsak, ne glede na starost. Predstavnik sosednjega OZVVS Lenart je ob tem zbrane povabil na tradicionalni pohod po poteh generala Maistra. Predsednik kadrovske komisije pri ZVVS Bojan Erlih je dejal, da se od članarine na nivoju zveze po en evro zbira na posebnem računu, namenjenem skladu za pomoč članom, ki živijo v hudi socialni stiski. Takih članov je precej, a zaradi ponosa ne prosijo za socialno pomoč.

Ravnatelj OŠ Gornja Radgona Dušan Zagorc in član predsedstva, ki je tudi odlično vodil srečanje, je po »razpadu« dosedanjega nadzornega sveta v sestavi Viktor Kovačič, Anita Klemenčič in Martin Biček predlagal nove člane: Ido Pintarič, Milana Erdelo in Vinka Vratuša. Vse tri je zbor soglasno potrdil. Ob tem je dejal, da je umrlo že 28 članov združenja, nanje smo se spomnili z enominutnim molkom.

Besedilo in posnetek: Dani Mauko

GORNJA RADGONA

Želijo si več sodelovanja s šolami

Predsednik OZVVS Gornja Radgona Štefan Žalodec je na letnem zboru članov v poročilu dejal, da je bilo izvedenih veliko nalog (sodelovanje na spominski svečanosti ob obletnici dražgoške bitke, udeležba na državnem prvenstvu častnikov, podčastnikov v smučanju in streljanju na Golteh, sodelovanje na tradicionalnem pohodu ob meji v spomin na konec desetdnevne vojne v Sloveniji, udeležba na poho-

Sekretar Zveze slovenskih častnikov stotnik Janko Ljubič ob prikazu filma Pehotni bataljon

du po bojiščih soške fronte, sodelovanje na sejmu vojaške opreme v Gornji Radgoni ...).

Na zboru prisotni sekretar Zveze slovenskih častnikov stotnik Janko Ljubič nas je ob prikazu filma Pehotni bataljon izčrpno seznanil o delovanju, poslanstvu, formaciji, oborožitvi, obrambi, ofenzivnem delovanju pripadnikov bataljona in dejal, da je v zvezi 62 območnih organizacij s 16.500 člani. Podal je poročilo o predavanju ministrice za obrambo Ljubice Jelušič, ki je v navzočnosti načelnika Generalštaba SV Albina Gutmana in njegovega namestnika generalmajorja mag. Alojza Šteinerja (lahko ste ponosni, saj izhaja iz vaših krajev) v Novem mestu govorila o sodelovanju Slovenije v mednarodnih operacijah in o statusu vojnih veteranov. Člani združenja si bomo še naprej prizadevali sodelovati z občinami, Združenjem vojnih veteranov, Območnim združenjem Sever, združenjem borcev NOB in skrbeli za spoštovanje prelomnih zgodovinskih dogodkov - ohranjanje domoljubja.

Major Anton Kosi iz Ljutomera je izpostavil pomembno temo - v urniku osnovnih šol ni nikoli prostora za seznanitev o vojni v Sloveniji. Ravnatelj OŠ Gornja Radgona Dušan Zagorc mu je odgovoril, da v 7. in 8. razredu učence poučujejo o zgodovinski etiki, sodelovanju pri vstopu v EU ... Jože Makovec, predsednik OZVVS Gornja Radgona, pa je povedal, da so v obeh združenjih v glavnem eni in isti ljudje, vojnih veteranov je na območju bivše radgonske občine nekaj čez 840, zborov pa se jih udeleži zelo malo.

D. Mauko

VESELE VETERANSKE IGRE V GROSUPLJEM

V deželi desetega brata skoraj 300 veteranov in njihovih svojcev

Na športnem letališču v Šentvidu pri Stični smo se zbrali veterani vojne za Slovenijo PO Ljubljana okolica na 2. družinskem pikniku, ki smo ga poimenovali VESELE VETERANSKE IGRE V DEŽELI DESETEGA BRATA.

Srečanje je organiziralo Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje, udeležila pa se ga je večina območnih združenj Ljubljana okolica (Moravče, Domžale, Kočevje, Vrhnika-Borovnica, Ribnica, Litija in Logatec). Prav tako so se srečanja udeležili člani veteranske organizacije Sever. Skupaj je bilo na prireditvi kar 290 veteranov in njihovih svojcev. Posebno smo bili veseli, ker sta se srečanja udeležila tudi predsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo Janez Pajer in predsednik PO VVS Ljubljana okolica Darko

Čop. Povabili smo tudi župana občine Ivančna Gorica Jerneja Lampreta, ki se je prav tako z veseljem odzval vabilu. Program družinskega piknika je bil zelo pester. Organizirali smo pohod k Lavričevi koči na Gradišče nad Stično, ki ga je vodil Stane Žvegla, član predsedstva OZVVS Grosuplje. Za tiste, ki se pohoda niso udeležili, pa smo organizirali razne zabavne športne aktivnosti na letališču. Pred začetkom pohoda sta udeležence pozdravila Darko Čop, predsednik PO VVS Ljubljana okolica, in Boris Peterka, organizator srečanja in predsednik OZVVS Grosuplje.

Športne aktivnosti so potekale v naslednjih panogah: »metanje bombe« - zbijanje lončkov, sestavljenih v piramido, tekovanje v »pikadu« - streljanje v kolo sreče ter streljanje z zračno puško ekipno in posamezno. Prijetnega pohoda k Lavričevi koči se je udeležilo 240 udeležencev srečanja. Pot je najprej vodila skozi prelepi dolenski kraj Šentvid pri Stični, nato pa po gozdni poti na vrh Gradišča. Tam je prijetno utrjene pohodnike čakala dobrodošlica – pogostitev z domačo medicino. Za kulturno vzdušje so poskrbeli člani Stiškega kvarteta, ki so nam zapeli nekaj pesmi. Ogledali smo si okolico, se malo pogovorili in odpočili, nato pa se odpravili nazaj na letališče Šentvid pri Stični, kjer nas je čakal okusen golaž.

Udeleženci 2. družinskega piknika – »Vesele veteranske igre v deželi desetega brata«

V popoldanskem programu sta prisotne pozdravila župan občine Ivančna Gorica Jernej Lampret in predsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo Janez Pajer, ki je tudi podelil plakete ZVVS. Srebrne plakete ZVVS so dobili: Peter Levstek, predsednik OZVVS Ribnica, Vitomir Cerar, predsednik OZVVS Moravče, Boris Peterka, predsednik OZVVS Grosuplje, in Anton Vovko, predsednik OZVVS Kočevje. Zlate plakete ZVVS sta dobila Anton Jesenko, predsednik OZVVS Vrhnika-Borovnica, in Janez Kušar, podpredsednik PO Ljubljana okolica. Praporščak POVVS Ljubljana okolica Jože Šušteršič je prejel znak praporščaka.

Za prijetno vzdušje med programom so poskrbeli dalmatinski bend Vinka Coca, pevec Sašo Balant in pevka Tina Gačnik – Tijana. Ko je Tijana zapela pesem Oj, Triglav, moj dom, so z njo peli vsi zbrani pod šotorom, da je odmevalo po šentviškem letališču.

Nagrade na športnem področju je podelil Davorin Tomažin, član predsedstva OZVVS Grosuplje in referent za šport v OZVVS Grosuplje. Nagrade so dobili naslednji tekmovalci: v »metu bombe« je prvo mesto dosegel Jože Kos iz OZVVS Litija, drugo mesto Franc Kordiš iz OZVVS Kočevje in tretje mesto Robert Jerlah iz OZVVS Grosuplje; v »pikadu« je imel največ sreče Peter Willewaldt iz OZVVS Ribnica, drugo mesto je dosegel Darko Kavšek iz OZVVS Grosuplje in tretji je bil Tone Jesenko iz OZVVS Vrhnika-Borovnica. V streljanju z zračno puško ekipno je prvo mesto osvojila ekipa

OZVVS Moravče, drugo mesto ekipa OZVVS Grosuplje 2 in tretje mesto ekipa OZVVS Kočevje 2. Med posamezniki v streljanju z zračno puško je bil najboljši Bogdan Žnidaršič iz OZVVS Kočevje, drugo mesto je dosegel Robert Jerlah iz OZVVS Grosuplje in tretje mesto Andrej Škrajnar iz OZVVS Grosuplje. Ekipa so dobile pokale, posamezniki v streljanju z zračno puško pa medalje. Za nemoten potek streljanja in varnost so poskrbeli člani Strelske družine Grosuplje, za kar se jim lepo zahvaljujemo. Vsi udeleženci pa smo prejeli spominske značke ZVVS.

Prireditve je lepo uspela in jo bomo nadaljevali tudi v bodoče.

OZVVS Grosuplje

Spomin na 2. julij 1991

Zaposleni na RTV-oddajnikih Krvavec in Domžale s predstavnikom enote takratne Teritorialne obrambe, razporejene na RTV-oddajniku Domžale.

Vsako leto se zberejo leta 1991 zaposleni na RTV-oddajnikih Krvavec in Domžale. Tokrat so se zbrali na Krvavcu in s predstavnikom enote takratne Teritorialne obrambe, razporejene na RTV-oddajniku Domžale, obudili še vedno svež spomin na 2. julij 1991. Dan, ki ga ni mogoče izbrisati iz spomina, dan letalskega napada s strani JLA, nekdanje naše armade. Raketiranje obeh RTV-oddajnikov je kljub veliki materialni škodi na objektih minilo brez človeških žrtev, a vendar je to SPOMIN in OPOMIN na neumnost človeštva, ki si z zaslepljenostjo posameznih vodij narodov ustvari toliko gorja.

J. G.

Družinski veteranski piknik OZVVS Kočevje

Po enoletnem premoru so kočevski veterani konec letošnjega maja ponovno pripravili družinski piknik. Pri brunarici ob smučišču v Dolgi vasi se je zbralo preko osemdeset nekdanjih sobojnikov in njihovih družinskih članov, ki pa tokrat za spremembo niso prišli toliko zaradi obujanja spominov na skupno preteklost, temveč predvsem zaradi druženja in sproščenega klepeta v prijetnem vzdušju.

Prizadevna skupina organizatorjev, ki so že od jutranjih ur delali na prizorišču srečanja, je kljub napornemu delu doživela vsaj to zadoščenje, da njihovega truda ni pokvaril dež, ki je ponekod drugje po Sloveniji ves dan zalival zemljo. V Kočevju je vreme »uvidavno« počakalo do prvega mraka, pa še takrat je s kratko ploho le opozorilo nase.

Prava »štimunga«, dobra hrana ..., na pikniku je bilo lepo.

Ekipa pod vodstvom Tomaža Tropeta je gotovo opravila zgledno delo, o čemer je pričalo tudi zadovoljstvo udeležencev piknika in gostov iz Bele krajine. Zato se velja na tem mestu še enkrat zahvaliti vsem, ki so si, kljub vsakdanjim skrbem in tudi zanje neprijaznim kriznim časom, odtrgali čas za delo ali kot donatorji pomagali pri izvedbi srečanja: Tomažu Tropetu, Sandiju Poloviču, Milanu Šterku, Matildi Čop, Mojci in Bogdanu Žnidaršiču, Alojzu in Blažu Goršetu, harmonikarju Klemnu Nagliču, Antonu Janežiču, Študentskemu servisu Maribor, Prostovoljnemu gasilskemu društvu Kočevje, Okrepčevalnici Brunarica oziroma Alešu Bizjaku ter na koncu, a ne nazadnje, Slovenski vojski za promocijsko-darilni material in Enoti za specialno delovanje za izposajo, prevoz in postavitve šotorov.

Mihael Petrovič ml.
Fotografija: Blaž Gorše

Drugi veteranski pohod Metlika – Krašnji vrh

OZVVS Bela krajina je organizirala drugi veteranski pohod iz Metlike na Krašnji vrh, kjer imajo metliški planinci svojo postojanko. Aktivnost je izvedena skladno z usmeritvijo, da združenje v vsaki belokranjski občini pripravi vsaj en tradicionalen dogodek. Na približno triurno pot smo se odpravili v soboto 9. maja. Pohod je potekal v lepem vremenu, med potjo pa smo se tudi nekajkrat ustavili, da smo si ogledali zanimive točke. Prekrasen je bil pogled z razglednega stolpa na Krašnjem vrhu. Po počitku in okrepčilu smo se spustili do vasi Radovica in se z avtobusom odpeljali proti domu. Pohod bomo tudi v bodoče tradicionalno organizirali vsako leto na prvo soboto po prvomajskih praznikih. Veterani OZVVS Bela krajina se Planinskemu društvu Metlika iskreno zahvaljujemo za pomoč in izkazano gostoljubje.

Slavko Malešič

Udeleženci OZVVS Bela krajina na drugem veteranskem pohodu iz Metlike na Krašnji vrh

JAVOROVICA

Spomin na dogodke pred 65 leti

Veterani Dolenjske smo se odzvali povabilu župana občine Šentjernej in se na Javorovici udeležili praznovanja 1. maja in ob tem obudili spomin na dogodke izpred 65 let, kot je dejala slavnostna govornica, ministrica za notranje zadeve Katarina Kresal: »Zgodovina hrani spomin na strašen pobjo, ki se je pred 65 leti pripetil tu na Javorovici. Viri poročajo, da so 16. marca 1944. vojaki nemške vojske z dvema domo-

Veterani Dolenjske na Javorovici ob praznovanju 1. maja

branskima četama silovito napadli borce 4. bataljona Cankarjeve brigade. Večino borcev so ubili, ranjene pa so zverinsko pobili, masakrirali in pokradli domobranci. Le redkim se je uspelo rešiti in ti preživeli so o tem dogodku poročali. Prenesli pa so tudi sporočilo naslednjim generacijam.«

S. F. P.

Vito Berginc razstavljal v Likovnem salonu Kočevje

Tolminski veteran Vito Berginc se je obiskovalcem kočevskega Likovnega salona po lanski uspešni razstavi o Simonu Gregorčiču letos predstavil še v drugo. Tokrat s pričevanji o osamosvajanju Slovenije.

OZVVS Kočevje ob pomoči Občine Kočevje že vrsto let vsako pomlad organizira razstavo z zgodovinsko tematiko. Po večletnem uspešnem sodelovanju z Vojaškim muzejem Slovenske vojske so lani v mestu ob Rinži prvič razstavili eno od Bergincovih zbirk. Veliko zanimanje, ki ga je bila deležna, je bilo povod za ponovno vabilo v tem letu in Vito Berginc znova ni razočaral.

Vito Berginc s kočevskimi veterani pripravlja razstavo.

Izvrstna postavitev, ki je ob prikazu razglednic, dopisnic in znamk iz obdobja nastajanja države obiskovalce v preteklost popeljala tudi skozi karikature, časopisne fotografije in drug dokumentarni material, je še en dokaz širokega tematskega razpona Berginčevega domoznanskega in zgodovinsko-zbirateljskega dela. Dejstvo, da so panoji tudi brez obsežnih razlag nazorno izpovedovali zgodbo težavne poti slovenske države do priznanja, pa priča, da je tudi s skromnimi sredstvi, ki so na razpolago ljubiteljskemu zgodovinarju, mogoče pripraviti prikaz, kakršnega se po vsebini in načinu prezentacije ne bi sramovali niti v poklicnih muzejskih ustanovah.

K Berginčevi razstavi, ki je v Likovni salon znova privabila številne ljudi, so svoj lonček pristavili tudi člani OZVVS Kočevje in predstavili nekaj dokumentov iz obdobja obrambnih priprav in časa neposrednih oboroženih spopadov. Med njimi so bili še posebno zanimivi članki iz nemškega časopisa *Stimberger Zeitung*, ki je javnost iz tedaj prijateljske, danes pa pobratene občine Oer-Erkenschwick v zapisih o Kočevju obveščal o agresiji na Slovenijo, marsikdo pa je imel prvič priložnost ogledati si tudi celotno besedilo izjemno odmevnega protesta Skupščine občine Kočevje ob razoroževanju TO leta 1990.

Besedilo in fotografija: Mihael Petrovič ml.

KOGA MOTIJO BRANITELJI DOMOVINE?

Imena ulic v Kočevju ostajajo

Pred časom je Veteran že poročal o poskusu preimenovanja Ulice veteranov osamosvojitve, Ulice slovenskih teritorialcev in Ulice brigade MORiS v Kočevju, ki so imena s konsenzualnim sklepom občinske skupščine dobile ob 15. obletnici samostojne Slovenije.

Potem ko je občinski svet na podlagi očitkov o nezakonitosti imenovanj in zahteve za preimenovanje, ki jo je nanj naslovila neformalna iniciativa stanovalcev ulic, formiral novo komisijo in ko se je izkazalo, da so trditve predstavnikov iniciative neutemeljene oziroma neresnične, so slednji od zahteve (vsaj začasno) odstopili. Pri tem žal ni šlo brez osebnih diskvalifikacij članov veteranskih združenj in napadov na občinske organe, kar zgovorno priča o povsem svojstveni kulturi pobudnikov preimenovanja.

Razveseljivo je, da so veteranske in domoljubne organizacije v zavračanju zahteve pokazale zavirljivo mero enotnosti. Da bi s preimenovanjem ulic ne le ponižali veterane, temveč pred širšo slovensko javnostjo osramotili tudi ime občine, ki je s svojimi prebivalci pri osamosvajanju odigrala eno najvidnejših vlog, so pristojne organe pisno opozorili domače veteransko združenje in ZVVS pa tudi Društvo MORiS in Zveza MORiS, svoje nestrinjanje s sramotno pobudo pa je županu izrazil tudi predsednik kočevske Zveze borcev za vrednote NOB. Veterani OZVVS Kočevje ter predstavniki Društva in Zveze MORiS so se kot zainteresirani opazovalci prav tako udeležili obeh sej komisije za poimenovanje.

Kljub temu da imena ostajajo, pa celotna zgodba vendarle ni brez grenkega priokusa. Vprašati se je namreč treba, zakaj branitelji domovine nekatere tako motimo, da nikakor ne želijo prebivati v ulicah, ki bi v imenih ohranjale spomin na slovenski boj za svobodo pred slabima dvema desetletjema. Pravi odgovor je seveda znan le njim samim.

Besedilo: Mihael Petrovič ml.

GRAŠKA GORA 2009

Duh uporniških generacij še vedno živi

Osmič zapored smo se člani Društva za ohranjanje spomina na pohod XIV. divizije Laško odpravili na srečanje planincev, borcev NOB, veteranov ZVVS in združenja Sever, ZSČ in nas, pohodnikov na Graško goro – goro jurišev.

Udeležba na svečanostih, ki poudarjajo krepitev slovenske zavesti in biti, kjer se s ponosom lahko ozreš nazaj in preteklost povežeš s sedanostjo, je za člane našega društva pomemben dogodek, zlasti če gre za obuditev spominov na težke trenutke v polpreteklosti, ko se je na Štajerskem rojevala legenda moči, upornosti, neuklonljivosti in poguma, strahotnih žrtev in tovarištva – legenda XIV. Slovenske narodnoosvobodilne udarne divizije in njenega prihoda na Štajersko. Nima smisla, kot »generali po bitki« (kar mnogi danes skušajo biti), ocenjevati okoliščin in odločitev, sprejetih med epopejo borcev; bile so vpete v čas vojne in v popolnoma drugačnem svetu, kot ga doživljamo danes; smisel ima ohranjati zavest duha, pokončnosti in voljo premagovati še tako nemogoče ovire, če pot k boljšemu vodi preko njih. Tega je danes, predvsem pri mlajših generacijah, premalo, kot da ni potrebno; bo že kako ali bo kdo drug namesto ...

Veseli pa nas, da na Graški gori le srečujemo vsako leto več mlajših, ki jim ni vseeno, ne za to, kar se je zgodilo, in ne za to, kar živimo.

Člani Društva za ohranjanje spomina na pohod XIV. divizije Laško in člani OZVVS Laško

Prijetna pot udeležence srečanja vodi na slovesnost iz Pake pri Velenju navkreber, s krajšim postankom v Škalskih Cirkovcah, kjer nam še živeči udeleženec dogajanj med drugo svetovno vojno in borec obudi spomin na takratne težke trenutke, na prireditev in srečanje, popestrjeno z vsečnim kulturnim programom in glasbo. Druženje in spoznavanje novih prijateljev se v zgodnjih popoldanskih urah prevesi v spoznanje, da smo Slovenci narod, ki ima v sebi nekaj posebnega, ki ve, kaj hoče in želi, in ki zna želeno in sanjano tudi uresničiti. Pol stoletja je moralo preteči, da smo dogradili in pridobili željeno – svobodno, neodvisno državo Slovenijo. Uporni duh generacij pred nami je v osamosvojitveni vojni ponovno zaživel v braniteljih domovine, ki smo enotnejši kot kadarkoli vedeli, kaj nam je storiti in kaj ubraniti. Zato se nam zdi pomembno, da se zavedamo vsega, kar je slovenski življelj moral prestati za naše današnje mirno bivanje, ne glede na obdobje trpljenja in žrtev, in da to prenašamo na mlajše generacije.

Tudi zato smo opravili del poti, kjer se je leta 1944 dogajala epopeja XIV. divizije, ob pomnikih smo za trenutek postali in izkazali spoštovanje za trpljenje in življenje, ki so bila dana na oltar domovine. Naj se nikoli ne ponovi!

K. Zemljč
foto Viljem Hladin

OLEŠČE NAD LAŠKIM

Tovariško srečanje pri Karliju Vodišku

Srečanje v Oleščah (z leve): Slavko Ožek, predsednik občinskega veteranskega združenja Laško, veteran Stefan Galuf iz Šmarja pri Jelšah, Janez Pajer in Konrad Zemljč, predsednik Društva za ohranjanje spomina na pohod XIV. divizije Laško

Letošnjega tradicionalnega regijskega veteranskega srečanja, ki je bilo 27. junija pri Vrunčevem lovskem domu na Svetini nad Štorami, se je kot slavnostni govornik udeležil tudi predsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo Janez Pajer. Nato pa se je odzval povabilu Karlija Vodiška, praporščaka občinskega odbora ZVVS Laško, in se udeležil tradicionalnega tovariškega srečanja na njegovi domačiji v Oleščah nad Laškim.

Sproščenega druženja se po tradiciji udeležujejo pohodniki, člani Planinskega društva Laško, ki se na prireditev iz Laškega na Svetino vsako leto odpravijo peš, veterani, člani občinske borčevske organizacije, člani Društva za ohranjanje spomina na pohod XIV. divizije Laško, člani društva Sever in mnogi krajanj.

Janez Pajer je bil navdušen nad kraji na meji s Kozjanskim, ki jih doslej ni poznal, posebej je bil presenečen nad urejenostjo tamkajšnjih strmih kmetij, ki jih domačini še obdelujejo in skrbijo za urejeno pokrajino. Kot je dejal, bi bilo treba politike enkrat na leto povabiti na slovensko podeželje, med preproste ljudi, da bi začutili, kaj tem ljudem pomeni domača zemlja in kaj jim pomeni svoboda, ki so jo bili pripravljeni leta 1991 ponovno braniti. Menil je, da politiki žal pogosto pozabljajo, kako je slovenski narod leta 1991 strnil vrste, da imamo danes svojo državo. Po njegovem pa je pomen domoljubnih društev, kamor poleg veteranov vojne za Slovenijo sodijo tudi člani borčevske organizacije in združenja Sever, prav prizadevanje za ohranjanje spomina na prelomne dogodke in spodbujanje domoljubja. Zato te organizacije ne bodo dovolile politiki, da bi državljanje delila glede na njihova politična prepričanja, na vaše in naše.

J. Hribar

Letni zbor kočevskih veteranov

Znova ambiciozni programski načrti

Obdobje pred začetkom pomladi je že tradicionalno čas, ko kočevski veterani na letnem zboru opravijo pregled minulega dela in zastavijo cilje za novo leto. Tako so se tudi letos zadnji petek in marcu zbrali v avli Osnovne šole zbora odposlancev v Kočevju.

Tako kot že nekaj let zapovrstjo so dogajanje udeležencem zbora in gostom iz prijateljskih območnih združenj Ribnica, Bela krajina, Grosuplje, Domžale, Velike Lašče ter Združenja Sever in Združenja borcev za vrednote NOB Kočevje, ki se jim je nekoliko kasneje pridružil še župan Janko Veber, s kulturnim programom popestrili glasbeni in besedni poustvarjalci; tokrat so to bili pevci MPZ Svoboda iz Kočevja, saksofonist Tadej Šepc in recitatorka Lavra Poplašen. Žal pa njihovega nastopa niso imeli priložnost spremljati predstavniki ZVVS, ki jih zaradi obveznosti na zbor ni bilo, kar se je v preteklosti pripetilo že večkrat, zato je prvi in dolgoletni sekretar OZVVS Kočevje Alojz Čampa izrazil pripombo, da bi krovna organizacija v prihodnje vendarle morala poskrbeti za zastopanost na zasedanju najvišjega organa združenja.

Razprava je minila predvsem v znamenju pobud. Zbor je izglasoval predlog Alojza Čampe, naj se predsedniku in sekretarju združenja izreče zahvala za delo in podeli simbolična nagrada, odločitev, ali bo vodstvo delo še naprej opravljalo brezplačno, pa je predlagatelj do naslednjega zbora v presojo prepustil predsedstvu organizacije. Kočevsko veteransko združenje je s soglasnim sklepom dobilo tudi svojega prvega častnega člana, Mihaela Petroviča starejšega, ki je bil nad do tedaj skrbno prikrivanim predlogom vidno presečen in je, kot je poudaril v zahvali, za spremembo enkrat skorajda ostal brez besed.

Letno srečanje veteranov je seveda tudi priložnost za svečano podelitev priznanj najbolj prizadevnim članom in članicam. Tako sta letos za dolgoletno požrtvovalno delo, brez katerega bi si težko zamislili uspešno izvedbo številnih aktivnosti, bronasto plaketo ZVVS prejeli Mojca Žnidaršič in Matilda Čop, priznanji pa sta dobila tudi predsednik in častni predsednik OZVVS Kočevje Anton Vovko in Darko Čop, ki so ju grosupeljski veterani odlikovali za prispevek k razvoju medsebojnih prijateljskih odnosov.

Zastavljeni načrti za leto 2009 so – tako kot vedno – v združenju s skorajda sedemsto člani tudi tokrat ambiciozni. Poleg že ustaljenih dejavnosti bo OZVVS, po enoletnem premoru, v življenje ponovno obudilo družinski veteranski piknik, ki je v začetku doživljal izjemen odziv, v zadnjih dveh sezonah pa je bil, morda tudi zaradi nekoliko neposrečeno izbranega datuma, slabo obiskan. Med večje izzive pa bosta gotovo sodili tudi organizacija tradicionalnega pohoda na Goteniški Snežnik, ki je letos prvič vključen v seznam prireditev ZVVS, tako da bo udeležba verjetno presegla rekordno lansko, in kajpada priprava na prihodnji zbor veteranov, ki bo za kočevske veterane po štirih letih znova volilen.

Mihael Petrovič ml.

EKSKURZIJA IN DRUŽENJE

Iz Litije na slovensko obalo

Člani Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Litija-Šmartno so v okviru dneva odprtih vrat Slovenske vojske 16. maja organizirali ekskurzijo.

Načrtovane aktivnosti, ki so bile povezane tudi z družabnim srečanjem, so med člani zbudile izredno zanimanje, saj se jih je za to druženje odločilo večje število kot v preteklem letu.

Odpotovali smo z dvema avtobusoma, ki nam ju je zagotovila Slovenska vojska, skupaj 104 udeleženci.

Naše potovanje je bilo usmerjeno proti morju, saj smo se z vodstvom mornariškega diviziona v Ankaranu dogovorili, da obiščemo to vojašnico in se seznanimo z organizira no-

Predstavniki za stike z javnostjo mornariškega diviziona smo se zahvalili za izkazano gostoljubje.

stjo mornariškega diviziona kot tudi z njegovo opremo in nalogami. Bili smo zelo lepo sprejeti. Predstavitev opreme ter njenih lastnosti in uporabnosti je bila profesionalna. Imeli smo tudi možnost, da se popeljemo z nekaterimi prevoznimi sredstvi. Posebno pozornost pa smo poleg patroljne ladje Ankaran namenili helikopterju. Res, bilo je kaj videti.

Po daljšem obisku mornariškega diviziona Slovenske vojske smo naše druženje nadaljevali z ogledom vinske kleti Vina Koper, največje prazarne v Sloveniji Emonec in pivovarne v industrijski coni Koper.

Ekskurzijo smo zaključili z družabnim srečanjem. Med udeleženci je prevladovalo enotno mnenje, da so taka in podobna druženja potrebna in koristna za pripadnost članov združenju in hkrati poglobljajo pripadnost veteranske organizacije Slovenski vojski.

K. Lemut

Občni zbor veteranov vojne za Slovenijo

Udeleženci občnega zbora OZVVS Spodnje Savinjske doline.

snja leta. Organiziran je bil kot razširjena seja predsedstva OZVVS, na katero so bili poleg članov predsedstva povabljeni predstavniki posameznih komisij, predstavniki občin SSD, predstavniki obeh veteranskih organizacij NOB in Sever, ki delujeta na območju Spodnje Savinjske doline, predstavniki UE Žalec, ki skrbita za veteransko problematiko, in še nekateri drugi gosti.

Zbranim veteranom in gostom je obširno poročilo o delu organizacije podal predsednik OO ZVVS Spodnje Savinjske doline Adi Vidmajer, ki je bil v tistem času 1990/91 tudi poveljnik 81. območnega štaba Teritorialne obrambe in mož, ki se ni pokoril ukazu o predaji orožja JLA.

V minulem letu se je članstvo v OZVVS povečalo za lepo število novih članov, kar pa je še vedno precej manj, kot bi si želeli. Trenutno je včlanjenih preko 600 članov, kar predstavlja le tretjino vseh upravičencev, ki v skladu s statutom lahko postanejo člani te veteranske organizacije.

OZVVS že nekaj let dobro sodeluje z ostalima dvema ve-

teranskima organizacijama. Zadnja leta je to sodelovanje z Območnim združenjem NOB Spodnje Savinjske doline in veteranskim društvom Sever Spodnje Savinjske doline še poglobljeno. Rezultat tega sodelovanja so skupna srečanja vseh treh veteranskih organizacij, ki so se lani srečale v občini Braslovče. Zgled dobrega sodelovanja je tudi sodelovanje s Slovensko vojsko, ki ob vsakoletnem srečanju veteranskih organizacij Spodnje Savinjske doline zagotovi obilno logistično pomoč. Skupaj s policijo in vojsko na teh srečanjih pripravijo tudi zanimiv tehnični zbor s predstavitvijo najnovejše oborožitve in vojaške tehnike.

Tudi sicer ne manjka medsebojnih srečanj na raznih zbiorih, proslavah in ob drugih dogodkih. Med zelo množičnimi velja izpostaviti proslavo na Čreti, kjer je med drugo svetovno vojno divjala zmagovita frontalna bitka med partizani in mnogo močnejšimi agresorskimi silami. Zelo prijetno in doživeto je tudi vsakoletno srečanje družin, ki so skrivale orožje TO na svojih domovih.

V minulem letu je bilo pestro tudi na športnem področju, svoje delo na tem področju so kronali z nekaj prvimi mesti in drugimi dobrimi uvrstitvami. Organiziran je bil zanimiv izlet na Kočevsko. K aktivnostim je svoje dodala še komisija za zgodovinsko dejavnost, ki si predvsem prizadeva zbrati čim več slikovne in druge dokumentacije iz časa slovenskega osamosvajanja. Dokaj uspešno so svoje delo in aktivnosti beležili tudi v sredstvih javnega obveščanja in svoji reviji Veteran.

Program dela za letošnje leto je v veliki meri podoben lanskemu. Doslej so izpeljali že vrsto aktivnosti, v naslednjih mesecih pa jih tudi ne manjka.

Vsekakor se bodo udeleževali raznih športnih iger, sodelovali na organiziranih proslavah, posvečenih dogodkom v NOB, se povezovali z enotami in poveljstvi Slovenske vojske, organizirali slovesnosti ob podeljevanju članskih izkaznic, srečanje družin in druge aktivnosti.

D. Naraglav

PABERKI IZ SPODNJE SAVINJSKE DOLINE

Sprejem novih članov ZVVS

Območno združenje Zveze veteranov vojne za Slovenijo Spodnje Savinjske doline je pripravilo še enega od slovesnih sprejemov novih članov v spodnjesavinjsko veteransko organizacijo, ki ima sedaj že preko 650 članov. Tokratni sprejem je bil v preboldskem hotelu, članske izkaznice pa je dobilo 29 udeležencev vojne za Slovenijo, ki imajo priznan status vojnega veterana. Upravičencev do tega statusa je na območju Spodnje Savinjske doline okrog 2000, kar

Slovesni sprejem novih članov v spodnjesavinjsko veteransko organizacijo.

pomeni, da se bodo takšni sprejemi nadaljevali tudi v prihodnje, organizacija pa se bo številčno še krepila.

Na slovesnosti je novim članom veteranskega združenja spregovoril predsednik Adi Vidmajer. Zaželel jim je prijetno počutje in uspešno delo v organizaciji. Seznanil jih je z delom njihove organizacije, aktivnostmi, ki jih izvajajo, in pravicami, ki jih kot veterani imajo po 50. letu starosti. Govoril je tudi o času, ko se je začela pot slovenske samostojnosti, in o njihovem prispevku pri tem. Posebej je poudaril čas neoddaje orožja JLA in njegovega skladiščenja na tajnih lokacijah ter čas vojne. Vsem prisotnim se je zahvalil za njihov prispevek v osamosvojitveni vojni. Izrazil pa je tudi obžalovanje, da mnogi ne znajo ali nočejo verodostojno razumeti tistega časa, ki je bil ključen za današnjo samostojnost in neodvisnost Slovenije. V nadaljevanju sta nove člane nagovorila še podpredsednik združenja Milan Vogrinc in predsednik komisije za šport Jože Hlade.

Ob zaključku uradnega dela srečanja sta Adi Vidmajer in Milan Vogrinc novim članom podelila članske izkaznice. Posebno priznanje - odlikovanje pa je dobil Matjaž Lesjak, ki je v nadaljevanju imel zanimivo predstavitev svojega dela v Slovenski vojski in o svoji udeležbi na raznih mirovnih misijah po svetu.

D. Naraglav

ZA NEGOVANJE SPOMINA NA OSAMOSVOJITEV

Novo veteransko društvo Medvednjak '91

Na kmetiji Tratnik v Pongracu nad Libojami, kjer so v bližini znamenite evropsko znane plezalne stene Kotečnika, je v začetku leta potekala ustanovna skupščina Društva vojnih veteranov Slovenije Medvednjak '91. Pobuda o ustanovitvi tega društva je prišla od Toneta Krkoviča in vodilnih mož sekcije Manevrske strukture narodne zaščite pri Zvezi veteranov vojne za Slovenijo.

Ustanovne skupščine se je udeležilo preko trideset ustanovnih članov, med njimi tudi evropski poslanec in prvi predsednik slovenske vlade Lojze Peterle, maratonski plavalec Martin Strel, poveljnik 1. specialne brigade MORiS Anton Krkovič, gledališki igralec Robert Končan in trije naborniki prve generacije Slovenske vojske: Zdravko Grilc, Franc Breznik in Aleksander Pinter.

Na ustanovni skupščini Društva vojnih veteranov Medvednjak '91 je bil za predsednika društva za petletno mandatno obdobje izvoljen Franc Breznik iz Lenarta v Slovenskih goricah. Po izvolitvi je povedal, da je namen društva vzdrževati vrednote iz let 1990 in 1991. Dodal je še, da pričakuje, da bo v naslednjih dneh članstvo skokovito naraščalo, saj je pripadnikov prve generacije Slovenske vojske, ki se je usposabljala v Pekrah pri Mariboru in na Igu pri Ljubljani, bilo skupaj 300. Od tega jih je 120 bilo v Pekrah in 180 na Igu. Vsi pa so svoj ognjeni krst doživeli v vojni za samostojno in demokratično Slovenijo pod okriljem 3. bataljona specialne brigade MORiS v bazi Medvednjak pri Kočevski Reki. Breznik je ob tem še povedal, da se bo društvo vključilo v Zvezo društev in klubov MORiS, ki že šteje 12 društev in klubov s približno 1200 člani.

Nekdanji poveljnik brigade MORiS in pobudnik za ustanovitev društva Anton Krkovič pa je ob tej priložnosti dejal, da so z ustanovitvijo društva prvi generaciji SV omogočili, da uresničuje svoje poslanstvo. Po njegovi oceni imajo pripadniki prve generacije SV enkratno in nadvse pomembno vlogo. Bili so prvi, ki so vojaški rok služili v samostojni Sloveniji, a žal se vrednot iz

teh časov danes premalo zavedamo. Krkovič je tudi menil, da se z društvom vzpostavlja povezava med »varovanci« in »varuhi«. Med osamosvojitveno vojno v Sloveniji namreč niso pred puškine cevi izpostavljali nabornikov. »Pred cevi smo se postavili odrasli ljudje, naše nabornike pa smo zavarovali. Nabornike z Iga in iz Peker pri Mariboru smo premestili v bazno območje Kočevske Reke Medvednjak, kjer so doživeli ognjeni krst. To območje je bilo namreč napadeno z letali Jugoslovanske ljudske armade, odvrženih je bilo prek 500 bomb, s topništvom pa je bila napadena tudi vojašnica v Ribnici,« je poudaril Krkovič in dodal, da so se vsi naborniki vrnili domov živi in zdravi. »Vsekakor pa bi vrednote iz osamosvojitvenih let morali jemati drugače, kot jih jemljemo danes. Tudi zato je namen društva poudarjati osamosvojitve kot temeljno vrednoto samostojne in demokratične Slovenije, krepitev slovenskega ponosa in samozavesti, kar nam manjka, ter ponuditi ljudem možnost, da to povezanost, ki se je ustvarila med osamosvojitvenim časom, nadaljujejo,« je še dejal Krkovič.

Na skupščini so vsi z zanimanjem prisluhnili Lojzetu Peterletu, ki je po pozdravnem nagovoru povedal, da tisti, ki so ostali v Kočevski Reki in dobrega pol leta kasneje sodelovali v osamosvojitveni vojni, ne morejo iti nikoli narazen. »To, kar smo se zavezali v Kočevski Reki, še ni prosto komande. Dokler bo slovenska država obstajala, mora dišati po Slovenski vojski. V njej bo dišalo tudi po MORiS-u,« meni Peterle. Prepričan je, da so slovenskemu vojaku vrnili dostojanstvo vojaškega poklica in se niso borili za politično smer, temveč za našo prihodnost, za vse nas, in so zato tudi zmagali. »Narod, ki nima jasnega zgodovinskega spomina, ima težave sam s seboj,« je še dodal Peterle in pozneje v družabnem delu skupaj z domačimi muzikanti zaigral na orglice.

Ustanovna skupščina tega društva se je v Savinjski dolini zgodila predvsem po zaslugi prvega vojaka Slovenske vojske Aleksandra Pinterja iz Matk, Vojka Rizmala iz Žalca, Štefana Freceeta iz Liboj in še koga. Nedvomno pa so temu svoj delež pridali Tratnikovi z izvrstnimi kulinaričnimi dobrotami in domači muzikantje s Štefanom Frecetom na čelu.

D. Naraglav

Žalski veterani peti na državnem prvenstvu

V Kopru oziroma na Škofijah je v soboto, 13. junija, potekalo državno prvenstvo veteranov vojne za Slovenijo. Udeležilo se ga je 42 ekip, med njimi tudi ekipa OZ ZVVS Spodnje Savinjske doline Žalec. Skupno so njeni člani zasedli odlično peto mesto.

Tekmovanja se je pod vodstvom predsednika ZVVS Žalec Adija Vidmajerja in vodje komisije za šport pri žalskih veteranih Jožeta Hladeta udeležilo 21 tekmovalcev, ki so se z naspotniki merili v streljanju z zračno puško, v kegljanju, vlečenju vrvi, košarki trojk, orientaciji in šahu. Povsod so bili med boljšimi ekipami, najboljše pa so se odrezali v šahu, kjer je ekipa v sestavi Daniel Bombek, Štefan Sinček in Branko Setnikar osvojila drugo mesto in s tem pomembno doprinesla k skupnemu petemu mestu žalske športne posadke.

Tokratni uspeh nikakor ni naključje, saj se športniki veterani iz naše doline vedno uvrščajo v sam vrh veteranskih športnih iger, poletnih in zimskih. Vsekakor pa bi bilo zaželeno, da se športnih aktivnosti udeležujejo še ostali člani veteranskega združenja, zlasti tisti, ki so tudi sicer športno dejavni ali bi to želeli biti.

D. N.

TREBANJCI NA IZLETU V BiH

Položili venec v Spominskem centru Potočari in se poklonili žrtvam Srebrenice

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Trebnje je uspešno organiziralo izlet v Bosno in Hercegovino. Izleta se je skupaj z veterani udeležil tudi župan občine Mokronog – Trebelno Tone Maver, sicer član združenja. Po krajših postankih in vožnji skozi Hrvaško smo prestopili državno mejo z Bosno in se skozi Tuzlo, Zvornik in Bratunac počasi približevali našemu cilju. Porušeni, požgani in prazni domovi so neme priče vojnega dogajanja na tem območju.

Okoli 11. ure dopoldan smo prispeli v Spominski center Potočari, ki se razprostira 6 km pred vhodom v mesto Srebrenica. Tu so pokopane vse identificirane žrtve poboja in ob grozljivem pogledu na tisoče belih spomenikov z imeni žrtev je marsikateremu veteranu zastal korak. Težko nam je bilo dojeti vso tragiko in trpljenje prebivalcev Srebrenice in tisoče beguncev iz mnogih krajev, ki so upali, da bodo v mestu varni. Ob krajšem postanku pred spominskim centrom nas je pri-

Veterani OZVVS Trebnje so se v spominskem centru Potočari poklonili žrtvam Srebrenice

jazno sprejel vodja kabineta župana občine Srebrenica Nermir Alivuković, v imenu centra pa profesor Azir Osmanović. V pretresljivi pripovedi nam je izpovedal »uro resnice« o strahotah in nečloveških dejanjih, ki so se dogajala med 6. in 11. julijem 1995. Besede žalosti in bolečine, ki se ju ne da pozabiti, so nam orosile oči in nam globoko segle v srce. V spomin na tragične dogodke smo člani OZVVS Trebnje položili venec na spominski kamen, simbol vseh mrtvih, z minuto molka pa smo se poklonili žrtvam srebreniškega pokola.

Po ogledu spominske sobe, ki je urejena v bivši tovarni akumulatorjev in kjer je bilo v vojni poveljstvo mirovnih sil, so nam predvajali film o grozodejstvih in zločinu nad nedolžnim prebivalstvom, ki ga je izvedla vojska bosanskih Srbov ob pomoči paravojaških skupin. Še vedno niso odkrita vsa grobišča množičnih pobojev, a ob bolečini je želja mater Srebrenice, ki so v vojni izgubile svoje najdražje, ena sama, da bi končno našle in dostojno pokopale svoje sinove in može.

Čas nas je priganjal, s spominskimi darili smo se zahvalili gostoljubnim domačinom za prisrčen sprejem in tudi oni so nam izrekli zahvalo za prihod v Srebrenico in za naše dejanje. Ob odhodu iz spominskega centra nas je obdajala misel, naj se taki zločini nikjer več in nikoli ne ponovijo.

Po krajši vožnji smo prispeli v Srebrenico, ki na mnogih mestih še vedno kaže vojno podobo, a ob pogledu na obnovljene stavbe se nam je povrnila dobra volja. Zelo počasi se ži-

vljenje vrača v krvaveče mesto, velike izgube prebivalstva žal nikoli ne bo mogoče nadomestiti. Nekoč mesto s številnim prebivalstvom je danes skoraj mesto duhov.

Počasi smo zapustili Srebrenico in se po zadnjem pogledu na spominski center Potočari napotili proti Sarajevu. Moderno mesto s trgovskimi centri in visokimi stolpniciami v posameznih predelih še vedno kaže obiskovalcem, da je bilo pred dobrim desetletjem porušeno, ranjeno od vsakodnevnega obstreljevanja in granatiranja. Po namestitvi v hotelu na Ilidži in osvežitvi nas je že čakala večerja v prijetni restavraciji Park princev z enkratnim pogledom na mesto. Ob zvokih tamburaškega orkestra smo vsaj malo pozabili na strahote vojne, ki smo jim bili v besedi in sliki priča skozi ves dan. A utrujenost je naredila svoje, odpeljali smo se nazaj v hotel in postelje so same vabile k počitku.

V nedeljo po zajtrku nas je v sejni sobi hotela na našo prošnjo za srečanje sprejel generalni sekretar Enotne organizacije borcev za Bosni in Hercegovini – Unije veteranov Mirza Hajdarevič, ki je bil tudi sam udeleženec vojne in branitelj mesta Sarajeva. Unija je bila ustanovljena že leta 1992, članica Svetovne veteranske organizacije pa je postala leta 2000. V pogovoru z nami je podoživljal triletno obstreljevanje in okupacijo mesta in vsakodnevni boj prebivalcev za golo preživetje. Vojna ne izbira žrtev in krvni davek vojnega divjanja je bil tudi tu zelo velik. O tem nemo pričajo številni beli spomeniki po okoliških vzpetinah, kjer je pokopanih več kot 12.000 Sarajevčanov, med njimi mnogo otrok.

Na željo udeležencev izleta nas je Mirza Hajdarevič spremljal ves čas ogleda mesta Sarajeva. Skupaj smo občudovali biserno čisto vodo izvira reke Bosne, ogledali smo si »predor življenja«, ki je bil med vojno edina transportna pot in izhod iz obkoljenega Sarajeva. Ob ogledu filma smo lahko spremljali neverjetno delo človeških rok pri izkopavanju predora, z vztrajnostjo in odločnostjo, da preživijo, pa so si Sarajevčani, kljub peklju vojne, postavili ta edinstveni spomenik trpljenja in upanja na svobodo.

Poseben čar dajejo mestu kulturni spomeniki, ki so še vedno zaznamovani z vojno viro, Aleja ostrostrelcev pa je boleč spomin na vse žrtve Sarajeva.

Obiskovalec mesta Sarajeva ne sme izpustiti pravega bosanskega kosila na Baščaršiji, tudi nam so teknil čevapčiči, pleškavice ...

Dobra volja med veterani je bila na vrhuncu, ko je prišel čas odhoda. S spominskim darilom smo se prisrčno poslovili od generalnega sekretarja Unije veteranov Mirze Hajdareviča, ki je z veseljem sprejel povabilo trebanjskih veteranov, da obišče mesto Trebnje, ter predlog o povezovanju in sodelovanju med obema veteranskima organizacijama. Veseli nas, da je bil s tem narejen prvi korak OZVVS Trebnje k mednarodnemu povezovanju našega združenja z veterani sosednjih držav, s čimer smo tudi potrdili članstvo v Svetovni veteranski organizaciji.

M. Resnik

Prejeli smo ...

Kadar se je moja hčerka Nina potepala po svetu, mi je povsod poiskala in prinesla za spomin kakšno fotografijo ali knjigo ki govori o vojaški zgodovini države, katero je obiskala kot popotnica.

Vsak človek v sebi skriva svoje želje in smisel za različne dejavnosti. Ljudje smo si na veliko srečo različni in prav je tako. Meni je najbolj pri srcu zgodovina in tako sem s hčerkinega lanskega dopusta na Havajih dobil čudovito knjigo z

naslovom PEARL HARBOR, in to s posvetilom avtorja Allana Seidna.

Naslov je dokaj dobro poznan, knjiga pa govori o napadu Japonske na ZDA 7. decembra 1941. Vendar moj namen še zdaleč ni opis tega obdobja. Gre namreč za nekaj čisto drugega. Gre predvsem za spoštovanje do zgodovine in ljudi, ki so častno in pošteno branili svojo domovino, ter za dostojanstvo branilcev domovine, pa naj se ta imenuje Maistrov borec, partizan, veteran ali ne vem kako še.

Pred velikim vojaškim muzejem v Pearl Harborju so vsak dan po nekaj ur veterani iz druge svetovne vojne, ki obiskovalcem z veseljem posredujejo podatke iz tistega obdobja in se z njimi po večini tudi radi fotografirajo z značilno veteransko kapo na glavi. Take kape so vsi preživeli veterani druge svetovne vojne nosili tudi na veliki proslavi v Normandiji ob 60. obletnici konca druge svetovne vojne.

Vsa čast jim vsem skupaj za pokončno in neomajno držo. Oni so zelo ponosni na svojo zgodovino in jo spoštujejo. Ali se bomo kdaj znali zgledovati po njih in se iz tega kaj naučiti?

Kako bi naši ljudje pogledali pri nas na primer tri stare borce s partizansko kapo na glavi pred kakšnim muzejem NOB ali tri veterane iz časa osamosvojitvene vojne za Slovenijo iz leta 1991 s kapo takratne Teritorialne obrambe pred kakšnim spominskim obeležjem, ki bi se veselo in sproščeno ter ponosno pogovarjali z obiskovalci. Za veliko večino ljudi bi bili tarča posmeha. Imeli bi jih za klovne, bedake, čudake in ne vem kaj še vse. To pa je tista točka, ko lahko odkrito in pošteno izrazim svoje osebno mnenje, da premalo spoštujemo vrednote borcev iz različnih obdobij vojn za Slovenijo. Nekoč sem nekje že napisal, da veliko ljudi omalovažuje partizane in NOB, da se norčujejo iz veteranov osamosvojitvene vojne za Slovenijo, in samo čakam trenutek, ko se bodo lotili še Maistrovih borcev. Zelo žalostno, vendar resnično.

Nobenega obdobja od prve svetovne vojne naprej nimam namena favorizirati. Izgubili smo veliko svojega ozemlja, za kar mi je še danes neizmerno žal. Bili smo hlapci na svoji zemlji, hoteli so nas izseliti, izbrisati in potujčiti. Eno pa zagotovo drži, brez hrabrosti slovenskega naroda, velike ljubezni do domovine in slovenske trdoživosti takrat, ko jo najbolj potrebujemo, ne bi nikdar bili to, kar smo sedaj, in nikoli ne bi bili gospodar na svoji zemlji. Prav to so tista neizpodbitna dejstva, na katera je lahko vsak, ki je branil svojo domovino takrat, ko je bila napadena, častno, pošteno in brez omahovanja, upravičeno ponosen.

Srečko Križanec

15-LETNICA HELIKOPTERSKEGA BATALJONA

Podelili spominski znak Golte '91

Vojna za Slovenijo pred osemnajstimi leti je bila morebiti res kratka, pravijo ji desetdnevna vojna, a je kljub temu zahtevala žrtve in težke odločitve. Ena takih je bil prebeg pilota Jožeta Kalana in tehnika letalca Bogomirja Šuštarja, ko sta s helikopterjem Gazela SA 341 prebegnili iz takratne JLA v Teritorialno obrambo. To je bilo eno prvih pogumnih dejanj v vojni za osamosvojitve Slovenije, ko je posadka helikopterja Gazela 28. junija 1991 pristala na Golteh nad Mozirjem.

To je bil tudi prvi helikopter v lasti Teritorialne obrambe, zdajšnje Slovenske vojske. Takoj po prebegu je, kot je znano, helikopter skrila ekipa delavcev Golt, pomagal pa jim je tudi del enote 133. voda TO KS Bele Vode. Pomembno vlogo in zasluge za to, da helikopterja vse do odhoda JLA iz Slovenije niso odkrili, je imelo Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Velenje. Na njegovo pobudo so 28. junija leta 2001 na Golteh odkrili spominsko ploščo in predlagali ta dan za dan helikopterskega bataljona Slovenske vojske. Hkrati so zaslužnim posameznikom podelili znak Golte '91.

Organizatorji spominskega znaka Golte '91, organizatorji srečanja in gostje

Na osmem srečanju dobitnikov spominskega znaka Golte '91 in hkrati praznovanju 15. helikopterskega bataljona (HEB), ki je bilo 26. junija na najvišjem vrhu v občini Šoštanj, na Smrekovcu, so nekako popravili »krivico«, ko so na nepojasnjen način izpadla s seznama zaslužnih nekatera imena. Dobitniki spominskega znaka Golte '91 so tako postali še: Anton Urbanc, Roman Oblak, Silvo Vačun, Andrej Vrabčič, Leon Stropnik, Miran Napotnik, Rudolf Štrigl, Edo Zbičajnik, Janko Polovšak, Ervin Koželj, Franc Stropnik, Janez Mazej, Mirko Urbanc, Marko Mazej, Ivan Kotnik, Franc Vrčkovnik, Martin Lenko, Franc Blatnik, Martin Štrigl, Darko Ovčjak, že pokojni Marjan Lesjak ter nekdanji miličniki postaje Mozirje Marjan Javornik, Anton Acman, Bojan Žurej in Aleš Herček.

Predstavniki 38. vojno-teritorialnega poveljstva iz Celje Zdenko Trpin in podpredsednik OZVVS Velenje Zdenko Hriberšek sta se ob tem zahvalila in poudarila pomembnost dogodka ter podelila znak Golte '91 še 25 posameznikom. Ob koncu se je major Branko Rek, predstavnik 15. HEB, zahvalil za povabilo in dodal, da bo helikopterski bataljon še naprej poleg obveznosti po standardih zveze Nato skrbel za civilno prebivalstvo. Spregovorila sta tudi pilot Jože Kalan in tehnik letalec Bogomir Šuštar, ki sta pokazala na kraj pristanka, to je uta ob domu na Smrekovcu, in dejala, da sta tedaj imela veliko srečo, da sta prišla med dobre ljudi. Na srečanju so pogrešali brigadirja SV Viktorja Krajnca in še nekatere posameznike, ki se dogajanja izpred 18 let spominjajo iz lastnih izkušenj.

Zdenko Zajc

Enota garde Slovenske vojske na 9. srečanju štorskih veteranov

NA VRUNČEVEM ZNOVA SLOVESNO

9. srečanje štorskih veteranov

Na enem najlepših koščkov naše domovine, na Vrunčevem – lovskem domu na Svetini nad Štorami, smo se zbrali veterani, borci, častniki, strelci in simpatizerji na že 9. tradicionalnem regijskem veteranskem srečanju. Bilo je krepko čez tisoč obiskovalcev, enaindvajset praporov, enota garde Slovenske vojske, vojaška tehnika, veličasten pevski zbor, ki sta ga vodila Radojka Kragelj in Robert Vodušek, ter slavnostni govornik, predsednik veteranske organizacije Slovenije Janez Pajer. Na tem srečanju smo v soboto, 27. junija, proslavili 18. rojstni dan naše domovine in Slovenske vojske. Pa še na nekaj pomembnega smo se spomnili, to je na 90. obletnico boja za severno mejo in na ukinjen praznik dan borca. Tistega borca, ki se je štiri leta boril v razkosani in krvaveči domovini proti okupatorjem in domačim izdajalcem. Organizirana vstaja se je pričela 4. julija 1941 in letos mineva natančno 68 let, ko se je pričela vstaja slovenskega naroda. Po skoraj 50 letih pa smo Slovenci zopet morali vzeti usodo v svoje roke in poprijeti za orožje. Napad JLA smo teritorialci in takratna ljudska milica uspešno odbili in si z večino prebivalstva, razen tistih, ki so bili na »obvezni službeni poti« neke na varnem v tujini, priborili samostojno Slovenijo.

Regijskega veteranskega srečanja na Vrunčevem se je udeležil tako rekoč sam vrh Slovenske vojske in policije. Iskreno smo se razveselili obiska načelnika generalštaba Slovenske vojske generalmajorja Alojza Šteinerja in v. d. generalnega direktorja policije Janka Gorška. Oba sta pozdravila navzoče in nam zaželela, da se na tem prečudovitem koščku naše domovine in občine Štore dobimo vsako leto. Veterani bomo poskušali obljubo držati in drugo leto bomo praznovali prvi jubilej, to je deseto veteransko srečanje.

S. Križanec

Partizanski miting v Zavrhju

Na čisto pravem partizanskem mitingu se je v majskem nedeljskem popoldnevu zbralo v Zavrhju več kot 50 članov in simpatizerjev Krajevne organizacije Zveze borcev za vrednote NOB in tudi veteranov vojne za Slovenijo. Zbrali so se pred spomenikom in grobiščem štirih padlih v NOB, umrlih leta 1945, na pragu svobode.

Prireditev, s katero so počastili tudi XV. Gališke dneve, je izzvenela kakor pred davnimi leti, ko so borci v zatišju med bitkami, med ljudmi, ki so jim dali zavetje in hrano, sproščeno zapeli, recitali in spodbujali zbrane za vrednote, ki ne

bi nikoli smele v pozabo. Tako je bilo tudi tokrat: nekdanji kurir Peter je obujal spomine, povezane z ljudmi tega kraja pod Kunigundo, pel in recital, ko pa je raztegnil meh, so vsi prepevali partizanske. Kovačičeva Magdica, ki je spomine popisala v svoji knjigi Na svoji koži, pa je prebrala odlomek o dogodku, povezanem s smrtjo dveh borcev, ki počivata v grobu, pred katerim so se zbrali. Okupatorski vojaki so ju namreč usmrtili med potjo, ko so njo odtrgali od domačih in peljali v Stari pisker.

Na zanimivi spominski prireditvi, ki jo je povezovala Anka Krčmar, sta zbrane nagovorila predsednik KS Galicija Jože Krulec in predsednik Zveze borcev za vrednote NOB Žalec Marijan Turičnik. Oba sta poudarila pomen ohranjanja spomina na preteklost, ki mora biti opomin sedanosti in prihodnosti.

Potem se je nadaljevalo kot v tistih letih, ki so jih obujali: sosed Dolarjevi, po domače Počenovi, so zbrane povabili na dobro malico, kjer se je druženje nadaljevalo z lepo pesmijo imenitnih domačih pevcev, ki so ji, kakor je navada med srčnimi ljudmi, pritegnili vsi zbrani.

D. N.

PREDSTAVITEV IN SREČANJE V ŠPORTNEM PARKU LIPA

V Štorah praznovali polnoletnost SV

Osemnajst let je že preteklo od ustanovitve Slovenske vojske (SV). 15. maja 1991 je prisegla zvestobo domovini prva generacija mladih fantov na služenju vojaškega roka v učnih centrih na Igu pri Ljubljani in v Pekrah pri Mariboru. Slovenska vojska je lahko skozi vso zgodovino upravičeno ponosna na svojo prehojeno pot. Seveda smo se predstavniki veteranske in častniške organizacije tega pomembnega dogodka zavedali v vsej njegovi veličini tudi v Štorah. Tako smo v četrtek, 14. maja, skupaj z Občino Štore, Upravo za obrambo Celje in seveda s SV in policijo pripravili v športnem parku na Lipi veliko predstavitev SV in policije, že četrto po vrsti, in močan nogometni turnir. Na slednjem je sodelovalo kar sedem ekip, od vojske do policije, županov in profesorjev ter železarjev. Prvo mesto so osvojili naši policisti, zadnje pa ..., no, saj ni važno, važno je sodelovati.

Društva, ki takšna srečanja organiziramo, imamo neizmereno srečo, da živimo kljub gospodarski krizi v tem času in v tem okolju, saj nam vedno stoji ob strani naša občina na čelu z županom Miranom Jurkoškom in direktorjem podjetja Štore Steel Marjanom Mačkoškom ter direktorjem Uprave za obrambo Celje Zoranom Justinom. Verjetno smo lahko s takšnim sodelovanjem med lokalno oblastjo, gospodarstvom in društvom ter seveda med vojsko in policijo v širšem prostoru za svetel zgled. Nekaterim pa smo žal trn v peti, vendar je to že druga in v tem trenutku popolnoma nepomembna zgodba. Obisk je bil letos dobesedno rekorden. K temu so brez dvoma prispevali prečudovito vreme, vojaški pasulj in pa izjemen obisk osnovnošolcev in otrok iz našega vrtca. Hvala tudi našemu ravnatelju Franju Rumpfu za odlično sodelovanje. Izraze zahvale in spoštovanja pa namenjam tudi športnemu društvu Kovinar Štore, saj prav z njegovo pomočjo odlično poteka nogometni turnir.

Podelitev pokalov in družabno srečanje sta se nadaljevala v kulturnem domu v Štorah, kjer je vse udeležence pozdravila godba štorskih železarjev. Lahko smo ponosni nanjo, saj nas spremlja na vseh večjih prireditvah, ki jih organiziramo. Le-

Predstavitve Slovenske vojske in policije v športnem parku na Lipi

tos so godbeniki že bili tudi drugič gostje vojašnice v Celju, kjer so igrali ob dnevu odprtih vrat in prazniku SV.

Predstavniki SV stotniku Alenu Tkavcu iz Celja smo ob tem podelili kipec štorskega železarja, saj menimo, da ima za tako uspešne predstavitve SV v Štorah največ zaslug. In ker se ob tako pomembnem dogodku prileže tudi glasba, nas je zabaval priznani ansambel Unikat. Lepše praznovanje polnoletnosti SV, kot je bilo tokrat pri nas v Štorah, si je praktično težko predstavljati. Sklenili smo, da drugo leto to ponovimo.

S. Križanec

NEGOVANJE SPOMINA V ŠTORAH

Pohod ob pomnikih

V naši občini imamo na območju Javornika, to je zaselek med Resevno in Svetino, kar nekaj grobov padlih borcev in aktivistov iz druge svetovne vojne. Spomeniki in spominska obeležja, skupaj jih je osem, so v naši občini zelo lepo vzdrževani in ohranjeni. Dobro poznam tudi zgodovino vsakega, saj sem jih že večkrat obiskal. Pri tem je po svoje zanimivo, da je v enem od teh grobov pokopan vojak ruske Rdeče armade. Kolikor se spominjam, so grob že dvakrat obiskale tudi ruske delegacije. Prvič leta 1976. No, če sem natančen, takratna delegacija je bila iz Sovjetske zveze in je prišla v štorsko železarno na povabilo sindikata, člani ZB pa so jo odpeljali na to mesto, da se je poklonila neznanemu junaku.

Leta 2004 pa sem se odločil, da bom na četrtem regijskem veteranskem srečanju na Svetini organiziral obisk ruskega veleposlanika, in želje so se mi na srečo izpolnile. Po prosla-

Člani veteranskih društev so organizirali pohod ob spominskih obeležjih občine Štore.

vi smo obiskali grob in nanj položili cvetje. Še danes se izjemno dobro spominjam, kako ganljivo in s ponosom se je ruski veleposlanik poslovil od pokojnega rojaka. Če bo kdaj v Sloveniji načrtovan obisk ruskega predsednika, bomo preko ruskega veleposlaništva poskušali organizirati, da bo na ta grob tudi on položil venec. Doslej smo v Štorah vedno uspešno organizirali in izpeljali vse načrte, ki smo si jih zadali, zato sem tudi tokrat velik optimist.

Prav zaradi teh dejstev, ki jih je iz časa NOB na Svetini v izobilju, smo člani veteranskih društev organizirali pohod ob spominskih obeležjih občine Štore.

S. Križanec

VELENJE

Pohod veteranov in častnikov na Goro Oljko

Pohodniki na Goro Oljko so se pomerili v strelskem tekmovanju z zračno puško

Velenjski območni združenji veteranov vojne za Slovenijo in slovenskih častnikov sta junija pripravili tradicionalni spomladanski pohod in srečanje članov in njihovih družin na Gori Oljki, združena s pohodom in tekmovanjem v streljanju z zračnim orožjem. Pohodniki so kljub rosenju in nič kaj obetavni vremenski napovedi krenili na pot ob 8. uri v Velenju, Šoštanju in Šmartnem ob Paki. Spotoma je bilo na kraju, kjer se združijo vse tri poti pohodnic in pohodnikov, tekmovanje v streljanju z zračno pištolo. To so nam omogočili člani Strelske družine Mrož iz Velenja. Člani društva Airsoft iz Šmartnega ob Paki pa so nam prikazali, kakšen je airsoft, šport, ki izhaja iz vojaških in policijskih taktičnih vaj. Udeleženci smo se ob uporabi zaščitne opreme pomerili v streljanju z replikami airsoft.

Po prihodu do planinske koče na Gori Oljki se je začel družabni del srečanja. Prijetno je teknil zelo okusen bograč, ki so nam ga pripravili pri koči na Gori Oljki. Sledila je razglasitev rezultatov tekmovanja v streljanju z zračno puško. Pri nežnejšem spolu je prvo mesto zasedla Tatjana Drev s 85 osvojenimi krogi, drugo mesto Danica Črep s 84 krogi in tretje mesto Vera Podgoršek z 82 krogi. Pri moških je prvo mesto osvojil Valentin Skaza z 88 krogi, drugi je bil Stane Tajnšek s 87 in tretji Franc Kumar s 86 osvojenimi krogi. Najboljši so dobili spominske kolajne organizatorja GORA OLJKA 2009 in praktične nagrade.

Tradicionalnega pohoda in srečanja se je udeležilo več kot sto pohodnikov. Nekoliko utrujeni, vendar veseli in zdravi smo se pozno popoldne poslovili in si zaželeli naslednjega snidenja na Gori Oljki.

Zdenko Zajc

ATLETSKO VETERANSKO DP

Adi ponovno zmagovalec peteroboja

V Kranju je 6. junija potekalo atletske veteransko državno prvenstvo v metih. Tudi letos se ga je udeležil Adi Vidmajer, ki sodi med najuspešnejše atletske veterane v Sloveniji. Absolutno je najboljši v metu gire in kladiva ter tudi zelo uspešen v metu kopja, krogle in diska.

Prav v teh disciplinah, ki tvorijo peteroboj v metih, pa je tudi na tem državnem prvenstvu zbral največ točk in postal absolutni zmagovalec v vseh starostnih kategorijah veteranov. V peteroboju se je pomerilo 20 atletske veteranov. Adi je tokrat zbral 3860 točk in tako še enkrat potrdil svojo dobro pripravljenost in zavzetost, ki je njegova vrlina tako rekoč na vseh področjih njegovega dela in življenja. Sicer pa o tem dovolj zgovorno govori tudi Bloudkova nagrada za življenjsko delo, ki jo je prejel.

D. N.

ZANIMIVOST IZ ŠTOR

Obiskali obnovljeno Kadetnico v Mariboru

Navadno smo organizirali izlet članstva v jesenskih mesecih, letos pa smo se soglasno odločili, da gremo na izlet za spremembo v prvi polovici leta. Tako smo se v soboto, 20. junija, zbrali na avtobusni postaji v Štorah in se odpeljali proti Mariboru. Tam smo si najprej ogledali prečudovito obnovljeno Kadetnico. Objekt je vreden vsega spoštovanja, za vse nas resnično prava gradbena mojstrovina. Z velikim zanimanjem smo si ogledali enkrat vojaški muzej in ostale dejavnosti. Človek ima res kaj videti in ogled te obnovljene Kadetnice priporočam vsem.

Po ogledu Kadetnice nas je pot vodila proti Slovenskim goricam. V vasi Sovjak, občina Sveti Jurij ob Ščavnici, smo na turistični kmetiji Kocuvan organizirali degustacijo njihovih vrhunskih vin in uživali v kulinarčnih dobrotah tega dela Slovenije. V popoldanskem času smo se vračali proti domu.

A to še ni bilo vse, saj je sledil zaključni del izleta. Letos smo si ga privoščili kar v svojih društvenih prostorih in za vse, kar je potrebno za dobro in prijetno družbo, poskrbeli sami. Na koncu smo sprejeli še zelo pomemben sklep, namreč, da kmalu organiziramo nov izlet in zaključek izletov pripravimo kar v svojih prostorih, čim bližje domu.

S. Križanec

Štorskí veterani na obisku v obnovljeni Kadetnici v Mariboru

Spominski pohod veteranov na Cerje

V počastitev dneva zmage je Območno združenje Veteran Nova Gorica, sekcija Branik-Dornberk-Prvačina že tretjič organiziralo spominski pohod, ki se je zaključil z družabnim srečanjem vseh udeležencev v bivši karavli JLA v Novi vasi na Krasu. Pohod je potekal iz Opatjega sela do novega spomenika braniteljem zahodne meje na Cerju, nato mino znamenitega kamnitega stola avstro-ogrskega generala Borojeviča in se zaključil v Novi vasi. Nekaj kuhanja večjih članov se je odreklo pohodu in medtem tam pripravilo partizanski golaž, ki so ga skuhali v kotlu na odprtem ognju. Vsi smo bili zelo zadovoljni, zato bomo brez dvoma naslednje leto pohod že četrtič organizirali.

H. G.

DRUŽABNO SREČANJE IN NOVE PRIDOBITVE Ribiško tekmovanje Ptuj 2009

Tekmovanje je bilo organizirano v prelepem poletnem vremenu. Po prijavi ribiških ekip in žrebanju tekmovalnih mest je ob 9. uri sledila svečana otvoritev, na kateri so vse prisotne pozdravili predsednik OZVVS Ptuj Stanko Žitnik, predsednik ZVVS Janez Pajer in podžupan Mestne občine (MO) Ptuj Mirko Kekec.

Najbolje uvrščena ekipa s podeljevalci

Srečanje predsednika ZVVS Janeza Pajerja z županom Mestne občine Ptuj Štefanom Čelanom

Zaradi velikega števila ekip je tekmovanje potekalo v treh sekcijah, dve na Ptuj pri starem in novem ribniku ter ena pri ribniku v Prvencih. Ribiška sreča je bila različna, kar je razvidno iz rezultatov - od nekaj gramov do nekaj deset kilogramov naloženih rib. Tekmovanje je bilo organizirano v počastitev praznika MO Ptuj. Zraven pokrovitelja župana MO Ptuj Štefana Čelana je bil sopokrovitelj predsednik ZVVS Janez Pajer.

V vzporednem programu ribiškega tekmovanja smo si s predsednikom Zveze Janezom Pajerjem in generalnim sekretarjem Mitjo Jankovičem ogledali nove prostore OZVVS Ptuj, novopostavljeni spomenik vsem žrtvam in borbem za svobodno Slovenijo, obiskali smo Ranco, kjer je na Ptujskem jezeru možno pluti z različnimi vodnimi plovili, ogledali smo si tudi vsa tekmovalna mesta.

Po končanem tekmovanju se nam je pridružil tudi župan MO Ptuj Štefan Čelan in skupaj s predsednikom ZVVS Janezom Pajerjem in predsednikom OZVVS Ptuj Stanetom Žitnikom podelil medalje in pokale najboljšim posameznikom in ekipam, najboljši tuji ekipi in ljubiteljem narave (tistim, ki so imeli najbolj skromen ulov).

Ob tekmovanju je potekalo družabno srečanje z obljubo, da se prihodnje leto spet dobimo.

Za uspešno izvedbo tekmovanja gre zahvala ZVVS, MO Ptuj, RD Ptuj in RD Markovci, 72. BR SV Maribor in njihovu poveljniku podpolkovniku Ernestu Anželjku ter marljivi ekipi članov OZVVS Ptuj na čelu z vodjem športnih sekcij Radom Djekičem.

Vlado Žgeč

SLOVENSKA ISTRA 2009

Na 6. mednarodnem tekmovanju v vojaških veščinah

Zmaga koprskim častnikom, v streljanju s pištolo pa moštvu Policije Umag

Ekipa se je zbrala v petek, 15. maja, popoldan. Izpred koprskega hotela Triglav so šle v svečanem redu do Taverne, kjer je bila otvoritvena slovesnost. Tekmovalce in tekmovalke sta nagovorila predsednik ZVVS Janez Pajer in predsednik OZVVS Slovenska Istra Vlado Ličen. Mojca Klarič je povezovala prireditve v štirih jezikih, zbor Dekleta s Škofij in Big

Udeleženci 6. Mednarodnega tekmovanja v vojaških veščinah Slovenska Istra 2009

band Hrošči iz Marezig pa sta ustvarila radoživno vzdušje. Sobotno jutro je bilo tekmovalcem naklonjeno, saj sta jih iz pred gasilskega doma Pobegi-Čežarji, od koder so krenili na pot, pospremila sonce in jutranji hlad.

Osemnajst moštev iz Italije, Hrvaške, Madžarske in Slovenije se je pomerilo orientacijskem teku, oskrbi ranjenca, gašenju, prečenju Rižane in ovir, metu bombe, streljanju z lokom in s pištolo, v topografiji in paintballu. Do kamnoloma v Črnotičah, kjer se tekmovanje izteče s streljanjem s pištolo, so morali premagati tudi petnajst kilometrov cest, kolo-vozo in brezpotij. Iz Italije so prišle po dve ekipi častnikov, vojaških padalcev in gasilcev, iz Madžarske moštvi veteranov in vojske, s Hrvaškega policije in veteranov domovinske vojne in iz Slovenije dve moštvi policistov, ekipa policistk, tri moštva gasilskih enot, ekipa rezervnih častnikov in ekipa pohodnikov Ankaran-Triglav.

Od Pobegov je pot vodila proti dolini Rižane, ki so jo tekmovalke in tekmovalci prečili na splavu. Za gledalce je bilo na tej točki gotovo zabavno, saj so številni tekmovalci v vne-mi in hitenju končali v mrzli Rižani in na drugi breg plavali. Zanimivo je bilo spremljati tekmovalce madžarske vojske, ki so s potjo in nalogami opravili v manj kot dveh urah. Bili so tako hitri, da bi jim zavidali mnogi atleti, pri posameznih nalogah pa nekoliko manj, tako da so bili na koncu sedmi. Zmago si je priborilo moštvo Zveze slovenskih častnikov Koper, drugo postojnska organizacija Združenja Sever za Primorsko in Notranjsko in tretje koprsko enota Severa za Primorsko in Notranjsko. Na tekmovanju šteje streljanje s pištolo tudi kot posebna disciplina in najuspešnejša strelska moštva so letos postala Policija Umag iz Hrvaške, postojnska organizacija Sever z drugim mestom in tretji so bili tekmovalci Zveze slovenskih častnikov Koper. Med posamezniki sta prvo in drugo mesto v streljanju s pištolo zasedla Ivan Kamba in Denis Vižentin iz Policije Umag, tretje pa Tomaž Ražman iz ZSČ Koper.

V izvedbi tekmovanja je sodelovalo 42 članov Območnega združenja veteranov Slovenska Istra in večina kar nekaj mesecev. Organizacijski odbor je vodil Valter Viler, ki je bil tudi glavni sodnik, vodja tekmovanja je bil Elvin Maršič. Tekmovanje se je izteklo v Dekanih, kjer sta bili zaključna slovesnost in pogostitev v lično urejenem gasilskem domu. Dekančani so se izkazali in Žarko Vidali, ki je bil tudi startni sodnik, še posebej. Tudi gasilci društva Pobegi-Čežarji so zjutraj napravili na tekmovalce odličen vtis. Priprava tekmovanja je zelo zahtevna z varnostnega in organizacijskega vidika. Tekmovališč je namreč veliko. Tja je treba spraviti opremo, sodnike, hrano, vodo. Zbrati je treba precej denarja, ker stane takšno tekmovanje skoraj 3000 evrov. Čeprav delamo vsi vse zastonj, se vozimo z lastnimi vozili na lastne

stroške in tudi tekmovalci niso zahtevni, je ta strošek za nas zelo velik. Veliko nam pomaga Slovenska vojska, podprli pa so nas tudi Komunala Koper, Mercator, Zavarovalnica Adriatic-Slovenica, Banka Koper, Splošna plovba Portorož, Delmar Izola, Korenika Milan, Pekarna Kljun, Automatic service, Volksbank in Mestna občina Koper.

Zaradi velikega zanimanja bomo srečanje organizirali tudi prihodnje leto.

D. Božič

TAJNA SKLADIŠČA MSNZ

V Sevnici odkrili še zadnja spominska obeležja

OZVVS Sevnica je konec junija letos odkrilo še zadnja tri spominska obeležja TAJNA SKLADIŠČA MSNZ 90, in sicer na Hočevarjevi domačiji v Drožanju, na Ruparjevi zidanci na Cerovcu in na Imperlovi domačiji na Razborju. V teh objektih sta se v letih 1990 in 1991 hranili orožje in strelivo narodne zaščite krajevnih skupnosti in organov vodstva občine Sevnica. Ob 15. uri je bila na turistični kmetiji Močivnik na Okroglicah osrednja skupna prireditev s kulturnim programom v izvedbi tria Planike iz Krškega, Fantov z Razborja in Fanike Zemljak. Slavnostni govornik je bil Branko Derstvenšek, takratni sekretar za obrambo v občini Sevnica in sodelavec v projektu MSNZ 90. V celoti je povezal dogajanje iz tistih težkih časov in dopolnil besede govornikov Slavka Hočevarja in Ivana Božiča na slovesnostih ob odkritju plošč. Močan aplavz preko dvesto udeležencev na prireditvi je bil izraz odobravanja in hvaležnosti za vse storjeno v dobrobit naše samostojne Slovenije v letih 1990 in 1991.

Zbranim je namenila nagovor tudi podžupanja občine Sevnica Breda Drensek Sotošek. Družinam Hočevar, Rupar in Imperl iskrene čestitke in še enkrat hvala za vse storjeno v tistih negotovih časih!

Slavnostne dogodke smo zaključili s prijetnim druženjem in klepetom ob glasbi naših članov Janeza Šoštarica in Jožeta Sehurja.

F. Zemljak

Foto: Ljubo Motore

Odkritje spominskega obeležja TAJNA SKLADIŠČA MSNZ 90 na Ruparjevi zidanci na Cerovcu.

Žalski veterani zmagovalci

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Celje je tudi letos organiziralo spominsko tekmovanje v streljanju z MK-puško. To je bil že VI. memorial veterana vojne za Slovenijo Vilibalda Skrta. Organizirano je bilo na strelišču Petriček, kjer je leta 2003 potekalo tudi prvenstvo ZVVS.

Tako kot vedno se je tekmovanja udeležila ekipa Območnega združenja ZVVS Žalec, ki so jo sestavljali Dani Zagoričnik, Mladen Melanšek in Matjaž Turnšek. Osvojila je prvo mesto in s tem tudi prehodni pokal Vilibalda Skrta, ki ga je zmagovalcem podelila njegova žena.

Prehodni pokal so osvojili že drugo leto zapovrstjo, tako da se bodo naslednje leto potegovali za osvojitev pokala v trajno last. Tokratni uspeh žalske ekipe je dopolnil Mladen Melanšek, ki je bil tudi najboljši med posamezniki.

D. N.

ŠOŠTANJ: BORILI SO SE ZA SLOVENIJO

18. srečanje veteranskih organizacij in častnikov

Letos mineva osemnajst let, odkar so se oktobra 1991 na letališču v Lajšah pri Šoštanju zbrali pripadniki vseh enot 89. območnega štaba Teritorialne obrambe Velenje, da skupaj proslavijo uspešno opravljene naloge, ki so jih izvedli v vojni za Slovenijo. Leta 1990 so bili med tistimi šestnajstimi občinami, kjer orožja na ukaz JLA niso predali, temveč so ga zaščitili v svojih skladiščih. Pomembne naloge so bile tudi osvoboditev prehoda Pavličovo sedlo in karavle v Logarski dolini, sodelovanje v aktivni obrambi in bojih v Dravogradu ter sprejem in skrivanje prvega helikopterja Slovenske vojske, ki je skupaj s posadko prestopil v takratno TO.

Tako so se veterani Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Velenje, veterani Veteranskega društva Sever – odbor Velenje in častniki Območnega združenja slovenskih častnikov Velenje zbrali na že 18. tradicionalnem srečanju ob Šoštanjskem (Družmirskem) jezeru. Na precej dobro obiskanem srečanju so nekatere aktivnosti predstavile policijske in vojaške ter druge enote sistema zaščite in reševanja. Tako so srečanje s tehničnimi zbori tehnike in opreme popestrili vojak in častniki 20. MOTB Celje, policisti vodniki policijskih psov, pripadniki specialne enote policije, mejna policija in postaja prometne policije Celje, delavci zaščite in reševanja URSZR Celje, 15. helikopterski bataljon iz Cerklj ob Krki s prikazom plovila Cougar, prvič pa je bil predstavljen zunaj območja vojašnice ali podjetja, v katerem ga

Zbrane je nagovoril župan občine Šoštanj in poslanec v DZ Darko Menih.

izdelujejo, osemkolesnik Patria. Izdelujejo ga v Šoštanju in Slovenska vojska ga je sedaj poimenovala Svarun.

V osrednjem delu srečanja je zbrane nagovoril župan občine Šoštanj in poslanec v DZ Darko Menih, slavnostni govornik pa je bil načelnik štaba Slovenske vojske polkovnik mag. Vojteh Mihevc. Oba govornika sta izpostavila pomen osamosvojitvene vojne in boje za samostojno Slovenijo, hkrati pa opozorila na zavedanje pomena svobode in lastne države.

Ob tej priložnosti so podelili spominske znake Stražnice 91, Tajna skladišča 90-91, Štabi 91 in Enote EPN 91.

Srečanje sta s kulturnim programom popestrila mešani pevski zbor Svoboda in Pihalni orkester Zarja iz Šoštanja, ob koncu uradnega dela pa je bilo poskrbljeno še za sproščeno druženje in prešerno razvedrilo.

Z. Zajc

VETERANI NAMAKALI TRNKE V ŠOŠTANJU

Največ ribiške sreče za Velenjčane

Zmagovalne ekipe 2. tekmovanja v lovu rib s plovcem Šoštanj 2009

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Velenje je pod pokroviteljstvom Občine Šoštanj v počastitev praznika občine Šoštanj, ki ga slavi 20. septembra, organiziralo že 2. tekmovanje Zveze veteranov vojne za Slovenijo in Zveze policijskih veteranskih društev Sever v lovu rib s plovcem Šoštanj 2009. Potekalo je drugo septembrsko soboto na Družmirskem (Šoštanjskem) jezeru. Na prvem tekmovanju leta 2008 je sodelovalo 19 ekip, letos je bilo prijavljenih preko 20, udeležilo pa se ga je 12 ekip. Poleg veteranov vojne za Slovenijo so se tekmovanja udeležili tudi veterani Policijskega veteranskega združenja Sever. Potekalo je v prijetnem vzdušju in napetem pričakovanju tekmovalcev in gledalcev, kdaj bo zagrizla prva riba.

Po treh urah napetih pričakovanj sta opoldne sledili tehtanje in ocenjevanje ulova. Tehtnice so pokazale, da je bila najuspešnejša prva ekipa OZVVS Velenje, drugo mesto je osvojila ekipa OZVVS Brežice, tretje mesto pa je dosegla druga ekipa OZVVS Velenje. Med posamezniki je prvo mesto osvojil Husein Mahmutović iz OZVVS Log-Dragomer-Lukovica, drugo mesto je pripadlo Jožetu Detlbachu iz prve ekipe OZVVS Velenje, tretje mesto pa je osvojil Marjan Lubšinar iz OZVVS Brežice. Pokale in medalje najboljšim ekipam in posameznikom je podelil župan občine Šoštanj Darko Menih. Za izjemno organizacijo tekmovanja gre zahvala predsedniku Ribiške družine Šoštanj in članu predsedstva OZVVS Velenje iz občine Šoštanj Francu Ravnjaku.

Sodelujoči so pohvalili dobro organizacijo tekmovanja, ki je v lepem in sončnem vremenu potekalo brez zapletov. Tekmovanje smo zaključili s prijetnim druženjem in z upanjem, da se naslednje leto ponovno srečamo.

Z. Zajc

Slavko Staroverski - Metod iz Radovljice

Sedmega junija popoldne so se na pokopališču v Kropi v krogu družine in prijateljev poslovili od Slavka Staroverskega - Metoda, borca, upokojenega polkovnika, enega od tvorcev slovenske Teritorialne obrambe, nekdanjega predsednika radovljiške borčevske organizacije in častnega člana območnega veteranskega združenja Zgornja Gorenjska. Od njega so se poslovili tudi veterani vojne za Slovenijo iz območnega združenja Zgornja Gorenjska in Gorenjske pokrajine.

Slavko Staroverski iz Radovljice je umrl nekaj dni pred 87. rojstnim dnem. Bil je borec Gorenjskega odreda, poklicni vojak in po upokojitvi sreda šestdesetih let prejšnjega stoletja je po ustanovitvi slovenske Teritorialne obrambe prevzel nalogo ustanovitve, vodenja in opremljanja Teritorialne obrambe v tedanjih občinah Jesenice in Radovljica.

Bil je tudi poveljnik pred 40 leti ustanovljenega Jeseniško-bohinjskega ter poveljnik leta 1975 ustanovljenega občinskega štaba Teritorialne obrambe Radovljica.

Veterani vojne za Slovenijo iz območnega združenja Zgornja Gorenjska in Gorenjske pokrajine so se poslovili od Slavka Staroverskega - Metoda iz Radovljice

Sitar Marjan

1934 - 2009

Iztekla se je življenjska pot našega veteranskega prijatelja Šitar Marjana iz Radovljice.

Bil je član Združenja VVŠ od 20.12.1993 dalje. V osamosvojitveni vojni za Slovenijo je v času od 27.06.1991 do 17.07.1991 opravljal dežurstvo na Občinskem štabu civilne zaščite v Radovljici.

Ostal nam bo v trajnem in lepem spominu. Vsem svojcem izrekamo iskreno in globoko sožalje!

OZVVŠ Zgornja Gorenjska

Alojz Grabnar

1940-2009

Veterani Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje smo izgubili še enega člana. Konec junija nas je presenetila vest, da je preminil naš član Alojz Grabnar iz št. Jurija pri Grosupljem.

Pokojni Alojz je bil večji del svojega poklicnega dela, od leta 1964, zaposlen kot miličnik oziroma policist na Policijski postaji Grosuplje. Bil je dober in pošten policist, ljudje so ga imeli radi in so ga spoštovali. Ustvaril si je družino in si z ženo Rezko v št. Juriju zgradil prijeten dom.

Po osamosvojitveni vojni se je vključil v našo veteransko organizacijo, kjer je aktivno sodeloval.

Prijatelji, sosede in njegova družina smo se 27. junija 2009 še zadnjič poslovili od njega,

veterani pa smo ga na zadnji poti pospremili z veteranskim praporom.

Veterani se bomo pokojnega člana spominjali s spoštovanjem, kot dobrega prijatelja in iskrenega tovariša.

OZVVŠ Grosuplje

HELEDI'S

KERSNIKOVA 17, 3000 CELJE

pokali
medalje
značke
plakete

Predelava barvnih in plemenitih kovin, plastike.
Izdelava vseh vrst embalaže, oprema lokalov.
Obdelava različnih materialov - graviranje, galvana emajliranje ...

Telefon: 386/ 03 428 26 30, 386/ 03 428 26 12, 386/ 03 428 26 13, 386/ 03 428 26 28
Fax: 386/ 03 428 26 20, 386/ 03 428 26 21

<http://www.heledis.si>

E - mail: heledis@siol.net

Lapuh Nikolaj

1932 - 2009

Nepričakovano se je iztekla življenjska pot našega veteranskega prijatelja Lapuh Nikolaja. Član Združenja VVŠ je bil od 02.04.2003 dalje. V osamosvojitveni vojni za Slovenijo je v času od 03.07.1991 do 20.07.1991 kot lovec-prostovoljec varoval vodno zajetje v Dragi.

Ostal nam bo v trajnem in lepem spominu. Vsem svojcem izrekamo iskreno in globoko sožalje!

OZVVŠ Zgornja Gorenjska

Kristijanu Jancu

1960-2008

V petek, 3. julija, je minilo leto od tragičnega dogodka, ko nam je zastal korak in se je utrnila solza ob novici, da je reka šava kruto in neizprosno, sredi največjega ustvarjalnega zanosa, vzela trinajst mladih življenj. Za vedno je ugasnilo sonce tudi našemu prijatelju in tovarišu, ustanovnemu članu našega združenja, uporniku z razlogom, ki je v pripravah in osamosvojitveni vojni vedel, kje je mesto zavednih, pogumnih in pokončnih Slovencev. Kot sodelavec v projektu MŠNZ-90 se je aktivno vključil v priprave na osamosvojitveno vojno in bil kot rezervni podporočnik razporejen v TO, kjer je aktivno sodeloval.

Kot veteran in član našega združenja je vedno našel čas za svoje tovariše in prijatelje. Aktivno je sodeloval v dejavnostih OZVVŠ Ševnica. S svojim razumevanjem, delom in vzgledom je veliko prispeval k razvoju veteranske organizacije in njeni prepoznavnosti v posavskem in širšem slovenskem prostoru.

Ševniški veterani ga ne bomo nikoli pozabili, njegovo delo pa nas zavezuje in obvezuje, da bomo vztrajali na poti, ki smo jo skupaj začrtali.

Ob obletnici tragičnega slovesa mu je delegacija veteranov OZVVŠ Ševnica v zahvalo in spomin položila na grob cvetje.

Čast in slava njegovemu spominu.

OZVVŠ ŠEVNICA

Franc Šest

1961-2009

Šredi vročega poletja in veselih dopustniških dni smo onemeli ob vesti, da nas je prežgodaj, mnogo prežgodaj zapustil naš član in prijatelj Franc Šest. Frenk, tako smo ga klicali prijatelji, je umrl tam, kjer je bil najbolj srečen, v slovenskih gorah. Odpovedalo mu je srce.

Med osamosvojitveno vojno je bil pripadnik jurišnega bataljona, svojo domovino je branil z vsem srcem. Po osamosvojitvi je med prvimi postal član Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje. Bil je eden izmed najbolj zaslužnih in aktivnih članov našega združenja. Bil je aktiven na vseh področjih, predvsem pa v športnih dejavnostih in strelstvu, saj je bil vodja strelske sekcije. Vsi člani smo ga poznali kot dobrega prijatelja, vsem pa bodo ostali v spominu njegov nasmeh, njegova šegavost in dobra volja. Frenk je zapustil družino, za njim žalujejo žena Irena ter sinova Ervin in Miha, pa tudi starši in sestra.

V soboto, 1. avgusta, smo se zadnjič poslovili od njega, pripravili smo mu veteranski pogreb. Počivaj v miru, Frenk, mi pa se te bomo spominjali ob vsaki priliki, ob vseh

akcijah, srečanjih in drugih aktivnostih, vedno bosta z nami tvoj nasmeh in vedrina.

OZVVŠ Grosuplje

Štefan Janasik - Stevo

Mnogo prežgodaj nas je po hudi in neozdravljivi bolezni s ponosom in tiho zapustil veteran, prijatelj, praporščak PO Pomurja in podpredsednik OZVVŠ Murska Sobota Štefan Janasik - Stevo.

Šmrt, pravijo, ne izbira ne trenutka in ne kraja. In ko izbere, nam zmanjka besed in takrat iščemo, kaj bi morali reči, da življenje ne bi čutilo tega krutega udarca. Štefan je nešteto dni in noči opravljal domoljubne naloge v okviru priprav in vo-

jne za samostojno Slovenijo. Po osamosvojitvi se je z vso zagnanostjo aktivno vključil v ustanovitev vseslovenskega veteranskega društva v Cankarjevem domu v Ljubljani. Bil je med prvimi jadrji ustanovnih članov OZVVŠ. Vse do žalostnega trenutka se je razdajal za veteransko organizacijo in bil ponosen, da je njen član. Za zasluge v osamosvojitveni vojni je Štefan prejel priznanje Obrani domovino. V združenju pa je za požrtvovalno delo dobil bronasto in srebrno plaketo ZVVŠ.

Zato ti, spoštovani kolega veteran Štefan Janasik - Stevo, za vse to izrekamo velika HVALA v imenu OZVVŠ Murska Sobota.

OZVVŠ Murska Sobota se vsem veteranom in praporščakom slovenskih območnih združenj zahvaljuje, da so Štefana pospremili na njegovi zadnji poti na pokopališče v Murski Šoboti.

OZVVŠ Murska Sobota

Dušan Štimac

1959-2009

Nepričakovano, zlasti pa mnogo prežgodaj, je po hudi in zahrbtni bolezni naše vrste zapustil veteran, naš član in prijatelj Dušan Štimac iz občine Velenje.

Bolezen je ponovno premagala voljo in življenje. V vojni za Slovenijo je bil poveljnik zaščitnega voda 76. šaleškega odreda TO Velenje, vsako nalogo je opravil vestno, bil je

zanesljiv in predan pripadnik svoji enoti in domovini.

Dušan je bil ugleden in spoštovan član našega združenja. Še posebno smo bili veseli njegove prisotnosti na naših srečanjih in druženjih, ki se jih je z veseljem udeleževal.

V imenu vseh rodoljubov Slovenije se ti veterani šaleške do-line zahvaljujemo za prispevek k samostojnosti Slovenije, ki si jo tudi ti pomagal graditi.

Od Dušana smo se 12. avgusta 2009 poslovili z veteranskimi častmi na pokopališču Podkraj pri Velenju. Ohranili ga bomo v trajnem in lepem spominu.

OZVVŠ Velenje

Zdravko Bašin

1920-2009

V začetku junija je prenehalo biti srce našega najstarejšega člana, ki je vse svoje življenje bil življenjske preizkušnje eno za drugo, kot so vsi fantje s tega konca Primorske.

Do zlomu Italije je bil borec brigade Ivana Gradnika. Zaradi znanja italijanskega jezika je bil prerazporejen v garibaldinsko brigado Fontanot, ki se je bojevala v Šuhi in Beli krajini in v zaključnih bojih pri osvoboditvi Kočevja. Vseskozi je bil gonilo družbenega življenja v Šolkanu v različnih društvih in organizacijah. Kot vedno zaveden Slovenec se je leta 1991 kljub častitljivi starosti vključil v aktivnosti v vojni za samostojno Slovenijo. Naloge, ki so mu bile zaupane od vodstva Krajevne skupnosti Šolkan, je vestno opravljal in bil je ponosen, da je lahko neposredno soustvarjal tisočletni sen Slovencev.

Šlava vsem tvojim dejanjem in tvojemu spominu, Zdravko!

OZVVŠ VETERAN Nova Gorica
Šekcija Šolkan-Kromberk-Loke

Edo Čevdek

1955–2009

V petek, 12. junija 2009, smo se za vedno poslovili od našega člana Eda. Za njim bo ostal spomin na skromnega večkratnega brigadirja, človeka, moža in očeta, delavca, bojevnika, veterana in rodoljuba.

Tudi ko je bilo treba braniti samostojno Slovenijo, ni bil nemi opazovalec dogodkov. Bil je kamenček v mozaiku tistih, ki smo uresničili tisočletne sanje – sanje o lastni državi.

Za svoja dejanja je prejel priznanje 6. pokrajinskega štaba za udeležbo v vojni in z odlokom priznanje Ministrstva za obrambo Republike Slovenije Štražnice 91.

Slava njegovim dejanjem in spominu.

OZVVŠ VETERAN Nova Gorica
Šekcija Nova Gorica

Janko Gorogranc - Jogi

1956–2009

Nenadoma, nepričakovano, zlasti pa mnogo prezgodaj je naše vrste zapustil veteran, naš član in prijatelj Janko Gorogranc - Jogi iz občine Velenje.

V osamosvojitveni vojni za Slovenijo je sodeloval pri blokadi Vojašnice Celje kot oboroženi pripadnik 2. bataljona 31. brigade Teritorialne obrambe, ki je delovala pod poveljstvom 8. Pokrajinskega štaba Teritorialne obrambe Celje. Za svoje hrabro dejanje je prejel spominski znak Vojašnice 91. Tolaži nas le to, da smo imeli predanega in aktivnega člana, vedno pripravljenega za sodelovanje.

Janko, v imenu vseh slovenskih rodoljubov se ti zahvaljujemo za prispevek k samostojnosti Slovenije.

Na poslednjo pot smo ga veterani s praporom našega združenja pospremili na pokopališče v Vinski Gori v sredo, 29. julija 2009.

OZVVŠ Velenje

Vladimir Livk

1963–2009

Neizmerna bolečina in žalost sta se naselili v naša srca ob novici, da nam je mnogo prezgodnja smrt za vedno vzela dobrega prijatelja, očeta, soborca in člana predsedstva Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Trebnje Vladimirja Livka.

V odločilnih dneh rojevanja samostojne države Slovenije se je Vlado brez oklevanja odzval klicu domovine in kot pripadnik enote TO vseskozi aktivno sodeloval pri pripravah in obrambi mlade države. O tem pričajo tudi priznanja in odlikovanja, ki jih je kot veteran vojne za Slovenijo prejel za svoja požrtvovalna dejanja.

Pokojni Vlado je bil član OZVVŠ Trebnje od ustanovitve, zadnja tri leta pa je bil tudi član predsedstva združenja. Njegova aktivnost in predanost veteranskemu

delu v združenju sta bili vidni na vsakem koraku. Vse zaupane naloge je z veseljem sprejel in jih kot veteran s ponosom in vestno izvrševal. Posebno pozornost in skrb je posvečal članom OZVVŠ Trebnje iz občine Mokronog - Trebelno, za kar smo mu še posebno hvaležni. Z navdušenjem se je udeleževal vseh srečanj in bil vedno pripravljen ponuditi roko pomoči tistim, ki so je bili najbolj potrebni.

Š tvojim mnogo prezgodnjim odhodom, Vlado, je nastala velika praznina, ki jo bo težko zapolniti, člani OZVVŠ Trebnje se težko zavedamo veličine tvoje izgube. Tvoja predanost in vztrajnost pri delu pa nas vse zavezuje, da nadaljujemo naše aktivnosti v združenju po začrtani poti, katere del si jo tudi ti prehodil in utrjeval z nami.

Boril si se za domovino in slovensko zemljo, v kateri sedaj počivaš, naj ti bo lahka na tvojem zadnjem domu. Veterani se ti zahvaljujemo za prispevek v osamosvojitveni vojni in za delo v združenju.

Zadnje slovo od Vladimirja z veteranskimi častmi je bilo na pokopališču v Mokronogu v soboto, 23. maja 2009. Ohranili te bomo v večnem spominu kot velikega rodoljuba in branitelja slovenske samostojnosti.

Veterani OZVVŠ Trebnje

Janez Bambič

1953–2009

Vest o nenadni smrti Janeza Bambiča iz Travnika 71 v občini Loški Potok nas je našla docela nepripravljene. Dan pred smrtjo je z vso zagnanostjo vodil čistilno akcijo v občini Loški Potok.

Janez Bambič je v svojem življenju počel veliko stvari. Bil je profesionalni politik, vojak – častnik TO, krajevni funkcionar. V letu 1990 je dobil nalogo za organiziranje in prikrito varovanje orožja, ki je bilo tajno pripeljano v Loški Potok. Bil je nosilec znaka Manevske strukture narodne zaščite 1990.

V času vojnih aktivnosti, od 26. junija do 22. julija 1991, je bil zadolžen za organiziranje civilne zaščite v takratni KŠ Loški Potok.

Š svojim preudarnim organizacijskim delovanjem je bil vzor prebivalcem občine Loški Potok.

Aktiven je bil tudi v vrstah Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Ribnica, bil je član prvega, ustanovnega območnega odbora, nadzornega odbora in udeležen v več aktivnostih našega združenja.

Ohranili ga bomo v lepem spominu.
OZVVŠ Ribnica

Janez Vesel

1948–2009

Mного prezgodaj nas je zapustil naš član Janez Vesel iz Retja 94 v občini Loški Potok.

V času vojnih aktivnosti od 26. junija do 22. julija 1991 je kot oboroženi pripadnik 27. območnega štaba teritorialnega poveljstva Ribnica aktivno sodeloval v izvajanju bojnih nalog na tedanjem območju občine Ribnica. Bil je požrtvovalen pripadnik pehotne učne čete OŠTO, ki je bila locirana na območju Glažute in je zagotavljala stalno varovanje prebeglih pripadnikov JA, ki so jih na območje Glažute vozili pripadniki voda za posebno varovanje.

Janez Vesel je svoje delovanje v vojnih razmerah izvajal marljivo, požrtvovalno in vestno. Š svojim preudarnim delovanjem je bil vzor ostalim pripadnikom svoje enote.

Aktiven je bil tudi v vrstah Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Ribnica, saj je bil udeležen v več aktivnostih našega združenja.

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

OZVVŠ Ribnica

Dušan Weiss

1959–2009

Mnogo prežgodaj je zapustil naše vrste Dušan Weiss iz Črnomlja. Nagla in kruta bolezen je tudi tokrat premagala voljo in življenje.

Kot pripadnik Teritorialne obrambe se je leta 1991 aktivno vključil v osamosvojitveno vojno in si tako pridobil status vojnega veterana. Pred leti se je priključil tudi našemu združenju vojnih veteranov.

Belokranjski veterani smo ga s praporom pospremili na zadnji poti. Ostal nam bo v trajnem in lepem spominu.

OZVVŠ Bela krajina

Andrej Žnidaršič

1942–2009

Nepričakovano nas je zapustil naš član Andrej Žnidaršič iz Novega mesta. V najtežjih časih nastajanja naše države se je brez oklevanja odzval pozivu in kot pripadnik 2. DŠTO

Novo mesto aktivno sodeloval pri osamosvojitvi Republike Slovenije. Vedno je vestno in odgovorno izvajal zaupane naloge, bil je iskren in dober tovariš. Od Andreja smo se s praporom poslovili na pokopališču Šrebnice pri Novem mestu.

Andrej, v imenu vseh slovenskih rodoljubov se ti zahvaljujemo za prispevek k samostojnosti Slovenije, naj ti bo lahka slovenska zemlja.

Veteranke in veterani OZVVŠ Dolenjska

Karol Bobič

1964–2009

Nepričakovano in mnogo prežgodaj nas je zapustil naš član Karol Bobič iz Novega mesta. V času osamosvajanja je kot pripadnik 21. OŠTO Novo mesto aktivno sodeloval pri osamosvojitvi Republike Slovenije, vedno je vestno in odgovorno izvajal zaupane naloge.

Od pokojnega Karla smo se poslovili na pokopališču Šrebnice pri Novem mestu.

Karol, kljub temu da si nas zapustil, te bomo ohranili v trajnem spominu. Špom- injali

se te bomo kot dobrega tovariša in zavednega Slovenca, kar si dokazal v najtežjih časih nastajanja naše domovine.

Veteranke in veterani OZVVŠ Dolenjska

Marjan Šlanovec

1961–2009

V mesecu juniju, ko je minilo 18 let od osamosvojitve naše države, smo se poslovili

od našega veterana vojne za Slovenijo Marjana Šlanovca.

Odšel je nenadoma in tiho, kakor je tudi leta 1991 prišel v naše vrste. Brez pojasnjevanj,

zgolj s predanostjo domovini je opravljal dolžnost vojaka pri varovanju centralnega

skladišča orožja v Jaršah – 551. Odreda TO 55. OŠTO Domžale.

Ne pozabimo, da v tej naši državi ne živimo zaradi omahljivcev in neodločencev, ampak zaradi takšnih ljudi, ki so se, ko je bilo to potrebno, postavili v bran naši lepi deželi Sloveniji, in eden izmed njih je bil tudi pokojni Marjan.

Veterani OZVVŠ Domžale

Zvonko Lipovšek

1949–2009

Šredi marca smo se v štari Gori z vojaškimi častmi za vedno poslovili našega člana, prijatelja, pripadnika Teritorialne obrambe in častnika Slovenske vojske. Zvonko je skoraj vse življenje posvetil obrambnemu področju - načrtovanju varnostnih načrtov v delovnih organizacijah, usposabljanju vojakov v enotah Teritorialne obrambe, usposabljanju enot civilne zaščite in usposabljanju prebivalstva in šolske mladine za obrambno delovanje. Z vsemi izkušnjami, ki jih je pridobil, se je nato redno zaposlil v Slovenski vojski, kjer se je trudil uresničevati zadane mu naloge. Najbolj je bil ponosen na urejeno knjižnico v Centru za usposabljanje Slovenske vojske v Vipavi, ki jo je soustvarjal od leta 1992.

Donosni smo, da smo imeli v svojih vrstah takega prijatelja, ki ga bomo zaradi njegovih del ohranili v lepem in trajnem spominu.

OZVVŠ VETERAN Nova Gorica
Šekcija Nova Gorica

Mali Zlatko

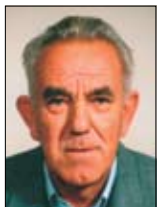
1951 - 2008

Mnogo prežgodaj je zapustil naše vrste Zlatko Mali. Zlatko je bil dolgoletni član našega Območnega združenja VVŠ. V času od 01.07. do 15.09.1991 je v jurišnem odredu deloval pri zavzetju mejnih prehodov in stražnjic v Zgornje Šavski dolini. V enoti, kjer je bil odgovoren za psihično in moralno počutje je svojo nalogo opravljal z vso odgovornostjo. Bil je aktiven v Združenju, tudi pri pridobivanju novih članov in aktivnostih, ki so zaznamovale osamosvojitvene procese.

Za njegov prispevek k utrjevanju veteranske organizacije smo mu hvaležni in ohranili ga bomo v lepem spominu.

Vsem svojim izrekamo iskreno in globoko sočalje!

OZVVŠ Zgornja Gorenjska

Anton Tomažič

1944–2009

V maju smo se veterani OZVVŠ Krasa in Brkinov v brkinski vasi Kozjane poslovili od svojega tovariša, prijatelja, pripadnika MŠNZ in našega zvestega člana Antona Tomažiča, ki je umrl po kratki bolezni. Antonu so bile že v maju 1990 zaupane pomembne naloge pri osamosvajanju Slovenije, za zasluge je prejel medaljo MŠNZ in spominski znak Tajna skladišča.

Veterani ga bomo ohranili v svojih srcih kot mirnega, prijetnega tovariša in prijatelja.

Počivaj v miru.

OZVVŠ Krasa in Brkinov Šežana

Boris Gerzej

1945–2009

V torek, 14. aprila 2009, smo v letalski nesreči izgubili našega veterana Borisa. V osamosvojitveni vojni je opravljal kurirske naloge. Bil je tudi rezervni pilot v letalski enoti Teritorialne obrambe vse od njenega začetka.

Od Borisa in tudi njegovega sina Matjaža smo se poslovili z veteranskimi častmi v Šežani. Ohranili ga bomo v trajnem in lepem spominu.

OZVVŠ Krasa in Brkinov Šežana

Stojan Čepar

1951–2009

13. junija 2009 smo se z veteranskimi častmi v Križu pri Šežani poslovili od Stojana Čeparja, veterana in častnika v Teritorialni obrambi Šežana. Švojo življenjsko pot je začel v vasi Barka v Brkinih, kjer je v letu 1991 tudi aktivno sodeloval pri sprejemu prebeglih vojakov JA v center. Stojan je bil vse do zahrbtnje bolezni aktiven na vseh področjih in je kot profesor zgodovine veliko prispeval k razvoju srednjega šolstva v Šežani.

Član našega združenja je bil od začetka. Stojan, za vso pomoč pri delu naše organizacije se ti iskreno zahvaljujemo, v spominu te bomo ohranili kot dobrega tovariša in prijatelja.

OZVVŠ Krasa in Brkinov Šežana

Stanka Perka

1959–2009

Iztekla se je življenjska pot našega veteranskega prijatelja iz Benedikta v Slovenskih goricah

Hvaležni smo mu za njegov prispevek k utrjevanju veteranske organizacije in ga bomo ohranili v lepem spominu.

Vsem svojim izrekamo iskreno in globoko sožalje!

OZVVŠ Lenart v Slovenskih goricah

Drago Vozlič

1953–2009

Nepričakovano in mnogo prehitro nas je zapustil naš član in kolega Drago Vozlič iz Ljutomerja.

Drago je bil takoj po odsluženju vojaške obveznosti vključen v enote Teritorialne obrambe Ljutomer. V vojni za samostojno in svobodno Slovenijo je kot strokovnjak za zveze deloval v 73. območnem štabu TO Ljutomer in s svojim odgovornim odnosom prispeval velik delež k osvoboditvi naše domovine. S svojim znanjem je mnogo prispeval k dobro delujočim zvezam med vojno. Po vojni je aktivno deloval v Območnem združenju veteranov vojne za Slovenijo Ljutomer in prejel spominski znak Obrnil domovino.

Veterani OZVVŠ Ljutomer se ga bomo spominjali kot dobrega in iskrenega kolega.

OZVVŠ Ljutomer

Ozvald Tučič

1942–2009

Do kratkotrajni, a kruti bolezni nas je zapustil naš zvesti član Ozvald Tučič. Ozvald je bil kot rezervni podčastnik leta 1970, po odsluženem vojaškem roku, razporejen v specialni vod TO Ljutomer. Leta 1975 je bil glede na usposobljenost premeščen na dolžnost varnostnika v občinskem štabu TO Ljutomer. To dolžnost je opravljal do leta 1985, ko je bil zaradi pomlajevanja enot razrešen dolžnosti.

Kot usposobljen teritorialec in zaveden državljan se je že prvi dan agresije na Republiko Slovenijo kot prostovoljec javil 73. Območnemu štabu TO Ljutomer in bil takoj razporejen na dolžnost varnostnika v poveljstvu 73. OŠTO Ljutomer. V prejšnjem mandatu je bil Ozvald tudi član predsedstva OZVVŠ Ljutomer, na zadnjih volitvah pa je bil že v prvem krogu izvoljen za župana občine Križevci. K zadnjemu počitku smo našega člana in prijatelja Ozvalda pospremili 5. aprila 2009. Ostal nam bo v trajnem spominu.

Veterani OZVVŠ Ljutomer

[illegible]

SLOVARČEK: AKARANGA: dolgorepa tropska papiga
OGA: pristanišče na Honšuju

KRAN: perzijski srebrni novc
EFIRA: klobučnjak v razvoju med po

ITALIKA: ležeče tiskarske črke
meduzo ADAMIT: nudist

REŠEVALCEM NAGRADNE KRIŽANKE

Tudi v tej številki glasila Veteran smo za vas pripravili nagradno križanko. Tri srečneže, ki jih bo določil žreb, čakajo praktične nagrade. Rešitve pošljite na dopisnici do 10. decembra 2009 na naslov **Zveza veteranov vojne za Slovenijo, p. p. 2780, Rojčeva ulica 16,**

1110 Ljubljana.

Nagrade iz prejšnje, 38-39. številke glasila Veteran bodo prejeli:

Robert Gorše, Miševa 14, 1230 Domžale
Ivan Klinkon, Podljudinj 57, 5220 Tolmin
Štefan Cure, Okoška gora 3, 2317 Oplotnica

**Postanite pomemben člen
Pridite v dobre vrste!**

Dinamično delo, aktivna vloga v dobro organiziranih skupinah in možnost osebnostnega razvoja so le nekatere od prednosti poklica vojaka Slovenske vojske. Slovenska vojska je vir praktičnih znanj, ki so uporabna tudi v zasebnem življenju. Naredite nekaj zase in postanite del organizacije, ki vam omogoča svetlo prihodnost!

www.postanivojak.si

SLOVENSKA VOJSKA

PONOSNI NASE

PARK OF
MILITARY
HISTORY

PARK
VOJAŠKE
ZGODOVINE

tank.pivka@siol.net
www.parkvojaskezgodovine.si

Ogled muzejskih zbirk in razstav v Parku vojaške zgodovine Pivka

- tankovsko-artilerijska zbirka z najdragocenejšimi primerki tankov v regiji in ogled filma *Tank*;
- razstava in multivizija z naslovom *Regio Carsica Militaris* o vojaški utrdbeni dediščini in strateškem pomenu Postojnskih vrat;
- fotografska razstava Toneta Stojka z naslovom *Slovenska pomlad* in druge gostujoče razstave.

Učna pot do mogočne podzemne utrdbe Alpskega zidu na Primožu

- voden ogled s sprehodom po tematsko učni poti, kjer boste spoznali razne značilnosti in samo zgodovino Pivške kotline (45 min iz Parka);
- ogled 500 m podzemnih rogov, notranjih prostorov in bojnih položajev;
- možnost prevoza do utrdbe s terenskimi vozili.

Krožna pot vojaške zgodovine

- izhodišče poti je v Parku (570 m), pot pa vas popelje na hrib Primož (718 m), kjer je na ostankih prazgodovinskega gradišča zgrajena italijanska podzemna utrdba, sledi vzpon na Šilentabor (751 m), kjer je nekoč stal največji protiturški utrjen kompleks na Slovenskem, pot pa se zaključi v turistični vasi Narin, kjer se lahko okrepčate na eni izmed turističnih kmetij;
- 4 ure hoje;
- možnost strokovnega vodenja po Krožni poti po predhodnem.

Informacije in rezervacije:

Park vojaške zgodovine Pivka

Kolodvorska cesta 51, 6257 Pivka

telefon: 00386 (0)5 721 21 80

tank.pivka@siol.net

www.parkvojaskezgodovine.si